

Jeden rok v nové zemi

Jeden rok v nové zemi
fiktivní ukrajinské rod
valenko ... do n
dobu je ... ku
ovala s ...
V Čech
stka A

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Evropská kontaktní skupina

Dejvická 28, Praha 6, 160 00, tel.: +420 222 211 799

www.ekscr.cz, info@ekscr.cz

JEDEN ROK V NOVÉ ZEMI

Vydala: **Evropská kontaktní skupina**, 2010, 2012

Autorka: **Andrea Krchová**

Na publikaci spolupracovaly: **Eva Kavková, Ivana Šindlerová, Hana Víznerová, Markéta Cudlínová, Helena Košťálová**

Grafický návrh a realizace obálky: **Olga Fedorová**

Grafická úprava a sazba: **TFSOFT**, www.tfsoft.cz

Tisk: **Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.**

Druhé upravené vydání, náklad 1000 výtisků

© Evropská kontaktní skupina, 2010, 2012

Druhé vydání této publikace vzniklo v rámci projektu „Máte šanci zapojit se!“, který byl podpořen z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

ISBN 978-80-904452-5-3

JMÉNO A PŘÍJMENÍ:

.....

ODKUD JSEM:

.....

JAK DLOUHO ŽIJÍ V ČR:

.....

POBYTOVÝ STATUS:

.....

Evropská kontaktní skupina již mnoho let pracuje s cizinci a cizinkami v České republice. Potřeba vydat tuto publikaci vznikla v době, kdy jsme začali pořádat vzdělávací kurzy pro cizince a cizinky. Neustále s nimi mluvíme o tom, co chtějí vědět a znát, a v jakých oblastech jsou nejméně informovaní. Jejich otázky směřují nejen k oblastem praktickým, které jsou pro běžný život důležité, ale také k tématům, která jsou spojená s kulturou, historií a běžným životem Čechů a Češek. Publikace má za cíl propojit všechny informace dohromady.

Vycházíme zároveň z dříve uskutečněných výzkumů, které poukazují na to, že informovanost a vzájemné poznání všech skupin obyvatel v České republice je jedním z nejdůležitějších předpokladů pro potírání diskriminace a odstraňování stereotypů. Jsme přesvědčeni, že integrace je oboustranný proces a že na úspěšném spoluzití se musí podílet aktivně obě strany, „domorodci“ i „příchozí“.

Témata v publikaci zasazujeme do příběhu, který je založený na zkušenostech a zážitcích skutečných lidí, se kterými jsme se setkali v rámci výzkumných a vzdělávacích aktivit nebo v našich soukromých životech.

Publikace je zároveň učebnicí češtiny, kdy se čtenář/čtenářka pozvolna probírá textem, vrací se, učí se nová slovíčka, zapisuje si poznámky. Je to živý deník, průvodce integrací. Kniha je určena pro čtenáře a čtenářky, kteří již mají pokročilejší znalost češtiny (na úrovni B2).

Publikace vychází v druhém, aktualizovaném vydání. Nově jsme zařadili především aktuální informace z oblasti legislativy. Zákony se často mění, proto je důležité neustále zjišťovat, zda vám například nevznikly nové povinnosti, které musíte splnit. Informace v tomto vydání jsou platné k polovině roku 2012.

Věříme, že publikace splní svou úlohu především předat informace srozumitelně, zábavně a v širších souvislostech.

CO SE V PUBLIKACI DOZVÍTE A JAK S NÍ PRACOVAT?

Publikace je určena vám všem, kteří jste přijeli žít nebo pracovat do České republiky. K životu v nové zemi je třeba spousta informací. Určitě jste se někdy dostali do situace, kdy jste si nebyli úplně jistí, jak ji řešit. Abychom vám ulehčili poznávání kultury země, ve které jste se rozhodli žít, napsali jsme tuto knihu.

Je to fiktivní deník ukrajinské rodiny Kovalenko, která v České republice žije již čtyři roky. Zažívá zde běžné životní události. Rodiče pracují, děti chodí do školy, nakupují, chodí do kina. Kromě toho ale narážejí na různé překážky, mají problémy s češtinou a vyřizují potřebné věci na úřadech. Rodina má deník, do kterého každý člen píše své zážitky, radosti, ale i starosti a zklamání. Deník píší jeden rok. Kromě příběhů najdete v knize spoustu užitečných rad. Praktické rady jsou doplněny o důležité kontakty. Nechybí ani informace o české historii, tipy na výlety nebo recepty na tradiční česká jídla.

Tato kniha slouží zároveň jako cvičebnice. Můžete si do ní sami doplňovat informace, tipy, rady a kontakty, které tu chybí. A to podle vašich konkrétních potřeb. K tomu je určeno volné místo za některými kapitoly. Můžete si sem rovněž vypisovat slovíčka, která neznáte, a doplnit si vysvětlení podle slovníku. Publikace je doplněná o cvičení z češtiny. Zkuste si je vyplnit.

Věříme, že vám bude deník rodiny Kovalenko k užítku.

JAK SE V PUBLIKACI ORIENTOVAT

Kniha má 32 kapitol, které jsou rozděleny do sedmi témat:

- Podmínky pobytu v ČR
- Práce
- Sociální podpora
- Zdravotnictví
- Vzdělávání
- Historie a kultura
- Život v české společnosti

Každé téma je označeno jinou barvou. V obsahu jsou u každého tématu uvedeny kapitoly, které se danou problematikou zabývají. V publikaci najdete témata podle barevných pruhů na okraji stránek. Knihu ale můžete číst, jak sami chcete. Můžete ji číst od začátku do konce nebo si listovat kapitolami podle toho, co vás zaujme. Přejeme vám příjemné čtení.

OBSAH

●	PODMÍNKY POBYTU V ČR	
	2	Příjezd do České republiky 9
	3	První rok v České republice 12
	6	Příjezd dětí 28
	10	Změna účelu pobytu 46
	29	Zůstaneme tu trvale? 133
●	PRÁCE	
	5	Hledáme si první práci sami, bez zprostředkovatele. . . 19
	9	Začínáme podnikat 41
	22	Anna píše životopis a Alexej je v nové škole. 100
	23	Pohovor 104
	24	Pohovor – další pokus 110
	25	Anna získává kvalifikovanou práci 113
●	SOCIÁLNÍ PODPORA	
	16	Rodičovství je věc nelehká 69
	21	Nešťastná sousedka. 97
	26	Kolegyně odchází do důchodu. 119
●	ZDRAVOTNICTVÍ	
	13	Pro koho je dostupná lékařská péče 57
	27	Co jsem dělal, když jsem byl nemocný 124
●	VZDĚLÁVÁNÍ	
	8	Alexej jde na střední školu. 37
	11	Uznání vzdělání. 48
●	HISTORIE A KULTURA	
	12	Libuše. 52
	15	Olympiáda z dějepisu 65
	30	Adventní čas 138

● ŽIVOT V ČESKÉ SPOLEČNOSTI

1	Dobrý den	7
4	Hledáme si bydlení	16
7	Čeština! Všude samá čeština!	33
14	Sřet dvou generací	62
17	Kraje České republiky	76
18	Chystáme se na slavnostní návštěvu	79
19	Návštěva ve sváteční den	84
20	Výlet na Karlštejn	89
28	Lázně	128
31	Pomoc české rodině z prvního patra	141
32	Silvestr – bilancování	145

KULTURNÍ TIPY

Kulturní tip (klasická hudba)	55
Kulturní tip (české osobnosti)	66
Kulturní tip (filmový festival)	126

TIPY NA VÝLET

Tip na výlet (Praha)	55
Tip na výlet (skanzeny)	78
Tip na výlet (lázně)	130

RECEPTY

Soljanka	81
Svíčková na smetaně	82
Houskové knedlíky	82
Vanilkové rohlíčky	139
Linecké cukroví	140
Bramborový salát	142
Vánoční kapr	143
Vánočka	143

● JAZYKOVÉ STOPY

První jazyková stopa	36
Druhá jazyková stopa	56
Třetí jazyková stopa	68
Čtvrtá jazyková stopa	96
Pátá jazyková stopa	137

Zdroje informací	147
------------------	-----

1 DOBRÝ DEN

Dobrý den, jsme ukrajinská rodina a přijeli jsme sem před čtyřmi lety. Doma, v naší zemi, nebylo možné žít. Když začaly podniky propouštět a my ztratili práci, zkusili jsme podnikat. V podnikání se nám ale moc nedařilo. Bylo těžké získat finanční podporu, o podpoře morální nemluvě. Ta se v tak bouřlivé době, kdy má každý obavu nejen o svou práci, ale i o svoje základní práva, asi ani nedá očekávat. Už jsme si dál nevěděli rady, nebyla šance na změnu. Tak jsme se rozhodli odjet do České republiky.

Nejprve bychom se vám rádi představili. Já jsem **Sergej** a je mi 45 let. Vyučil jsem se automechanikem. Doma, ať jsem dělal, co jsem dělal, jsem si neudržel práci déle než půl roku. Pokaždé se dílna, kam jsem nastoupil, po krátkém čase zavřela. Tady v České republice pracuji na stavbách. Kde mě potřebují, tam jdu. Naučil jsem se tu spoustu nové práce, ale k autům mě to pořád táhne. Kdyby byla možnost pracovat jako automechanik, hned bych to bral. Nejdřív se ale musím líp naučit česky.

Jmenuji se **Anna**, je mi 43 let a jsem zdravotní sestra. Tedy u nás jsem pracovala jako zdravotní sestra. V Česku se mi to zatím nedaří. I když už jsme tu skoro čtyři roky, bojím se žádat o uznání svého vzdělání. Stejně jako můj manžel neumím dobře česky. Takže bych tu práci asi ani nezvládla. Pracuji jako uklízečka. Ale mým snem je vrátit se ke své profesi, protože starat se o nemocné lidi beru jako své poslání.

Já jsem **Alex**, je mi 15 let a chodím do deváté třídy na základní škole. Ve škole mi to docela jde, občas sice dostanu nějakou horší známku, ale jinak v pohodě. Ze začátku jsem měl problém naučit se česky tak, abych rozuměl všemu, co jsme se ve škole učili. To už mám naštěstí za sebou a letos si budu podávat přihlášku na střední školu.

Já se jmenuju **Světлана**, je mi 10 let a jsem ve čtvrté třídě. Ve škole mě to moc baví, máme hodnou paní učitelku, která mi ze začátku hodně pomáhala s češtinou. Kreslila mi obrázky, všechno mi vysvětlovala. Dneska je pro mě čeština hlavním jazykem. Doma s našima ale pořád mluvíme ukrajinsky. Už mi to trochu vadí, protože někdy ani nerozumím, co říkají. Až vyrostu, budu paní učitelka a budu tak hodná jako ta naše!

V našem deníku bychom se s vámi chtěli podělit o to, co jsme tu během čtyř let zažili. Začátek pro nás nebyl lehký, ale to není pro nikoho, kdo se rozhodne žít v cizí zemi. Naše zápisky by vám v začátku, ale nejen v něm, měly trochu pomoci. Dočtete se, jak jsme počáteční problémy překonali, kdo nám pomohl, na koho jsme se obrátili. Všechny příběhy, které si tu můžete přečíst, jsou popisem skutečných událostí, které se staly nám nebo našim přátelům a blízkým. Žádný příběh není úplně vymyšlený. Na konci každého z nich vás čekají tipy a rady, kam a na koho se obracet a kde se můžete dozvědět více informací.

1 P

2 S

3 N

4 P

5 Ů

6 S

7 Č

8 P

9 S

10 N

11 P

12 Ů

13 S

14 Č

15 P

16 S

17 N

18 P

19 Ů

20 S

21 Č

22 P

23 S

24 N

25 P

26 Ů

27 S

28 Č

29 P

30 S

3 N

4 P

5 Ů

6 S

7 Č

8 P

9 S

10 N

11 P

12 Ů

13 S

14 Č

15 P

16 S

17 N

18 P

19 Ů

20 S

21 Č

22 P

23 S

24 N

25 P

26 Ů

27 S

28 Č

29 P

30 S

31 N

1 P

Někdy se těmito lidem nebo agenturám říká „klient“, to když se úplně neřídí zákonem a své „zaměstnance“ zneužívají. Zprostředkovávají práci, to znamená, že vyhledávají práci u různých zaměstnavatelů.

Zprostředkovateli jsme zaplatili hodně peněz za vyřízení všech dokumentů, zdravotního pojištění, ubytování a cestu. A to byla velká chyba. Dostali jsme se tak do závislosti na tomto „klientovi“, tedy vlastně na té agentuře, pro kterou on sháněl lidi na Ukrajině. Určitě je lepší, když si všechno člověk zařídí sám, třeba s něčí pomocí, ale hlavně bez pochybné agentury nebo „klienta“.

RADY, DOPORUČENÍ

Před odjezdem

- *Zjistěte si co nejvíce informací k podmínkám legálního pobytu v ČR na zastupitelském úřadu ve vaší zemi a na internetových stránkách zastupitelstva ČR.*
- *Pokud jedete do ČR za prací, zkuste si najít práci sami, přes internet na stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí ČR – najdete tam informace o zaměstnávání cizinců v ČR a nabídku volných pracovních míst pro cizince.*

Jak žádat o povolení k pobytu, když jedete do ČR za prací?

- *Podějte žádost o vízum nad 90 dnů (tzv. dlouhodobé vízum) za účelem zaměstnání na zastupitelském úřadu ve vaší zemi.*
- *Co musíte doložit (více informací vám sdělí na zastupitelském úřadu):*
 - ✓ *cestovní doklad (pas),*
 - ✓ *povolení k zaměstnání = pracovní povolení, které vám vydal úřad práce v ČR, nebo stačí jednáci číslo žádosti o vydání tohoto povolení z úřadu práce,*
 - ✓ *doklad o zajištění ubytování na dobu pobytu v ČR,*
 - ✓ *2 fotografie,*
 - ✓ *po kladném vyřízení žádosti doklad o cestovním zdravotním pojištění (na nutnou a neodkladnou péči).*
 - *Pojištění může být uzavřeno u zahraniční pojišťovny, ale musíte předložit také úředně ověřené překlady smlouvy do českého jazyka.*

3 PRVNÍ ROK V ČESKÉ REPUBLICE

Dnes jsou u nás doma Vánoce. Tady už je dávno po nich a slaví se Tři králové. Probíhají různé dobročinné akce, v menších městech chodí malí koledníci, děti převlečené za tři krále, a zpívají: „*My tři králové jdeme k vám, štěstí, zdraví, vinšujem vám. Štěstí, zdraví, dlouhá léta, my jsme k vám přišli z daleka.*“ Když dozpívají, dostanou nějakou sladkost nebo peníze, které se pak věnují na dobročinné účely, třeba dětem z dětského domova. Ale je to jiné než u nás doma. Stýská se mi. Už nikdy nezažiju takové Vánoce, jako když jsem byla malá.

Už jsme tady čtyři roky. Nedávno se mě někdo ptal, co tu pro nás bylo nejtěžší, s čím jsme měli největší potíže. Bez dlouhého přemýšlení jsem řekl, že to bylo období, kdy jsme pracovali pro agenturu. Chtěli od nás stále nějaké peníze za vyřizování všech dokumentů a za bydlení, které nám potom sráželi z platu. Nám pak zbyly dohromady čtyři tisíce. V továrně, kde jsme s Annou pracovali, jsme často museli dělat šest dní v týdnu dvanáct hodin denně. To se časem začalo projevovat na našem zdraví. Pracovali jsme spoustu hodin přesčas, ale žádné peníze navíc jsme nikdy nedostali. Jen nám vyhrožovali, že když pracovat přesčas nebudeme, neprodlouží nám smlouvu, kterou jsme měli uzavřenou na dobu určitou.

Nevěděli jsme, jaká jsou naše práva a povinnosti. Abychom neudělali něco špatně, a neocitli se tak mimo zákon, dělali jsme raději všechno, co nám řekli. Báli jsme se, že o práci přijdeme.

Správně jsme měli dostat od agentury pracovní smlouvy, protože jsme byli jejími zaměstnanci. Agentura byla náš zaměstnavatel. Takže podle zákona jsme měli mít stejné pracovní podmínky a plat jako zaměstnanci, kteří pracovali přímo v továrně a kteří dělali stejnou práci. **V roce 2012 se ale změnilы zákony a přes agenturu mohou pracovat pouze cizinci s trvalým pobytem v České republice (až za 5 let po příjezdu).**

Do Česka jsme přijeli přes zprostředkovatele. Zaplatili jsme mu dopředu za vyřízení všech nutných záležitostí. Bral i část naší mzdy a nemuseli jsme nic vyřizovat na cizinecké policii. Dnes už vím, že to

byla chyba. Kdybychom si vše vyřídili sami, trvalo by to sice déle, ale myslím si, že bychom to zvládli. Existuje totiž celá řada organizací, které by nám už v začátku pomohly a na které jsme se stejně nakonec obrátili. Jde o neziskové organizace, které v České republice pomáhají cizincům. Většinou to dělají úplně zadarmo, nebo za částky, které jsme schopní zaplatit. Dnes už máme dost informací k tomu, abychom si pracovní povolení i povolení k pobytu vyřídili sami. Protože jde o hodně důležité informace, všechny je tu uvádíme i s kontakty, kam se můžete obrátit, nebo kde na internetu můžete najít další informace. Po půlroce pobytu tady jsme požádali o povolení k dlouhodobému pobytu, to už jsme zvládli sami.

RADY, DOPORUČENÍ

Jak a kdy prodloužit dobu pobytu v ČR?

- *Dlouhodobé vízum (vízum k pobytu nad 90 dnů) je platné 6 měsíců.*
- *Pokud v ČR chcete žít déle než 6 měsíců, můžete požádat o povolení k dlouhodobému pobytu.*
 - *Základní podmínky:*
 - *žijete v ČR na vízum k pobytu nad 90 dnů,*
 - *máte stále stejný účel pobytu (např. zaměstnání, podnikání, ...).*
- *Žádost o povolení k dlouhodobému pobytu podejte na pracovišti Ministerstva vnitra (OAMP) v místě vašeho bydliště v ČR.*
 - *Co musíte doložit, když žádáte o **povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání:***
 - ✓ *rozhodnutí o povolení k zaměstnání nebo rozhodnutí o prodloužení povolení k zaměstnání (předtím si zařídíte na úřadu práce),*
 - ✓ *formulář žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu,*
 - ✓ *doklad o zajištění ubytování,*
 - ✓ *cestovní doklad (pas),*
 - ✓ *doklad o zdravotním pojištění (doklad nebo průkaz, tzv. „kartičku“).*
 - *Musíte mít zařízené komerční (oficiálně se jmenuje „cestovní“) zdravotní pojištění u pojišťovny, která má oprávnění k činnosti v ČR. Musíte mít zařízené pojištění na komplexní zdravotní péči.*

- **ALE!** Když máte v ČR zaměstnání, máte veřejné zdravotní pojištění (stejně pojištění, jako mají Češi a Češky) – zdravotní pojištění za vás platí zaměstnavatel, každý měsíc odvádí částku z vaší mzdy.
- Nově vám pro získání povolení k dlouhodobému pobytu budou také odebírat tzv. „biometrické údaje“ (zobrazení obličeje, otisky prstů). K odebrání těchto údajů vás vyzve přímo pracoviště Ministerstva vnitra (OAMP).

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Policie České republiky – Služba cizinecké policie, oddělení pobytových agend

Pozvání, prodloužení doby pobytu na krátkodobé vízum, ohlašovací povinnost po příjezdu do ČR. Policie také kontroluje legálnost pobytu v ČR.

Kontakty:

www.policie.cz/clanek/oddeleni-pobytovych-agend.aspx

Pracoviště Ministerstva vnitra ČR – odbor azylové a migrační politiky (OAMP)

Informace o pobytu cizinců v ČR. Vyřizuje žádosti o prodloužení doby pobytu na dlouhodobé vízum, žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu a prodloužení jeho platnosti a žádosti o povolení k trvalému pobytu. Občané EU zde žádají o potvrzení o přechodném pobytu. Hlášení změn místa pobytu a dalších důležitých změn. Kontakty na pracoviště v regionech ČR:

www.mvcr.cz/clanek/služby-pro-verejnost-informace-pro-cizince-kontakty.aspx

Ministerstvo vnitra ČR

Informace o vstupu a pobytu cizinců v ČR, informace o trvalém pobytu, azylu a další.

www.mvcr.cz/cizinci

Adresa: Nad Štolou 3, poštovní schránka 21,
170 34 Praha 7

Telefon: +420 974 811 111

Infolinka Ministerstva vnitra ČR

Telefon: +420 974 832 421, +420 974 832 418

pondělí – pátek 8.00 – 15.00

E-mail: pobyty@mvcr.cz

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Informace o vízech a povoleních k pobytu pro cizince.
Informace ze zastupitelských úřadů ČR v zahraničí.
www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/adresar_diplomaticky_misi/ceske_urady_v_zahranici/index.html
www.mzv.cz

Adresa: Loretánské nám. 101/5,
118 00 Praha 1 – Hradčany

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Informace o podmínkách zaměstnávání cizinců v ČR
a hledání volných pracovních míst v ČR.
www.portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam
www.mpsv.cz

Adresa: Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2
Telefon: +420 221 921 111
E-mail: posta@mpsv.cz

Call centrum služeb zaměstnanosti – poradenská linka

Telefon: +420 844 844 803, pondělí–pátek 8.00–20.00
E-mail: callcentrum@mpsv.cz

Úřady práce (podle místa bydliště)

www.portal.mpsv.cz/sz/local
www.statnisprava.cz

Agenturní zaměstnávání

Informace o zaměstnávání přes agenturu práce, seznam
agentur práce, které mají povolení k činnosti v ČR.
www.portal.mpsv.cz/sz/zamest/zpr_prace

Neziskové organizace, poradenství pro cizince

Kontakty: www.cizinci.cz/clanek.php?lg=1&id=31
<http://www.mvcr.cz/clanek/kontakty-na-nevladni-organizace.aspx>

ZÁKONY

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky
Zákony najdete na internetu:
www.portal.gov.cz/app/zakony

6 S

7 Č

8 P

9 S

10 N

11 P

12 Ů

13 S

14 Č

15 P

16 S

17 N

18 P

19 Ů

20 S

21 Č

22 P

23 S

24 N

25 P

26 Ů

27 S

28 Č

29 P

30 S

31 N

1 P

2 Ů

3 S

4 Č

4 HLEDÁME SI BYDLENÍ

Součástí dohody s agenturou, která nám vše zařídila, bylo i zajištění ubytování. Samozřejmě, že to stálo nějaké peníze. Jednak předem, a pak každý měsíc část mzdy po celou dobu, co jsme pro agenturu pracovali. Bydlení vypadalo tak, že jsme dostali jeden pokoj na ubytovně pro dělníky. Bylo to opravdu strašné.

Rozhodli jsme se, že z ubytovny odejdeme, a začali jsme si hledat vlastní bydlení. Platit každý měsíc deset tisíc za jeden pokoj pro nás nebylo možné. V práci už jsme znali pár lidí, tak jsme se nejdřív začali ptát, kde se dá pronájem sehnat a kolik se asi tak platí. Nějaké informace jsme dostali, ale nikdo o volném bytě nevěděl. Dostala jsem jeden dobrý tip na inzertní noviny v našem městě. V novinách jsme si vždycky zaškrtnuli inzeráty tak, aby nám vyhovovala velikost bytu a výše nájemného. Když jsme ale zavolali na uvedené číslo, byt už byl obsazený, nebo nám rovnou řekli, že: „Ukrajincům nepronajímají.“ Na to lidé určitě mají právo, mně to ale přišlo líto. Vždyť jsme nikomu nic neudělali, snažíme se chovat slušně, chodit do práce a nikoho neobtěžovat tím, že jsme tu noví a cizí. Začali jsme mít pocit, že náš byt nikdy nenajdeme a že na ubytovně budeme muset zůstat napořád.

Nakonec jsme ale měli štěstí. Zavolali jsme na inzerát, byt byl volný a majitelka neměla nic proti Ukrajincům. Smluvili jsme si schůzku, na které jsme si byt prohlédli. Moc se nám líbil. Cena byla skoro o polovinu nižší než cena za ubytovnu. Sepsali jsme smlouvu, zaplatili vratnou kauci a prvního jsme se mohli stěhovat. Byli jsme na sebe pyšní. Byla to první věc, kterou jsme si zvládli zařídit sami.

Už žádné peníze navíc pro agenturu! Když jsme oznámili, že se stěhujeme a že jejich ubytovnu už nebudeme potřebovat, tak se jim to moc nelíbilo a začali nám opět vyhrožovat. Tenkrát ale Sergej byl už tak hodně unavený a našťvaný, že měl pocit, že nemůžeme nic ztratit. Řekl, že se zkrátka stěhujeme a že jim další měsíc nezaplatíme. Bylo jasné, že vstupujeme do konfliktu zároveň i s naším zaměstnavatelem. Proto jsme se se Sergejem domluvili, že by bylo dobré začít si hledat i novou práci, abychom nakonec nezůstali bez práce.

RADY, DOPORUČENÍ

Náležitosti nájemní smlouvy

- Zákon o nájmu určuje povinný obsah nájemní smlouvy:
 - předmět nájmu (o jaké prostory jde) a jeho účel,
 - výše nájmu, způsob a termín jeho platby,
 - doba trvání nájmu (jedná-li se o smlouvu na dobu určitou).

Co je to vratná kauce?

- Majitel bytu, který si pronajímáte, vás může požádat o složení vratné kauce. To je částka, která by měla pokrýt případné nedoplatky nebo vámi způsobené škody.
 - Výše kauce se standardně pohybuje v rozmezí jednoho až dvou měsíčních nájmu, tedy částky, kterou platíte měsíčně za pronájem.
 - Kauce je vratná po skončení pronajímání bytu a nejsou-li žádné nedoplatky, vrátí vám ji majitel v plné výši.
 - Nezapomeňte si schovat podepsaný doklad o tom, v jaké výši jste kauci složili. V případě neshod se vám tento doklad bude hodit.

Kde hledat bydlení?

Hledejte v místním tisku a v obchodech, kde jsou inzertní plochy.

P3, Koněvova
2+kk, 69m², u zastávky MHD Koněvova 75, po rekonstrukci. Vybavení: lednice, pračka, sporák, skříň, postele, patro, sprchový kout atd. Nájem 10.000 Kč + 480 Kč služby na osobu v el. energii si platí nájemce. Volný od 1. 6. 2012. E-mail: in

• Pronajmu dlouhodobě slušným lidem byt 2+1 nemocnice. Byt je po kompletní rekonstrukci, vybaven a vč. balkonu. Cena dohodou.

• Pronajmu byt 3+1 v OV v M, nová kuchyně, dlouhodobě, tel.

Vysvětlení zkratk,

kteří se mohou v inzerátech objevovat

2+KK – znamená, že byt má dvě místnosti a v jedné z nich je kuchyňský kout, který není úplně oddělen

1+1 – jedna místnost a jedna kuchyň

3+1 – tři místnosti a jedna kuchyň

2. NP – druhé nadzemní podlaží

OS, OV – osobní vlastnictví

DO – družstevní vlastnictví

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Nabídka bydlení na internetu:

www.olx.cz

www.annonce.cz/index.html

www.sreality.cz

www.nemovitosti-reality.profi-bazar.cz

www.reality.bazos.cz

www.podrobne.cz

www.bezrealitky.cz

POZNÁMKY

- 30 S
- 31 N
- 1 P
- 2 Ů
- 3 S
- 4 Č
- 5 P
- 6 S
- 7 N
- 8 P
- 9 Ů
- 10 S
- 11 Č
- 12 P
- 13 S
- 14 N
- 15 P
- 16 Ů
- 17 S
- 18 Č
- 19 P
- 20 S
- 21 N
- 22 P
- 23 Ů
- 24 S
- 25 Č
- 26 P
- 27 S
- 28 N

5 HLEDÁME SI PRVNÍ PRÁCI SAMI, BEZ ZPROSTŘEDKOVATELE

Po prvních pěti měsících, kdy jsme pracovali u agentury, jsme se rozhodli, že si zkusíme najít práci sami. Setkali jsme se s několika lidmi od nás a ti nám řekli, že to je možné. Dali nám několik tipů, kde bychom se mohli zeptat. V té fabrice, kde jsme pracovali, už to nešlo vydržet. S Annou jsme se hodně hádali, protože jsme byli oba hodně unavení. Ušetřených peněz taky moc nepřibývalo a strašně se nám stýskalo po dětech.

Pracovali jsme v hrozných podmínkách. V továrně to nikoho nezajímalo, protože jsme byli zaměstnanci agentury. Došlo nám, že se tam opravdu porušují zákony, ale nemohli jsme s tím nic dělat. Agentura nám nechtěla dát naše pracovní smlouvy, takže jsme se nemohli na nic odvolávat.

V průmyslové zóně, ve které jsme v té době pracovali, se stavěly nové výrobní podniky, které nabíraly velké počty zaměstnanců. V té době nebylo tak těžké získat pracovní povolení. Zároveň začínal nábor do továrny na výrobu elektrosoučástek. Šlo o práci, o kterou nebyl moc zájem, nebyla zrovna nejlíp placená a byla to těžká práce na směny. Dalo se předpokládat, že se nám na ni podaří získat pracovní povolení od úřadu práce.

Po dlouhých dohadách jsme si v práci zařídili den dovolené a šli jsme se zeptat do nového podniku, kde hledali lidi do výrobní linky elektrosoučástek. Měli jsme s sebou svoje životopisy, tenkrát ještě v ruštině, ale stejně je po nás nikdo nechtěl. Jen jsme vyplnili předtisklý formulář. Pak si nás zavolali do takové místnosti, kde byly připravené stolky a na nich různé součástky a taky pájecí pistole. Řekli nám, co a jak máme dělat, zeptali se, jestli rozumíme zadání, a práci nám stopovali. Anně to šlo moc dobře, mně hůř. Když jsme to měli složené, ještě nám takovým papírkem změřili, jak moc se nám zpotily dlaně. Prý proto, že součástky jsou velice citlivé na vlhko, a do výroby tak nemohou lidé, kterým se hodně potí ruce. Zapomněl jsem na začátku napsat, že jsme si ruce před úkolem museli dobře umýt. A to bylo vše.

15 P Řekli nám, ať si koncem týdne zavoláme. V pátek jsme zavolali a oni nám řekli, že berou jen Annu. Hodně se mi prý potily ruce a byl jsem moc pomalý.

16 Ů
17 S
18 Č „Budeme hledat ještě nové skladníky. Máme tu informace o vás i kontaktní údaje. Když vás vybereme, tak se vám ozveme,“ zaznělo tehdy z telefonu. Byl jsem z toho zoufalý, pro agenturu jsem dál pracovat nechtěl. Bylo mi smutno, ale měl jsem ještě naději. Nenechal jsem nic náhodě a každý týden jsem volal, jestli jsem byl vybraný na místo skladníka. Dvakrát mi sdělili, že ještě ne. Třetí telefonát byl úspěšný! Získal jsem práci skladníka v nově otevřeném podniku!

RADY, DOPORUČENÍ

Jak získat práci a vyřídít povinné dokumenty bez zprostředkovatele?

- *Najděte si sami volné pracovní místo:*
 - *dívejte se na inzeráty v tisku nebo na internetu,*
 - *sledujte internetové stránky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (MPSV) → volná pracovní místa pro cizince,*
 - *zajděte na úřad práce v místě vašeho bydliště – zde vám pomohou hledat volné pracovní místo.*
- *Když najdete volné pracovní místo, kontaktujte zaměstnavatele, pošlete mu svůj životopis.*
- *Zaměstnavatel vás může pozvat na přijímací pohovor.*
- *Když vás zaměstnavatel přijme, písemně žádejte o povolení k zaměstnání na úřadu práce.*
 - *Musíte vyplnit formulář **Žádost cizince o povolení k zaměstnání** a doložit formulář **Vyjádření zaměstnavatele**, kde potvrdí, že vás zaměstná.*
 - *Na formulář **Žádost cizince o povolení k zaměstnání** musíte nalepit kolek za 500 Kč (můžete ho koupit na poště).*
 - *K žádosti přiložte fotokopii stránky cestovního dokladu obsahující základní identifikační údaje a jednu vaši fotografii pasového formátu.*
 - *Musíte doložit doklad o profesní způsobilosti pro obor, ve kterém budete pracovat (nostrifikované doklady výučního listu, vysvědčení nebo diplomu).*
- *Úřad práce rozhoduje o vydání povolení k zaměstnání individuálně podle situace na trhu práce, na toto povolení nemáte právní nárok.*

- Když získáte povolení k zaměstnání, uzavřete pracovní smlouvu se svým zaměstnavatelem.
- Vždy musíte zároveň mít platné povolení k pobytu a plnit účel pobytu (například zaměstnání, podnikání atd.).

Agentura práce

- Můžete také pracovat přes agenturu práce, pokud splňujete podmínky.
- Agentura práce je váš zaměstnavatel, uzavřete s agenturou pracovní smlouvu, vyplácí vám každý měsíc mzdu, odvádí za vás státu sociální a zdravotní pojištění a daň z příjmu.
- Agentura práce vás dočasně přiděluje na práci do firem.
- Ověřte si na internetu, zda agentura má povolení od státu vykonávat svoji činnost.
- **Pozor!** Od roku 2012 zákon zakazuje dočasné přidělování zaměstnanců agentur, kteří jsou cizinci a potřebují pracovní povolení, k jinému zaměstnavateli. To znamená, že musíte mít trvalý pobyt (po 5 letech pobytu v ČR), abyste mohli pracovat u agentury.

Každý cizinec nepotřebuje pracovní povolení (povolení k zaměstnání), nepotřebují jej například tyto skupiny cizinců:

- občané EU,
- rodinní příslušníci občana EU,
- cizinci s trvalým pobytem na území ČR,
- azylanti,
- cizinec s povolením k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny s cizincem, kterému byl udělen trvalý pobyt, azyl nebo doplňková ochrana,
- žáci a studenti; absolventi českých škol.

Stále pracuji u stejného zaměstnavatele – jak a kdy prodloužit povolení k zaměstnání?

- **Nejdříve 3 měsíce a nejpozději 30 dnů** před uplynutím doby platnosti vašeho povolení k zaměstnání musíte žádat o prodloužení tohoto povolení na úřadu práce.
- Musíte doložit písemné potvrzení od vašeho zaměstnavatele, že u něj budete dále pracovat.

15 P

16 Ů

17 S

18 Č

19 P

20 S

21 N

22 P

23 Ů

24 S

25 Č

26 P

27 S

28 N

1 P

2 Ů

3 S

4 Č

5 P

6 S

7 N

8 P

9 Ů

10 S

11 Č

12 P

13 S

14 N

15 P

16 Ů

- Úřad práce musí prozkoumat situaci na trhu práce a rozhodne o vaší žádosti. Nemáte právní nárok na získání tohoto povolení.
- Musíte jít na pracoviště Ministerstva vnitra podle místa vašeho bydliště požádat o prodloužení povolení k pobytu a doložit nové povolení k zaměstnání.

Když změníte zaměstnání

- Když vás nový zaměstnavatel přijme, písemně žádejte o nové povolení k zaměstnání na úřadu práce. Pracovní povolení totiž platí vždy pouze u jednoho zaměstnavatele. Můžete ale mít více zaměstnání a tedy více pracovních povolení.
 - Musíte vyplnit formulář **Žádost cizince o povolení k zaměstnání** a doložit formulář **Vyjádření zaměstnavatele**, kde potvrdí, že vás zaměstná.
- Ověřenou kopii nového povolení k zaměstnání musíte dodat na pracoviště Ministerstva vnitra (OAMP).
- Nové povolení k zaměstnání musí časově navazovat na staré, jinak byste neplnili účel pobytu v ČR a Ministerstvo vnitra by zrušilo vaše povolení k pobytu (dlouhodobé vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu).
- V některých případech můžete využít tzv. ochrannou lhůtu 60 dnů na hledání nového zaměstnání a získání nového povolení k zaměstnání. Například, když jste dostali výpověď z důvodu uvedeného v zákoníku práce a zároveň žijete v ČR nejméně 1 rok a máte povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání.

Kde hledat novou práci

- Práci můžete hledat i v neziskových organizacích, třeba na stránkách: www.neziskovky.cz; www.econnect.cz. Neziskové organizace často hledají i dobrovolníky, kteří sice pracují zadarmo, ale je to dobrá praxe, kterou si potom můžete napsat do životopisu.
- Také existují personální agentury, můžete rovnou přijít na jejich pobočku a zeptat se, jaké mají volné pozice. Tyto informace často vyvěšují přímo na pobočce, kde si je sami můžete přečíst.

- Kontakty na velké personální agentury:
www.manpower.cz
www.adecco.cz
www.grafton.cz*
- *S hledáním práce vám pomohou i na úřadu práce. Můžete se zde dokonce zaregistrovat jako zájemce o zaměstnání a pracovníci/pracovnice úřadu vám pomohou s hledáním vhodného zaměstnání. Můžete také přijít na pobočku a podívat se na nástěnky. Nebo si projít internetové stránky úřadu práce:
www.portal.mpsv.cz/sz/obcane/vmjedno – volná místa
www.portal.mpsv.cz/kontakty – kontakty na jednotlivé ÚP, mívají i nástěnky s vyvěšenými inzeráty
www.portal.mpsv.cz/eures – práce v zemích EU.*
 - *Nezapomeňte se také zeptat známých, jestli o nějakém volném pracovním místě neví.*
 - *Sledujte firmy, které jsou ve vašem okolí, a zjistěte si, jestli někoho nehledají. Tak třeba Anna volala na personální oddělení nemocnice v Mladé Boleslavi a ptala se, jestli nehledají dětskou zdravotní sestru.*
 - **Pozor!** *Když hledáte zaměstnání, nikdy neodpovídejte na podezřelé inzeráty, které slibují velmi vysoké výdělky a neuvádějí žádné informace o firmě.*

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

www.portal.mpsv.cz

Zaměstnanost → zahraniční zaměstnanost → zaměstnávání cizinců.

Informace o zaměstnávání cizinců v České republice.

www.portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/prociz

Databáze volných pracovních míst z úřadů práce.

Zde si můžete najít novou práci.

Úřad práce – www.portal.mpsv.cz/sz

Podpora při hledání práce.

Vyřizuje povolení k zaměstnání.

Kontrola diskriminace při přijímání do zaměstnání.

Nabízí poradenství a podporu při dalším vzdělávání (rekvalifikační kurzy).

15 P

Weby pracovních příležitostí – volná pracovní místa:

16 Ů

www.jobs.cz

17 S

www.prace.cz

18 Č

www.sprace.cz

19 P

www.profesia.cz

20 S

www.annonce.cz

21 N

www.superkariera.cz

22 P

www.agentka.cz

23 Ů

www.dobraprace.cz

24 S

www.monster.cz

25 Č

www.hledampraci.cz

26 P

www.eurec-prace.cz

27 S

www.easy-prace.cz

28 N

www.seznam-prace.cz

1 P

www.personalniagentury.cz

2 Ů

www.tip-prace.cz

3 S

www.careerjet.cz

4 Č

www.dzob.cz

5 P

www.spravnykrok.cz

6 S

www.prace-brigady.cz

7 N

www.prace.centrum.cz

8 P

www.pracenadalku.cz

9 Ů

www.mamavpraci.cz

10 S

POZNÁMKY

.....

.....

.....

.....

Formulář Vyjádření zaměstnavatele vyplňuje zaměstnavatel.

Příkládáte ho ke své žádosti o povolení k zaměstnání.

- *Zaměstnavatel musí uvést údaje o svém podniku i odpovědném pracovníkovi.*
- *Zaměstnavatel, který chce zaměstnat cizince, musí nejprve úřadu práce ohlásit volné pracovní místo a přesně sdělit, jakého zaměstnance potřebuje.*

15 P

16 Ů

Zkuste si sami vyplnit formuláře **Vyjádření zaměstnavatele a Žádost cizince o povolení k zaměstnání**. Prázdné formuláře si můžete stáhnout také z internetu: www.portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/tiskopisy.

5.

VYJÁDRĚNÍ ZAMĚSTNAVATELE

(§ 91 odst.2 písm. a) a § 94 odst. 2 zákona 435/2004 Sb., o zaměstnanosti)

Zaměstnavatel

Název : XPOS, a.s.		IČ: 88932215
Sídlo :/adresa - okres,obec,ulice,číslo,PSČ): Česká republika, okres Mladá Boleslav, Mladá Boleslav, Opletalova 33, 12125		Rodné číslo ^{1/} :-----
Odpovědný pracovník: Jana Nováková	Telefon: +420 222 111 111	Fax: +420 222 111 112 E-mail: novakova@xpos.cz

potvrzuje, že na území České republiky zaměstná cizince

Příjmení: Kovalenko	
Jméno : Anna	Státní občanství: UKR
Datum narození: 08.03.1968	Pohlaví ^{2/} : muž ☐ žena ☒
Rodné číslo ^{3/} : -----	Místo narození: Lvov
Adresa v zemi trvalého pobytu: Ukrajina, Lvov, Na rohu 326, 500 99	
V profesi CZ-ISCO ^{4/} Ostatní pomocní pracovníci ve výrobě	Číselný kód CZ-ISCO ^{4/} 9329
Zařazení dle CZ-NACE ^{5/} 26.40	Vzdělání požadované pro výkon povolání (KKOV) ^{6/} 79-01 C
Místo výkonu práce (adresa): Česká republika, okres Mladá Boleslav, Mladá Boleslav, Opletalova 33, 12125	
Název a kontaktní adresa uživatele (okres,obec,ulice,číslo,PSČ) ^{7/} -----	IČ:----- Rodné číslo ^{7/} :-----

Předpokládaná doba zaměstnání od01.08. 2012 do31.07.2013.....

Druh pracovněprávního vztahu^{2/}: pracovní poměr X
 dohoda o pracovní činnosti
 dohoda o provedení práce

Datum:30.05. 2012.....Razítko zaměstnavatele:

Podpis odpovědného pracovníka

.....**Nováková**.....

Vysvětlivky:

1/ vyplňuje pouze fyzická osoba, která nepodniká,

2/ správný údaj označte x,

3/ vyplňuje se, pokud je rodné číslo přiděleno,

4/ CZ-ISCO = Klasifikace zaměstnání – uvede se název a číslo vykonávané profese (přehled klasifikace uveden na internetových stránkách www.czso.cz - klasifikace^{4/}),

5/ CZ-NACE = Klasifikace ekonomických činností (přehled klasifikace uveden na internetových stránkách www.czso.cz - klasifikace^{5/}),

6/ K KOV = Klasifikace kmenových oborů vzdělání (přehled klasifikace uveden na internetových stránkách www.czso.cz - klasifikace - K KOV-konstrukce K KOV^{6/}),

7/ vyplňuje se v případě dočasného přidělení zaměstnance agentury práce k výkonu práce u uživatele.

Formulář **Vyjádření zaměstnavatele** (vyplňuje zaměstnavatel)

ŽÁDOST CIZINCE
o povolení k zaměstnání^{1/ X} – o prodloužení povolení zaměstnání⁴
na území České republiky

Místo pro nalepení
 kolku⁵:

Registrační číslo krajské pobočky ÚP ČR

V.....

Fotografie
 (ne starší 2 let)

Vyplňte čitelně v češtině nebo označte:

Příjmení: Kovalenko

Jméno: Anna

Datum narození: 08.03.1968

Pohlaví³: muž žena

Rodné číslo⁶:

Místo narození: Lvov

Státní občanství: Ukrajina	Nevyšší dosažené vzdělání (dle KKOVA ⁴): Střední odborná škola s maturitou 53-41-M
Adresa v zemi trvalého pobytu (stát, okres, obec, ulice, číslo, PSČ): Ukrajina, Lvov, Na rohu 326, 500 99	
Číslo cestovního dokladu: BD 359976	Název orgánu, který cestovní doklad vydal: Městský úřad Lvov, Ukrajina
Adresa pro doručování zásilek: U lesa 26, Mladá Boleslav, 121 25	

Žádám o povolení k zaměstnání v ČR od ...01. 08. 2012.....do ...31. 07. 2013.....
 v profesi CZ-ISCO⁶Ostatní pomocní pracovníci ve výrobě.....
 číselný kód CZ-ISCO⁶ ...9329.....
 zařazení dle CZ-NACE⁷26.40.....
 vzdělání požadované pro výkon povolání (KKOV)⁴79-01 C

u zaměstnavatele^{1/ X} - u právnické nebo fyzické osoby, která uzavřela smlouvu se zahraničním subjektem⁴:

Zaměstnavatel – název : XPOS, a.s.	IČ: 88932215 Rodné číslo ⁸ :
Sídlo zaměstnavatele (adresa - stát, okres, obec, ulice, číslo, PSČ): Česká republika, okres Mladá Boleslav, Mladá Boleslav, Opletalova 33, 121 25	
Název a kontaktní adresa právnické nebo fyzické osoby v ČR (okres, obec, ulice, číslo, PSČ) ⁹ :	IČ:..... Rodné číslo ⁸ :.....
Místo výkonu práce v ČR (adresa): Mladá Boleslav, Opletalova 33, 121 25	
Název a kontaktní adresa uživatele (okres, obec, ulice, číslo, PSČ) ¹⁰	IČ:..... Rodné číslo ⁸ :.....

Jedná se o první zaměstnání na území ČR ano ne

Datum:30.05.2012..... Podpis žadatele:Kovalenko.....

Formulář Žádost cizince o povolení k zaměstnání – první strana

(Údaje o CZ-ISCO, CZ-NACE a KKOVA můžete opsat z formuláře Vyjádření zaměstnavatele – viz předchozí strana.)

Přílohy :

- 1) vyjádření tuzemského zaměstnavatele, že cizince zaměstná,
- 2) fotokopie stránky cestovního dokladu obsahující základní identifikační údaje cizince, která po ověření údajů bude vrácena předkladateli,
- 3) doklad o profesní způsobilosti pro obor, v kterém bude cizinec na území ČR pracovat,
- 4) další doklady, pokud to vyplývá z charakteru zaměstnání,
- 5) kopie kontraktu¹⁰⁾,
- 6) kopie dokladu opravňující subjekt hospodářské činnosti k provádění činnosti, které jsou předmětem kontraktu¹¹⁾,
- 7) pracovní smlouva uzavřená se zahraničním zaměstnavatelem¹¹⁾.

V případě, že se jedná o **prodloužení povolení k zaměstnání**, žadatel předkládá pouze přílohy uvedené pod bodem 1) a 2).

Přílohy vystavené v cizích jazycích se předkládají v originálním znění nebo jejich úředně ověřených kopiích spolu s jejich úředně ověřenými překlady do českého jazyka.

Záznamy a údaje krajské pobočky ÚP ČR v

Žádost přijata dne:	Jedná se o zaměstnání podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů podle ¹²⁾ § 92 odst. 1,
Žádost vyřizuje (jméno, příjmení a podpis):	§ 94 odst. 1, § 95 odst. 1, § 95 odst. 4, § 96; § 97 písm. a), § 97 písm. b), § 97 písm. c), § 97 písm. d), § 97 písm. e), § 97 písm. f),
Datum vyřízení:	

Vysvětlivky:

- 1/ platné označe zaškrtnutím,
- 2/ kolková známka se nalepi na tuto žádost pouze spodním dílem bez oddělení horního dílu (při podání žádosti o povolení k zaměstnání činí poplatek 500,- Kč, při podání žádosti o prodloužení povolení k zaměstnání činí poplatek 250,- Kč),
- 3/ správný údaj označte x
- 4/ vyplňuje se, pokud je rodné číslo přiděleno,
- 5/ KKOV = Klasifikace kmenových oborů vzdělání (přehled klasifikace uveden na internetových stránkách www.czso.cz - klasifikace - KKOV-konstrukce KKOV⁶⁾),
- 6/ CZ-ISCO =Klasifikace zaměstnání - uvede se název a číslo vykonávané profese (přehled klasifikace uveden na internetových stránkách www.czso.cz - klasifikace⁷⁾),
- 7/ CZ-NACE = Klasifikace ekonomických činností (přehled klasifikace uveden na internetových stránkách www.czso.cz - klasifikace⁸⁾),
- 8/ vyplňuje se v případě, že se jedná o fyzickou osobu, která nepodniká,
- 9/ vyplňuje se v případě realizace smlouvy,
- 10/ vyplňuje se v případě dočasného přidělení zaměstnance agentury práce k výkonu práce u uživatele,
- 11/ přikládá se pouze u žadatelů, kteří jsou vysíláni na základě kontraktu k výkonu práce na území ČR, kopie kontraktu a kopie dokladu subjektu hospodářské činnosti pouze v jednom výtisku budou součástí všech žádostí, vztahujících se k příslušnému kontraktu,
- 12/ krajská pobočka ÚP ČR označí typ zaměstnání.

Upozornění:

Místní příslušnost krajské pobočky Úřadu práce se řídí místem, ve kterém je nebo má být zaměstnání vykonáváno, pokud zákon č.435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (§ 8a odst. 2), nebo jiné právní předpisy nestanoví jinak.

Formulář Žádost cizince o povolení k zaměstnání – druhá strana

6 PŘÍJEZD DĚTÍ

Uplynul více než rok a po dětech se nám stýskalo strašně moc. Už jsme se docela usadili, měli jsme stálou práci a pronajatý pěkný byt. Tak jsme začali zjišťovat, jak by k nám děti mohly přijet. Dozvěděli jsme se, že musíme požádat o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny. Všechno jsme spolu s mými rodiči na Ukrajině zařídili, sepsali a děti se mohly vydat na cestu. Celou dobu, co jsme tu byli sami, byly děti u babičky a dědy na Ukrajině.

Příjemným zážitkem z této doby bylo přihlášení Alexeje do školy. Přišli jsme do nejbližší základní školy a řekli jsme, že bychom potřebovali naše dítě přihlásit. Moc jsme uvítali, že ředitelka školy uměla dobře rusky, a tak jsme se v klidu domluvili na tom, že Alexej bude chodit do školy každý den od pondělí do pátku. Vyučování začíná vždy v osm hodin a kromě úterý bude končit v jednu. Škola nabízí svým žákům i kroužky, kde se děti věnují například cizím jazykům, kreslení nebo nějakému sportu. Protože doma chodil Alexej do dětského sboru, začal zpívat i tady. Alexeje začala učit výborná paní učitelka. Ve svém volném čase navíc doučovala našeho syna češtinu.

Když jsme přijeli, nastupoval jsem do šesté třídy. Prvního dne ve škole jsem se opravdu bál. Vůbec jsem si neuměl představit, co mě tam čeká. Začátky byly opravdu těžké. Představte si, že celý den někde sedíte a nerozumíte vůbec ničemu. Nejen tomu, o čem se mluví při hodině. Nerozuměl jsem ani o přestávkách, kdy si moji spolužáci a spolužačky mohli od učení odpočinout. Já jsem musel být pozorný neustále. Byl jsem hodně unavený a někdy jsem měl pocit, že to nezvládnou. Začal jsem chodit do sboru a bylo to moc fajn potkávat se s novými kamarády i mimo školu. Prostředí pro mě bylo takové přátelštější, situacím jsem rozuměl, a tak jsem získával sebevědomí. Něco takového tehdy podle mě potřebovali i rodiče. V našem městě ale neměli kam zajít. Neměli kde se setkat s lidmi, kteří mají podobné problémy, zážitky a zkušenosti. Slyšel jsem, že ve větších městech existují různé takové skupiny. Lidé se setkávají, povídají si, občas společně vyjedou na výlet.

To jsme si zavzpomínali, byly to těžké časy.
Světlanka je doma ze školy.

„Mami, mami, dneska jsme měli ve škole takovou zajímavou soutěž, to by tě taky mohlo zajímat. Museli jsme hádat významné české osobnosti. Mami, schválně, kolik jich budeš znát ty.“

„Dobře, hádám.“

„Tady jsou obrázky významných českých osobností, ty musíš říct, kdo to je, a pak je musíš srovnat podle toho, ve kterém století žily.“

„Světlanke, a kolik jsi jich znala ty?“

„Mami, já všechny, pro mě to byla moc jednoduchá soutěž, ale jen ze začátku. Pak následovaly další úkoly, abychom se dozvěděli něco nového, co jsme v hodinách dějepisu nestihli probrat.“

„A co ses tedy dozvěděla?“

„Mami, to bych ti moc napověděla, nejdřív hádej a pak se dozvíš něco dalšího.“

23 Ú

24 S

25 Č

26 P

27 S

28 N

29 P

30 Ú

31 S

1 Č

2 P

3 S

4 N

5 P

6 Ú

7 S

8 Č

9 P

10 S

11 N

12 P

13 Ú

14 S

15 Č

16 P

17 S

18 N

19 P

20 Ú

21 S

23 Ú
 24 S
 25 Č
 26 P
 27 S
 28 N
 29 P
 30 Ú
 31 S
 1 Č
 2 P
 3 S
 4 N
 5 P
 6 Ú
 7 S
 8 Č
 9 P
 10 S
 11 N
 12 P
 13 Ú
 14 S
 15 Č
 16 P
 17 S
 18 N
 19 P
 20 Ú
 21 S

HISTORICKÝ KVÍZ

Prohlédněte si obrázky významných osobností českých dějin. Zkuste uhodnout, kdo to je a ve kterém století žil/žila.

1)

.....

6)

2)

.....

7)

3)

.....

8)

4)

.....

9)

5)

.....

10)

- 1) **Rudolf II.** (1552–1612) – císař z rodu Habsburků, sběratel, milovník umění a podivín. Za jeho vlády byla Praha evropským centrem kultury. Nikdy se neoženil a zemřel bez potomků.
- 2) **TGM – Tomáš Garrigue Masaryk** (1850–1937) – zakladatel a prezident první Československé republiky, která vznikla v roce 1918. Byl označován jako tatíček Masaryk a ve funkci prezidenta byl až do roku 1935.
- 3) **Svatý Václav** (907–935) – český kníže z rodu Přemyslovců, který šířil v Čechách křesťanství a stavěl kostely. Byl zavražděn bratrem Boleslavem. Byl prohlášen za svatého a je patronem českého národa.
- 4) **Milada Horáková** (1901–1950) – česká demokratická politička, bojovnice za ženská práva, hrdinka, která se postavila proti fašistické i komunistické moci. Po komunistickém převratu byla zatčena, odsouzena ve falešném politickém procesu a popravena.
- 5) **Libuše** – postava z českých pověstí, moudrá kněžna, která vládla Čechům s manželem Přemyslem a založila město Prahu.
- 6) **Božena Němcová** (1820–1862) – česká spisovatelka, která propagovala českou literaturu v době, kdy české země byly součástí Rakouského císařství. Její nejslavnější kniha, ve které popisuje vzpomínky na dětství, se jmenuje Babička.
- 7) **Karel IV.** (1316–1378) – nejvýznamnější český panovník, král a císař, založil v Praze Karlovu univerzitu, postavil Karlův most, katedrálu sv. Víta a hrad Karlštejn.
- 8) **Václav Havel** (1936–2011) – spisovatel, dramatik a bojovník proti komunismu. Po sametové revoluci v roce 1989 se stal prvním prezidentem a v čele českého státu stál až do roku 2003.
- 9) **Jan Hus** (1370–1415) – kněz a učitel (rektor) na Karlově univerzitě. Kritizoval církev za to, že se zajímá více o majetek než o křesťany. Byl upálen 6. července 1415.
- 10) **Marie Terezie** (1717–1780) – císařovna, jediná žena na českém trůně, reformátorka, která zavedla povinnou školní docházku pro děti.

23	Ú
24	S
25	Č
26	P
27	S
28	N
29	P
30	Ú
31	S
1	Č
2	P
3	S
4	N
5	P
6	Ú
7	S
8	Č
9	P
10	S
11	N
12	P
13	Ú
14	S
15	Č
16	P
17	S
18	N
19	P
20	Ú
21	S

RADY, DOPORUČENÍ

Jak a kdy požádat o povolení k pobytu dětí?

- *Děti, které za vámi přijedou později, mohou zažádat o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny.*
- *Tato žádost se podává na zastupitelském úřadu ve vaší zemi.*
- *Základní podmínka:*
 - *vy jako rodič musíte mít povolení k dlouhodobému pobytu a musíte pobývat v ČR nejméně 15 měsíců.*
- *Jsou i další možnosti, jak postupovat, když chcete, aby za vámi přijely vaše děti, například když chcete, aby přijely dříve.*
- *Kam se mám jít zeptat?*
 - *pracoviště Ministestva vnitra ČR*
 - *neziskové organizace*
- *Nebo se podívejte na stránky www.mvcr.cz/cizinci.*

POZNÁMKY

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7 ČEŠTINA! VŠUDE SAMÁ ČEŠTINA!

Pomoc!!! Chtělo se mi křičet, když jsem nikomu a ničemu nerozuměla. Učila jsem se všude, kde to šlo. Chodila jsem na kurz do jedné neziskové organizace, která se jmenuje Centrum pro integraci cizinců. Na konci kapitoly na ni určitě najdete odkaz. Nejlepší ale bylo snažit se mluvit všude, kde to jen trochu bylo možné. Když jsem třeba čekala na zastávce na tramvaj, hned jsem se dala do řeči s paní, která stála vedle. Je jedno, o čem začnete mluvit. Je dobré se třeba zeptat na jízdní řád, i když mu už rozumíte. Něco jiného je, když slovo vidíte napsané nebo vám ho někdo řekne a vy si ho hned můžete nahlas zopakovat. Slyšíte, jak se slova správně vyslovují, na které slabiky Češi dávají větší důraz.

Já jsem v práci celý den s lidmi, kteří česky také moc dobře nemluví, proto jsem se učil trochu jinak. Každé ráno, když jsem šel do práce, jsem si vzal městské noviny, co jsou zadarmo, a v nich jsem si četl po cestě do práce a z práce. Nejdřív jsem toho měl po jednom odstavci plné zuby, ale dneska? Přečtu je celé už cestou do práce a cestou z práce už si musím další čtení koupit.

Na začátku se asi nikdo neobejde bez pořádného tlustého slovníku. A také bez nějakého bloku, do kterého si můžete zapisovat nová slova a věty, které slyšíte kolem sebe během dne. Naše děti se naučily česky mnohem rychleji než my, šlo jim to moc dobře.

Ale ani my jsme to neměli jednoduché. Do České republiky jsme přišli v zimě v půlce školního roku. Musel jsem hned začít chodit do školy a bylo to ze začátku opravdu těžké. Naštěstí jsem natrefil na moc hodnou paní učitelku, která byla ochotná a učila mě češtinu i mimo vyučování. Chodil jsem do školy o půl hodiny dřív než ostatní děti a každý den ráno, než začalo vyučování, jsem si s touhle paní učitelkou probral to, co jsme se učili předchozí den, a to, co mě čekalo ten den ve škole. Byla to sice jen půlhodina, ale aspoň mě to nutilo se učit česky každý den. Musel jsem se totiž na své ranní doučování vždycky připravit, zopakovat si látku z předchozího dne. No a kromě toho jsem se taky rád koukal na televizi. Naši ji sice nemohli koupit hned, jak jsme přijeli, ale po několika měsících jsme na ni ušetřili. Chtěl jsem

8 Č

9 P

10 S

11 N

12 P

13 Ů

14 S

15 Č

16 P

17 S

18 N

19 P

20 Ů

21 S

22 Č

23 P

24 S

25 N

26 P

27 Ů

28 S

29 Č

30 P

1 S

2 N

3 P

4 Ů

5 S

6 Č

7 P

se s klukama ve škole bavit o tom, co kdo viděl, a to mě motivovalo učit se víc a víc.

Když jsme přijeli, mluvila jsem jen doma, a to jsem mluvila jen ukrajinsky. Když jsem pak začala chodit do školky, šlo to samo. S dětmi jsem se jinak nedomluvila, a tak jsem se rychle naučila říct všechno, co jsem potřebovala. A když jsem pak šla do první třídy, už skoro nikdo nepoznal, že jsem z Ukrajiny. Do teď je pro mě nejtěžší ve škole a s kamarády mluvit česky a doma pak přepnout a mluvit ukrajinsky.

RADY, DOPORUČENÍ

Jak se nejlíp učit češtinu?

- *Dívejte se na televizi, poslouchajte rádio.*
- *Čtěte noviny, časopisy, knihy. Nevadí, že vám to bude trvat dlouho. Uvidíte, že na svou první knihu přečtenou v češtině budete vzpomínat celý život.*
- *Mluvit, mluvit, mluvit. Snažte se mluvit při každé příležitosti, třeba i špatně nebo s přízvukem. Ptejte se na cestu, mluďte s prodavačkou v obchodě, mluďte se sousedy, s učitelkami a učiteli ve škole, kam chodí vaše děti. Nevadí, že neznáte všechna slovíčka, nevadí, že vám to déle trvá. Hlavní je překonat strach, stud a pocit, že nemluvíte přesně podle vašich představ. Neříkejte si, že začnete mluvit česky, až to opravdu budete umět. Jazyk se naučíte, jenom když budete mluvit!*
- *Dívejte se kolem sebe. Čtěte nápisy na ulicích, v dopravních prostředcích, studujte informační materiály, které dostanete na úřadech.*
- *Zkuste si najít vhodné jazykové kurzy. Je jich hodně, některé neziskové organizace nabízejí i kurzy zdarma.*

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Jazykové školy

www.jazykovky.cz

www.czlt.cz

www.ujop.cuni.cz

Neziskové organizace, které nabízí bezplatné nebo velmi levné jazykové kurzy

www.cicpraha.org

www.meta-os.cz

**Integrační centra v regionech – nabízí také kurzy
češtiny pro cizince**
www.integracnicentra.cz

www.cestina-pro-cizince.cz

CVIČENÍ

Zeptejte se ve vašem městě na obecním nebo městském úřadě na odboru sociálních služeb, jaké kurzy nabízí místní neziskové organizace. Vypište si je sem:

.....
.....
.....
.....
.....

Vyhledejte si další informace na internetu – napište do vyhledavače heslo „čeština pro cizince“. Co jste našli?

.....
.....
.....
.....
.....

POZNÁMKY

.....
.....
.....
.....
.....
.....

PRVNÍ JAZYKOVÁ STOPA

DATUM:

.....

JAK ROZUMÍTE ČESKY?
OZNÁMKUJTE SE JAKO
VE ŠKOLE (1 – VÝBORNĚ, ...).

1 2 3 4 5

KOLIK ČESKÝCH SLOV ZNÁTE?

.....

KOLIK JICH CHCETE ZNÁT
ZA MĚSÍC?

.....

KOLIK JICH CHCETE ZNÁT
ZA ROK?

.....

JAK SE
BUDETE V NEJBLIŽŠÍ
DOBĚ ZDOKONALOVAT?

1. KURZ
2. SOUKROMÉ HODINY
3. ZAČNU SI ČÍST
NOVINY

8 ALEXEJ JDE NA STŘEDNÍ ŠKOLU

Říkám si, jak to v tom našem životě vlastně je. Určuje naše vzdělání, kde budeme nakonec pracovat? Nebo je to naopak a každodenní práce nám brání v dalším vzdělávání?

Dnes máme v rodině velký den. Dozvíme se, jestli Alexeje vzali na střední průmyslovou školu. Před týdnem dělal přijímací zkoušky a dnes by měli vyvěsit výsledky. Držím mu palce, moc bych si přála, aby mohl studovat.

Alexej se dlouho nemohl rozhodnout, kterou školu by rád studoval po základní škole. Proto jsme už několik měsíců před podáním přihlášky doma diskutovali o tom, co by ho bavilo a co by chtěl dělat. Mluvíli jsme s ním také o tom, jestli by si troufl na vysokou školu, nebo jestli by raději hned po střední škole šel pracovat. Alexej se učí velmi dobře, na posledním vysvědčení měl jen jedničky a dvojky. Tady v Čechách dostávají děti známky od jedničky do pětky. Jednička je nejlepší a pětka nejhorší. Nakonec jsme se všichni domluvili, že by mohl zkusit studovat střední školu. Když se mu bude dařit a bude chtít ve studiu pokračovat, může jít i na vysokou školu. Protože je tu systém školství jiný než u nás, museli jsme se nejdřív seznámit s tím, kdy a jak se skládají přijímací zkoušky a jaké jsou podmínky pro přijetí na střední nebo vysokou školu. V Alexově škole jsme si domluvili schůzku s výchovnou poradkyní. To je paní učitelka, která dětem pomáhá vybírat profesi a podle toho pak vhodné školy. Nakreslila nám takovou mapu vzdělávacího systému v České republice, abychom pochopili alespoň základy. Schéma vám přikládám na konec kapitoly, třeba se vám taky bude hodit. Vybírali jsme tedy společně školu vhodnou pro Alexeje a nakonec jsme jednu vybrali. Alexej se připravoval na přijímací zkoušky velice dlouho a pečlivě. Chodil na různá doučování, kde děti počítaly příklady a zkoušely si psát gramatická cvičení, aby byly co nejlíp připraveny. Na střední školy se totiž dělají přijímací zkoušky z českého jazyka, matematiky a někdy i z všeobecného přehledu.

Zkoušky už jsou za námi a dnes po obědě vyvěsili seznam přijatých studentů a studentek na nástěnku ve škole. Alexej si přál, aby tam mohl dojít sám po vyučování. Ještě se nevrátil domů, tak napjatě čekám na výsledek.

RADY, DOPORUČENÍ

ŠKOLA – VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ

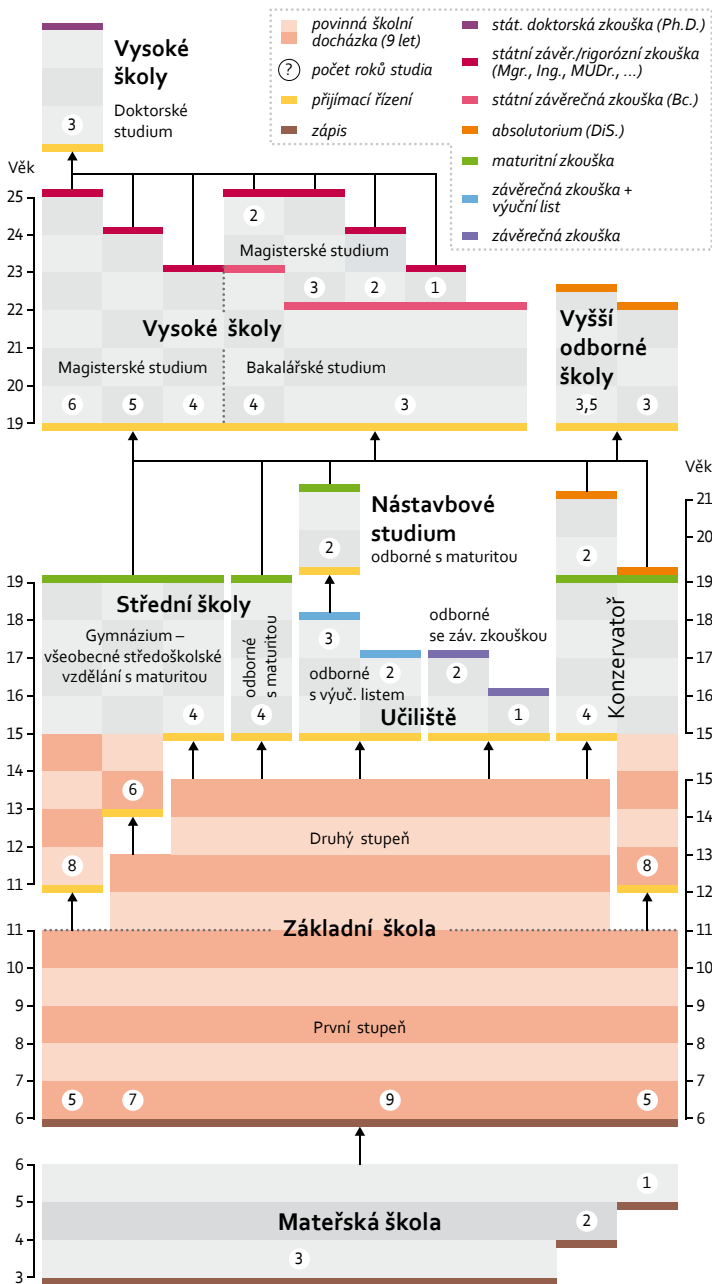
Mateřská škola (MŠ – „školka“)

- Před nástupem do základní školy chodí děti do mateřské školy – od 3 do 6 let.
- Pokud máte dítě ve věku 5–6 let, musí ho školka přijmout. Je to poslední rok před začátkem povinné školní docházky na základní škole, tento rok je školné zdarma, platíte jen stravu.
- Pokud máte mladší dítě, školka nemá povinnost jej přijmout. Když jej přijme, budete platit poplatek (tzv. „školné“, liší se od cca 500–800 Kč za měsíc) a navíc stravu.

Základní škola (ZŠ)

- Školní docházka dětí je povinná – děti musí chodit do školy denně po dobu 9 let. Pokud nebudou vaše děti chodit do školy, hrozí vám sankce.
- Do základní školy chodí děti ve věku 6–15 let. Do první třídy nastupují nejpozději v 8 letech. Obvykle dítě nastupuje v nejbližším školním roce po svých 6. narozeninách.
- Školní rok trvá od 1. září do 31. srpna, ale v červenci a srpnu děti do školy nechodí, mají prázdniny. Vyučování tedy probíhá do 30. června.
- Pokud přijedete do ČR během školního roku, pošlete své dítě do školy ihned, nečekejte na nový školní rok.
- Vzdělávání na státní škole je bezplatné, platíte pouze za stravování ve školní jídelně, za školní družinu a zájmové kroužky.
- Školné se platí pouze v soukromých školách.
- Děti cizinců mají stejný přístup ke vzdělávání jako Češi.
 - Při nástupu do základní školy nemusíte prokazovat legální pobyt v ČR – vaše dítě má stejné právo na povinnou školní docházku jako české děti.
- Podle zákona mají všechny děti cizinců, kteří plní povinnou školní docházku, nárok na bezplatnou přípravu zahrnující také výuku češtiny zdarma. Zeptejte se ve škole vašich dětí, jakou nabízí mimoškolní přípravu pro děti.

Schéma vzdělávacího systému České republiky

Vytvořeno podle: www.nvf.cz/publikace/pdf_publikace/euroguidance/cz/vzdelavaci_system_2006.pdf

9 ZAČÍNÁME PODNIKAT

V továrně na montování součástek jsme dostali práci na dobu určitou. Proto, když byli nuceni snižovat stavy, nebylo pro ně složité nám pracovní smlouvu neprodloužit. Rázem jsme byli bez práce a v našem případě za nedlouho i bez povolení k pobytu, která nám vydali za účelem zaměstnání. Trochu jsme to tušili a už dopředu jsme si zjišťovali, co bychom měli dělat dál, abychom tu mohli zůstat. Jediným rychlým řešením bylo začít podnikat, založit si živnost.

Anna se v té době seznámila s Ludmilou. Ta má živnost a pracuje i pro jednu firmu, která nabízí úklidové služby. Ludmila má živnostenské oprávnění a firma si ji najímá jako uklízečku buď do bytů, nebo do kanceláří. Když se s ní Anna dala do řeči a zjistila, jak se Ludmile daří podnikat, začala zvažovat, že by to také mohla zkusit. Nejdřív bylo nutné zjistit si, za jakých okolností může změnit svůj účel pobytu ze zaměstnání na podnikání. Pak si zařídila živnostenské oprávnění a mohla začít podnikat. Ludmila se nabídla, že pokud chce, zkusí ji domluvit práci v úklidové firmě, od které i ona dostává nějaké zakázky na úklid kanceláří. Často se děje to, že takové firmy provozují nedovolený způsob zaměstnávání, takzvaný „švarcsystém“. Tomu se Anna chtěla vyhnout, protože nechtěla mít problémy. Věděla, že pokud chce podnikat sama, musí si sama hledat zakázky na úklid i u jiných firem a domácností. Dala si inzeráty s nabídkou úklidu na všechna veřejná inzertní místa a začala podnikat.

Dneska už Anna podniká skoro dva roky a přemýšlí o tom, že by se zase chtěla ve své práci o kousek posunout. Na krajském úřadu si vyřizuje ověření svého vzdělání (tzv. nostrifikaci). Doma na Ukrajině pracovala jako zdravotní sestra. Aby mohla dělat stejnou práci tady, musí mít doklad o tom, že vystudovala zdravotní školu.

Sám jsem si také vyřídil živnostenské oprávnění na pomocné zednické práce. Sháním zakázky na stavbách. Mám několik stálých firem, které mi vždycky řeknou, když potřebují výpomoc. Ale moje začátky byly trochu horší. Musel jsem si nakoupit nějaké nářadí a zakázek ze začátku moc nebylo. Teď už je to lepší, ale spokojený nejsem. Pracuji většinou v ukrajinských partách, a tak celé dny mluvím jen ukrajinsky. Potřeboval bych si zlepšovat češtinu, abych si také mohl najít práci v oboru. Jak už jsem psal, jsem automechanik a rád bych pracoval

zase s autama. Český už trochu umím, ale odborné výrazy a trochu složitější jazyk mi stále dělá potíže. I když píšu tenhle deník, musím často používat slovník. I tím se v češtině zlepšuju.

RADY, DOPORUČENÍ

Jak může být ukončeno zaměstnání (pracovní poměr)?

- ***Ve zkušební době***
 - *Je to doba na začátku pracovního poměru (maximálně může být domluvena na 3 měsíce, u vedoucích pracovníků až na 6 měsíců).*
 - *V této době může ukončit pracovní poměr zaměstnanec i zaměstnavatel.*
 - *Nemusíte uvádět důvod, proč chcete odejít.*
 - *Zrušení pracovního poměru ve zkušební době musí být vždy písemně.*
- ***Dohodou***
 - *Když se zaměstnavatel a zaměstnanec dohodnou.*
 - *Pracovní poměr končí sjednaným dnem (datum musí být uvedeno v dohodě).*
 - *Musí být vždy písemná.*
- ***Výpovědi***
 - *Výpověď může dát zaměstnanec i zaměstnavatel, musí být vždy písemná.*
 - *Zaměstnanec může dát výpověď bez udání důvodu, ale zaměstnavatel může zaměstnanci dát výpověď jen z důvodů uvedených v zákoníku práce (například: organizační změny, zrušení zaměstnavatele, zaměstnanec se stal nadbytečný aj.).*
 - *Pracovní poměr končí až za 2 měsíce od předání výpovědi – tomu se říká výpovědní doba (celé 2 měsíce od prvního dne měsíce, který následuje po podání výpovědi).*
 - *Zaměstnavatel nesmí dát výpověď zaměstnanci v ochranné době: například pokud je zaměstnankyně těhotná, když je na mateřské dovolené, nebo pokud je zaměstnankyně nebo zaměstnanec na rodičovské dovolené a v době pracovní neschopnosti (nemoci).*
- ***Když uplyne domluvená doba práce – když jde o pracovní poměr na dobu určitou.***

- **Okamžitým zrušením pracovního poměru**
 - Zaměstnavatel může ukončit okamžitě pracovní poměr pouze ve výjimečných případech z důvodů uvedených v zákoníku práce (například když zaměstnanec poruší hrubým způsobem své pracovní povinnosti).
 - Zaměstnanec může ukončit okamžitě pracovní poměr pouze ve výjimečných případech z důvodů uvedených v zákoníku práce (například když zaměstnavatel zaměstnanci nevyplatil mzdu do patnáctého dne měsíce, který následuje po měsíci s termínem splatnosti mzdy).
- **U cizince skončí pracovní poměr:**
 - dnem, kdy končí povolení k pobytu na území ČR,
 - uplynutím doby, na kterou bylo vydáno povolení k zaměstnání,
 - dnem, kdy nabylo právní moci vyhoštění.

Zápočtový list (potvrzení o zaměstnání)

Dokument, který mi musí zaměstnavatel dát, když odcházím z práce. Je tam napsáno, kde a jak dlouho jsem pracoval.

DŮLEŽITÝ ZÁKON

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

PODNIKÁNÍ

Co musíte udělat, když chcete začít podnikat/založit živnost?

- Nejdříve zajděte na živnostenský úřad, kde ohlásíte živnost.
- Co musíte doložit:
 - ✓ vyplněný **Jednotný registrační formulář**,
 - Tento formulář slouží 1. k ohlášení živnosti,
 - 2. jako povinná registrace (přihlášení) na další úřady – to znamená, že nemusíte chodit na každý úřad zvlášť. Kam se tímto formulářem přihlásíte?
 - Finanční úřad (registrace kvůli daním).
 - Okresní správa sociálního zabezpečení (příhláška k sociálnímu pojištění).

22 Č
23 P
24 S
25 N
26 P
27 Ů
28 S
29 Č
30 P
1 S
2 N
3 P
4 Ů
5 S
6 Č
7 P
8 S
9 N
10 P
11 Ů
12 S
13 Č
14 P
15 S
16 N
17 P
18 Ů
19 S
20 Č
21 P

- Zdravotní pojišťovna – veřejné zdravotní pojištění. Pokud nemáte přístup k veřejnému zdravotnímu pojištění, musíte mít zařízené a zaplacené komerční (cestovní) pojištění a předložit doklad o tomto pojištění.
- ✓ výpis z rejstříku trestů,
- ✓ doklad o místu podnikání (například nájemní smlouva),
- ✓ doklad o zaplacení správního poplatku: 1 000 Kč,
- ✓ povolení k pobytu na území ČR.
- Na živnostenském úřadu vám potom dají výpis z živnostenského rejstříku – to je doklad o vašem podnikání (dříve to byl živnostenský list).

Povinnosti podnikatele

- V průběhu podnikání musíte vystavovat různé doklady (například faktura, příjmový nebo výdajový pokladní doklad) a zaznamenávat (evidovat) vše, co se ve vašem podnikání děje. Například evidujete své příjmy, výdaje, majetek aj.
- Každý měsíc musíte platit zálohy na sociální pojištění a veřejné zdravotní pojištění. Jednou za rok je vyúčtování záloh. Jednou za rok do konce března následujícího roku také musíte odevzdat daňové přiznání a zaplatit daň z příjmů.

DŮLEŽITÝ ZÁKON

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Státní úřad inspekce práce / Oblastní inspektoráty práce

Poradenství pro zaměstnance, kontrola zaměstnavatelů.
www.suip.cz

Czech POINT

www.czechpoint.cz

Živnostenský rejstřík

www.rzp.cz
www.zivnostenskyrejstrik.cz

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

www.mpo.cz

Adresa: Na Františku 32, 110 15 Praha 1

Telefon: +420 224 851 111

Živnostenské úřady

www.statnisprava.cz

Živnostenský odbor městského úřadu – centrální
registrační místo.

Hospodářská komora

www.hkcr.cz

Sdružení podnikatelů.

Poradenství pro podnikatele.

Poskytuje kontakty na daňové poradce a další důležité
informace pro podnikání.

Informace o živnostenském podnikání

www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/zivnost-podnikani

Informace a rady pro podnikatele

www.ipodnikatel.cz

www.podnikatel.cz

www.finance.cz

Kurzy a poradenství pro cizince v oblasti podnikání

Evropská kontaktní skupina

www.ekscr.cz

GLE, o. p. s.

www.gle.cz

Adresa: Tyršova 1832/7, 120 00 Praha 2

Telefon: +420 224 241 589

E-mail: prague@gle.co.uk

POZNÁMKY

.....
.....
.....
.....

10 ZMĚNA ÚČELU POBYTU

Už jsem tu o tom trochu psal. Když jsme si chtěli založit živnost, museli jsme zároveň na pracovišti Ministerstva vnitra změnit náš účel pobytu. Je to jedna z těch administrativních záležitostí, které berou hodně času a ve svém důsledku i hodně peněz.

RADY, DOPORUČENÍ

Co je účel pobytu?

- Účel pobytu znamená, že máte důvod, proč žijete v ČR a k tomu vám je vydáno povolení k pobytu (dlouhodobé vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu).
- Může to být například: zaměstnání, podnikání, sloučení rodiny, studium.
- Tento účel pobytu musíte plnit, jinak bude zrušeno vaše povolení k pobytu.

Jak můžete změnit účel pobytu?

- Když chcete účel pobytu změnit, musíte jít na pracoviště Ministerstva vnitra podle místa vašeho pobytu a podat žádost o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem.
- Co musíte doložit:
 - ✓ povolení k zaměstnání (od úřadu práce) – změna na účel pobytu **zaměstnání**,
 - ✓ výpis z živnostenského rejstříku – změna na účel **podnikání**.

Co musíte udělat, když měníte účel pobytu ze zaměstnání na podnikání?

- Skončíte v zaměstnání a chcete začít podnikat.
- Musíte jít na živnostenský úřad a ohlásit živnost.
- Na živnostenském úřadu musíte doložit své současné, platné povolení k dlouhodobému pobytu například za účelem zaměstnání.
- Musíte zajít na pracoviště Ministerstva vnitra a osobně zažádat o nové povolení k pobytu (povolení k dlouhodobému pobytu) za účelem podnikání.

- **POZOR!** Když měníte svůj původní účel pobytu (zaměstnání) na podnikání a žádáte o nové povolení k pobytu za účelem podnikání, můžete tak učinit až po 2 letech pobytu v ČR.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

www.mvcr.cz/cizinci

CVIČENÍ

Pan Dong žije s rodinou v Praze tři roky. Má **povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání**. Má obchod s potravinami. V podnikání se mu v poslední době moc nedaří. Pan Dong má vysokoškolské vzdělání (má nostrifikovaný diplom) a chce si najít zaměstnání ve firmě jako počítačový odborník.

Co musí udělat? Seřadte (očísľujte) věty podle toho, jak má pan Dong správně postupovat:

- Zaměstnavatel pozve pana Donga na přijímací pohovor. Pan Dong pohovor úspěšně absolvuje a dostane od zaměstnavatele potvrzení, že ho zaměstná.
- Úřad práce vyřídí kladně žádost pana Donga o povolení k zaměstnání.
- Pan Dong najde volné pracovní místo ve firmě v Praze. Pošle do této firmy svůj životopis.
- Pan Dong musí zažádat písemně úřad práce o povolení k zaměstnání. Musí vyplnit formulář „Žádost cizince o povolení k zaměstnání“ a doložit vyplněný formulář „Vydání zaměstnavatele“ a další povinné přílohy.
- 8 Pan Dong uzavře se svým zaměstnavatelem pracovní smlouvu a začne pracovat.
- Pan Dong se rozhodne ukončit své podnikání a musí si vyřídit **nové povolení k pobytu za účelem zaměstnání**. Jde na **pracoviště Ministerstva vnitra** a zažádá o nové povolení k dlouhodobému pobytu. Žádost je kladně vyřízena.
- 1 Pan Dong navštíví úřad práce.
- Na úřadu práce se pan Dong zaregistruje jako zájemce o zaměstnání. Pracovníci úřadu práce mu pomáhají hledat volné pracovní místo. Pan Dong se také pravidelně dívá na internetové stránky úřadu práce a na inzeráty v novinách i na internetu.

Správné řešení: 4, 6, 3, 5, 8, 7, 1, 2

11 UZNÁNÍ VZDĚLÁNÍ

Máme novinku. K nám do ulice se přistěhovali další cizinci. Dneska jsem viděla, jak se stěhovali do vedlejšího vchodu. Podle mě to budou Čečenci. No uvidíme, třeba budeme mít příležitost se víc poznat.

Dneska jsem sem ale hlavně chtěla napsat, co se mi podařilo. Už dlouho jsem hodně nespokojená se svou prací. Umím už taky docela dobře česky. Jsme tu necelé čtyři roky a já stále jen uklízím. Už bych to chtěla změnit. Rozhodla jsem se, že to začnu konečně řešit. Rovnou jsem si zjistila, co musím udělat pro to, aby mi uznali mou kvalifikaci. Chtěla bych zase dělat svoji práci. Pomáhat uzdravovat děti je přece posláním.

Zjistila jsem, že musím podat žádost na krajském úřadě. Potom jsem složila zkoušky. A konečně mi uznali diplom ze zdravotní školy z domova.

Můžu si tedy začít hledat zaměstnání jako zdravotní sestra. Věřím, že se mi to podaří a konečně budu zase každý den pracovat s dětmi. Budu v ordinaci, v čistém bílém oblečení. Musím říct, že po tolika letech uklízení se na to moc těším. Jen aby to vyšlo. Tak jdu na to. Co udělám nejdřív?

Začnu tím, že si koupím inzertní noviny, kde zaměstnavatelé zveřejňují inzeráty s volnými pracovními místy. Alexej mi poradil, že zaměstnání se dá hledat i na internetu. Podívám se tedy na webové stránky, které jsem si našla. Zjistím, jestli někde nehledají zdravotní sestru na dětské oddělení v nemocnici. Seznam volných pracovních míst visí taky na nástěnce na úřadu práce. Zajdu se tam podívat, třeba mi tam poradí víc. Jsou tam přeci na hledání práce odborníci.

Než ale začnu posílat odpovědi, musím napsat svůj životopis. O tom, jak má vypadat správný životopis, jsem se radila s několika známými. Taky jsem si našla pár rad na internetu. Při oslovování zaměstnavatelů je dobré vědět, jak životopis napsat. Měl by se v něm každý dobře vyznat. Měly by tam být všechny důležité informace. K životopisu je někdy potřeba poslat i motivační dopis, do kterého napíšete, proč máte o práci zájem. Také můžete napsat více informací o vašich minulých zaměstnáních a pracovních zkušenostech.

RADY, DOPORUČENÍ

UZNÁNÍ VZDĚLÁNÍ ZE ZEMĚ PŮVODU – NOSTRIKACE

Uznání zahraničního vzdělání na základních, středních a vyšších odborných školách

- Pokud potřebujete uznat základní, střední nebo vyšší odborné vzdělání ze své země, zajděte na **krajský úřad – odbor školství, mládeže a sportu** v krajském městě kraje, kde žijete.
- Musíte vyplnit **Žádost o uznání zahraničního vzdělání**.
- K žádosti musíte dodat:
 - ✓ **originál nebo notářsky ověřenou kopii** vysvědčení,
 - ✓ **popis obsahu vzdělávání** (například seznam předmětů, ročníková vysvědčení, počet hodin za rok atd.),
 - ✓ **kopie dokladu o místě pobytu v ČR.**
- Všechny dokumenty ve vašem jazyce musí být ověřené a přeložené do češtiny soudním překladatelem.

Uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání

- Pokud potřebujete uznat své vysokoškolské vzdělání, které jste získal/získala na zahraniční vysoké škole, musíte žádat **na veřejné vysoké škole**, která má podobný studijní program, jako byl ten váš.
- Na webové stránce Ministerstva školství ČR najdete seznam veřejných vysokých škol v České republice www.msmt.cz/vzdelavani/verejne-vysoke-skoly-4.
- Když najdete vhodnou vysokou školu, na její webové stránce si stáhněte formulář žádosti o uznání zahraničního vzdělání.
- K vyplněnému formuláři je nutné doložit další dokumenty:
 - ✓ **kopii diplomu či vysvědčení**, včetně seznamu absolvovaných předmětů či zkoušek.
- Všechny dokumenty ve vašem jazyce musí být ověřené a přeložené do češtiny soudním překladatelem.

5 S

6 Č

7 P

8 S

9 N

10 P

11 Ů

12 S

13 Č

14 P

15 S

16 N

17 P

18 Ů

19 S

20 Č

21 P

22 S

23 N

24 P

25 Ů

26 S

27 Č

28 P

29 S

30 N

31 P

1 Ů

2 S

3 Č

Žádost o uznání zahraničního vzdělání

Žádám o uznání platnosti předloženého dokladu o dosažení uceleného stupně vzdělání vydaného zahraniční školou. K žádosti přikládám potřebné doklady podle § 108 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 49/2009 Sb.

Jméno a příjmení¹:

Datum narození: **Státní příslušnost:**

Adresa v České republice:

.....

Kontakt (např. telefon, e-mail):

Zástupce² a jeho adresa v České republice:

.....

V cizině jsem úspěšně absolvoval(a) školu (uvedte název školy):

.....

Stát studia:

Délka studia: od školního roku do školního roku

Datum ukončení studia:

Číslo dokladu:

Uvedenou školu jsem studoval(a): denní formou jinou formou

Předložené vysvědčení dokládá v zahraničí dosažení následujícího stupně vzdělání:

- základní vzdělání (povinná školní docházka),
 střední vzdělání s výučním listem,
 střední vzdělání s maturitní zkouškou,
 vyšší odborné vzdělání.

V zemi, kde se nachází uvedená škola, je její úspěšné absolvování podmínkou ke vstupu na vysokou školu

ANO – NE

Čestně prohlašuji, že uvedené údaje jsou pravdivé a že předkládaný doklad o dosažení uceleného stupně vzdělání nebyl dosud na území České republiky předmětem nostrifikačního řízení.

Datum:

Podpis žadatele:

¹ Rozumí se účastník řízení podle § 27 odst. 1 písm. a), příp. § 154 věty za středníkem zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.

² Rozumí se zástupce účastníka řízení podle § 31 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, tzn. zákonný zástupce účastníka řízení (např. matka, otec), opatrovník nebo zmocněnec (osoba zmocněná na základě plné moci).

12 LIBUŠE

„Mami, víš, jak jsem ti minule ukazovala těch deset slavných českých osobností? Víš, kdo se mi z nich nejvíc líbí?“

„To nevím.“

„Nejvíc ze všech se mi líbí kněžna Libuše. Podle legendy byla hodně mocná. Vládla všem v tehdejší české zemi. Byla velice moudrá, proto jsem si ji oblíbila. Myslím, že i Češi ji mají moc rádi, i když je to jen postava z pověstí. Slavný český hudební skladatel Bedřich Smetana o ní dokonce napsal operu. Opera Libuše, vlastně jedna její část, se hraje při všech významných příležitostech. Třeba když nastupuje nový prezident, anebo víš, kdy? Když dávají v televizi na Nový rok projev prezidenta republiky. Než začne mluvit, pustí se fanfáry z Libuše. Přečtu ti, co jsme si o ní říkali ve škole.“

POVĚST O KNĚŽNĚ LIBUŠI

Kněžna Libuše patřila ke slovanskému kmenu, který na naše území přivedl Praotec Čech. Slované opustili svůj domov u řek Visly a Dněpru a vydali se na západ. Putovali dlouho, až přišli k hoře, která se jmenovala Říp. Na tu horu vystoupili. Praotec Čech se rozhlédl po kraji a řekl: „Tato země je plná medu.“ A rozhodl se zůstat. A tak se tu Slované usadili a po Praotci Čechovi dali své nové zemi jméno Čechy.

Libušin otec, vévoda Krok, měl tři dcery – Kazi, Tetu a Libuši, která byla nejmladší. Byla velmi krásná a moudrá. Měla také nadpřirozené schopnosti. Vyznala se v bylinách a uměla předvídat budoucnost.

Po otcově smrti se stala kněžnou. Své sídlo měla na skále nad řekou Vltavou. Říkalo se mu Vyšehrad.

Jednou se dva sousedé pohádali o kus pole. Neuměli se dohodnout, a tak přišli za kněžnou Libuši, aby je rozsoudila a rozhodla, kdo má

pravdu. Libuše si vyslechla oba muže a řekla: „Pole bude toho mladšího.“ Vtom se ten druhý rozzlobil a zakřičel: „Co to je za spravedlnost. To je tím, že je ženská. Má dlouhé vlasy a krátký rozum. Běda nám mužům, kterým žena vládne.“ Libuši tato slova rozzlobila. „Když nechcete vládu spravedlivou a mírnou, najdu vám knížete. Bude vám vládnout tvrdě, tak jak to chcete.“ A tak si kněžna našla manžela. Byl to Přemysl Oráč, který se stal knížetem české země a spolu s Libuší založil mocný rod Přemyslovců.

Libuše s Přemyslem vládli dobře a spravedlivě. Jednou stáli na svém dvoře a rozhlíželi se do kraje. Libuši se zatmělo před očima a uviděla obraz budoucnosti. Řekla: „Vidím město veliké, jehož sláva hvězd se dotýká.“ Přemysl nařídil poslům, aby našli místo, které Libuše popsala. Poslové jej našli hluboko v lese a potkali tam muže, který tesal práh domu. Přemysl dal na tom místě postavit hrad, který se stal královským sídlem rodu Přemyslovců. Libuše jej nazvala Praha.

„Světlanke, to zní moc hezky, byla to určitě zajímavá postava. Co bys řekla tomu, kdybychom se na tu operu zašli podívat? Někde ji určitě budou hrát a mohli bychom to spojit s hezkým výletem do Prahy.“

„Jo, mami, to je prima nápad. Libuši asi budou hrát v Národním divadle, to je pro Čechy důležité divadlo. Postavili ho v roce 1881 a první opera, která se v něm hrála, byla právě Libuše. Když potom divadlo vyhořelo, Češi se na něj skládali. Každý dal tolik peněz, kolik měl, aby divadlo stálo znovu.“

SLOVÍČKA K VYSVĚTLENÍ

pověst – příběh, který si lidé vyprávěli a předávali z generace na generaci

oráč – člověk, který obdělává pole s pomocí dobytka

praotec – zakladatel a vůdce rodu

kněžna – vládkyně

kníže – vládce

práh – dřevěná deska na zemi pod dveřmi

14 P

15 S

16 N

17 P

18 Ů

19 S

20 Č

21 P

22 S

23 N

24 P

25 Ů

26 S

27 Č

28 P

29 S

30 N

31 P

1 Ů

2 S

3 Č

4 P

5 S

6 N

7 P

8 Ů

9 S

10 Č

11 P

12 S

14 P

15 S

16 N

17 P

18 Ů

19 S

20 Č

21 P

22 S

23 N

24 P

25 Ů

26 S

27 Č

28 P

29 S

30 N

31 P

1 Ů

2 S

3 Č

4 P

5 S

6 N

7 P

8 Ů

9 S

10 Č

11 P

12 S

RADY, DOPORUČENÍ

Co byste mohli znát z české kultury a historie

Národní divadlo

Národní divadlo patří k nejznámějším stavbám v České republice. Je jedním ze symbolů českého národa. Základní kámen Národního divadla byl slavnostně položen 16. května 1868. Peníze na divadlo dávala nejen šlechta a císař, ale také obyčejní lidé. Konaly se sbírky. Na konci července 1881 bylo divadlo hotové. První opera, která se v něm hrála, byla právě *Libuše* od hudebního skladatele *Bedřicha Smetany*. Po měsíci se stala katastrofa. Divadlo vyhořelo. Lidé z celé země začali znovu posílat peníze, aby bylo divadlo znovu postaveno. V roce 1883 bylo opět otevřeno *Smetanovou Libuší*. Národnímu divadlu se říká „Zlatá kaplička“. Jeho dnešní podobu tvoří tři umělecké soubory – opera, činohra a balet. Všechny tři soubory hrají klasická díla, ale zaměřují se i na moderní světovou tvorbu.

Bedřich Smetana

(2. března 1824, Litomyšl – 12. května 1884, Praha)
Bedřich Smetana byl významný český hudební skladatel. V současnosti je znám především souborem skladeb, který se jmenuje *Má vlast*. *Mou vlastí* se každý rok zahajuje nejznámější festival klasické hudby *Pražské jaro*. *Bedřich Smetana* se již od svých čtyř let věnoval hudbě. Učil se hrát na housle a později i na klavír. Po maturitě začal studovat hudbu a živil se jako učitel hudby v rodině hraběte *Leopolda Thuna*. Skládal i opery. Nejslavnější z nich je *Prodaná nevěsta*. Ta mu přinesla velkou slávu a díky tomu se stal dirigentem v Národním divadle.

Opery Bedřicha Smetany

- *Braniboři v Čechách*
- *Prodaná nevěsta*
- *Dalibor*
- *Libuše*
- *Dvě vdovy*
- *Hubička*
- *Tajemství*
- *Čertova stěna*
- *Viola – jen fragment*

TIP NA VÝLET

Co zajímavého můžete ještě v Praze navštívit?

Václavské náměstí – nejdelší pražské náměstí, které založil už císař Karel IV. Původně to byl trh, na kterém se obchodovalo s koňmi. V čele náměstí dnes stojí Národní muzeum a socha českého patrona sv. Václava.

Vyšehrad – legendární sídlo kněžny Libuše a sídlo prvních českých panovníků z rodu Přemyslovců. Dnes je na Vyšehradě hřbitov významných českých osobností, který se jmenuje Slavín.

Chrám sv. Víta – gotická katedrála, která stojí na Pražském hradě. Založil ji v roce 1344 Karel IV. Byla dostavena až ve 20. století. Jsou v ní uloženy korunovační klenoty a ostatky českých panovníků.

Pražský hrad – sídlo českých panovníků. V průběhu staletí byl Pražský hrad mnohokrát upravován. Poslední velká úprava proběhla na začátku 20. století v době, kdy byl československým prezidentem Tomáš Garrigue Masaryk. Pražský hrad je sídlem českého prezidenta.

KULTURNÍ TIP

Máte rádi klasickou hudbu? Můžete navštívit festival opery Smetanova Litomyšl, který probíhá v červenci. Během celého roku můžete navštívit Národní divadlo, kde se Smetanovy opery hrají již od jeho založení.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

www.narodni-divadlo.cz
www.smetanovalitomysl.cz

POZNÁMKY

.....
.....
.....
.....

14 P

15 S

16 N

17 P

18 Ů

19 S

20 Č

21 P

22 S

23 N

24 P

25 Ů

26 S

27 Č

28 P

29 S

30 N

31 P

1 Ů

2 S

3 Č

4 P

5 S

6 N

7 P

8 Ů

9 S

10 Č

11 P

12 S

DRUHÁ JAZYKOVÁ STOPA

Nejprve se podívejte zpátky k první jazykové stopě, která je na straně 36. Jak si stojíte? Splnili jste si vaše předsevzetí? Pokud ano, pak gratulujeme!

Do dnešní stopy vyplňte, jaká česká slova se vám vybaví, když se řeknou tato slova:

1. OBCHOD

.....

2. POŠTA

.....

3. LÉKAŘ

.....

4. RESTAURACE

.....

5. ZAMĚSTNÁNÍ

.....

.....

6. ŠKOLA

.....

.....

.....

.....

A CO VAŠE
PLÁNY?
V JAKÝCH
SITUACÍCH SE
CHCETE DOMLUVIT
ZA DVA MĚSÍCE?
SEM SI VYPIŠTE, CO
CHCETE UMĚT:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13 PRO KOHO JE DOSTUPNÁ LÉKAŘSKÁ PÉČE

Dneska se mi ale přihodilo něco, co sem musím napsat. Byl to pro mě tak nepříjemný zážitek, že se s vámi o něj musím podělit.

Všichni máme uzavřené jiné pojištění než Češi. Je to takové pojištění pro cizince nebo co. Platíme víc a jsou i jiné podmínky placení pojištění. Protože jsem vcelku zdravý, nikdy jsem se o to nezajímal víc. Až dneska. Na stavbu ráno dorazil bratr Ivana, jednoho z chlapů ze zednické party. Měl úplně modrou nohu od kolene dolů a skoro s ní už nehýbal. Vypadal hodně unaveně, měl propadlé tváře úplně bez barvy. Ivan nám řekl, že jeho bratr si před několika dny propíchl nohu drátem. Musel ale dál chodit do práce. K lékaři nešel a ránu si léčil sám, jak uměl. Rána v noze se mu nechtěla hojit. Naopak se celá zanítla a hrozila celková otrava krve. Vydali se tedy k lékaři. Když se podíval na jejich zdravotní pojištění, řekl, že tenhle typ zranění pojišťovna neproplácí. Lékařské ošetření si prý budou muset uhradit sami! Tak se dalších pár dnů zkušel léčit sám, ale nedopadlo to dobře. Když dorazil na stavbu, naložili ho chlapi do auta a odvezli k doktorovi. Ošetření musel zaplatit. I s léky, které musí brát ještě týden, to dělalo 16 000 korun. Peněz neměl dost, tak jsme se s chlapama složili a něco mu přispěli. Nakonec to dopadlo vlastně dobře, ale bylo mi z toho zle. Kdybyste viděli, jak ten člověk vypadal.

Doma je teď lepší nálada. Jsem pyšný na našeho Alexeje, vzali ho na střední průmyslovou školu. Všichni jsme z toho měli radost a na oslavu jsme si zašli do cukrárny. Po dlouhé době jsme podnikli něco společně. Hodně jsme se nasmáli a já jsem v jednu chvíli pocítil, že jsem šťastný. Řekl jsem si, jak jsem rád, že tu jsme. Že našim dětem dáváme to nejlepší, co můžeme. Stojí nás to sice hodně sil, ale za ty chvíle štěstí to stojí. Někdy si říkám, že už je mezi námi a našimi dětmi rozdíl. Oni už mluví rusky tak málo a ukrajinsky už skoro vůbec. A na veřejnosti? Tam už se stydí mluvit s námi jinak než česky. My zase neumíme tak dobře česky jako oni. Někdy se bojím, jak se to bude vyvíjet. Aby to nakonec nedopadlo tak, že si nebudeme rozumět s vlastními dětmi. Víím, že to tak neskončí, ale stejně je to rozdíl. Kdyby to bylo možné, my s Annou bychom se domů možná někdy vrátili. Pro naše děti už je ale domov Česká republika. Za tak krát-

25 Ú
26 S
27 Č
28 P
29 S
30 N
31 P

kou dobu si tu stihly vytvořit svůj svět. Chodí tady do školy a mají tu kamarády. Daří se jim a nevím, jestli by se chtěly vrátit. Myslím, že ne.

Když jsme se vraceli, potkali jsme sousedku, jak sedí na schodech a pláče. Zeptal jsem se jí, jestli chce pomoci. Jen zakroutila hlavou, že ne, tak jsem už nechtěl dál obtěžovat a šli jsme domů. Nedalo mi to a za chvíli jsem se šel podívat kukátkem, jestli tam ještě je. Byla tam a přišel si pro ni její manžel. Choval se k ní dost hrubě. Měl jsem chuť otevřít a říct mu, ať se chová slušně. Ale neudělal jsem to. Asi jsem měl.

RADY, DOPORUČENÍ

Zdravotní pojištění cizinců v České republice

- Každý, kdo pobývá na území České republiky, musí mít zařízené zdravotní pojištění.
- Zdravotní pojištění slouží pro situace, kdy potřebujete lékařskou péči – nebudete platit za poskytnutí lékařské péče v hotovosti, bude hrazena z tohoto pojištění.
- Dva základní typy zdravotního pojištění:
 1. „komerční“/cestovní zdravotní pojištění
 2. veřejné

Kdo má přístup k veřejnému zdravotnímu pojištění:

- cizinec s trvalým pobytem v ČR a dítě narozené cizinci s trvalým pobytem,
- azylant,
- cizinec bez trvalého pobytu (dlouhodobé vízum, povolení k dlouhodobému pobytu), který je v České republice zaměstnaný.

Všichni ostatní si musí zařídit komerční zdravotní pojištění (cestovní zdravotní pojištění)

- Při vyřizování dlouhodobého víza v zemi původu musíte předložit doklad o cestovním zdravotním pojištění, které pokryje náklady spojené s nutnou a neodkladnou zdravotní péčí.
- Pokud již žijete v ČR a žádáte o prodloužení pobytu na dlouhodobé vízum nebo o povolení k dlouhodobému pobytu, musíte předložit doklad o cestovním zdravotním pojištění u pojišťovny, která má oprávnění k činnosti na území ČR. Musíte mít pojištění na komplexní zdravotní péči.

- V České republice působí několik komerčních pojišťoven, kde si můžete zařídit toto pojištění – můžete si sami vybrat.
- Sami si zajděte na pobočku pojišťovny a zjistěte co nejvíce informací o podmínkách pojištění (kolik budete platit pojistné a na jak dlouho a jaká lékařská péče bude z pojištění hrazena).
- Při uzavření tohoto pojištění musíte zaplatit celou částku pojistného najednou, dopředu.
- Když potřebujete lékařskou pomoc – musíte jít k lékaři nebo do nemocnice, která má smlouvu s vaší pojišťovnou – dopředu zavolejte na asistenční službu vaší pojišťovny.

VEŘEJNÉ ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Volba zdravotní pojišťovny

- Máte právo sami si zvolit svoji zdravotní pojišťovnu.
- Můžete změnit svoji zdravotní pojišťovnu jednou za 12 měsíců, ale pouze k 1. lednu kalendářního roku. Přihlášku do nové pojišťovny musíte podat nejpozději 6 měsíců před požadovaným datem změny.

Kdo platí zdravotní pojištění (pojistné)?

- Když jste zaměstnaný/zaměstnaná:
 - pojistné každý měsíc z vaší mzdy odečte a odvede zdravotní pojišťovně váš zaměstnavatel.
- Když podnikáte:
 - celé pojistné odvádíte zdravotní pojišťovně sám/sama (platíte měsíční zálohy).

Co to jsou regulační poplatky?

- Poplatky, které se platí (v hotovosti) při návštěvě lékaře, v nemocnici nebo v lékárně.
- Platíte jenom v případě, že máte veřejné zdravotní pojištění.
- Výše poplatků je od 30 do 100 Kč.
- Podrobné informace na internetových stránkách Ministerstva zdravotnictví ČR a ve vaší zdravotní pojišťovně.

Registrace a návštěvy u lékaře

- Nejprve se musíte u lékaře zaregistrovat (přihlásit).
- Můžete si sami zvolit lékaře, ke kterému budete chodit.

- **ALE!** Můžete se přihlásit pouze k lékaři, který má uzavřenou smlouvu s vaší zdravotní pojišťovnou.
- Při každé návštěvě lékaře se musíte prokázat platným průkazem pojištěnce („kartička pojišťovny“) – pokud průkaz u sebe nemáte a potřebujete nutně ošetřit, lékař vás musí přijmout i bez průkazu pojištěnce.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Záchranná služba

Tísňová linka 155 nebo linka 112.

Ministerstvo zdravotnictví ČR

www.mzcr.cz

Adresa: Palackého nám. 4, 128 01 Praha 2

Telefon: +420 224 971 111

Centrum mezistátních úhrad

www.cmu.cz

Seznam platných mezinárodních smluv o bezplatném poskytování zdravotní péče.

Seznam českých zdravotních pojišťoven.

Databáze zdravotních pojišťoven v zemích EU.

Katalog lékařů a zdravotnických zařízení v ČR

www.help-lic.cz

Informace o soukromých lékařích, nemocnicích, lékárnách, lázních v ČR.

Je tu uveden jazyk, kterým se dokáže lékař domluvit.

Svaz zdravotních pojišťoven

www.szpcr.cz

Adresa: náměstí W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3

E-mail: info@szpcr.cz

Svaz pacientů

www.pacienti.cz

Práva pacientů: poradna, právní pomoc.

Adresa: Sokolská 32, 120 00 Praha 2

Česká lékařská komora

www.lkr.cz

Česká stomatologická komora

www.dent.cz

14 STŘET DVOU GENERACÍ

Na začátku jsme si řekli, že do deníku budeme všichni psát, co nás trápí nebo z čeho se naopak radujeme. Já mám taky jedno trápení. Ale vlastně ani nevím, jestli ho sem můžu napsat. Když si to přečtou naši, budou naštvaní. Možná že i jednu schytám. Ale podle mě nejsem jediný dítě cizinců, který trápí chování rodičů na veřejnosti. Kromě toho, že chtějí všude mluvit ukrajinsky, tak se i chovají, jako by byli z jiné planety. Nerozumí ani těm nejzákladnějším věcem. Tak se za ně někdy stydím. Ani máma ani táta se do dneška nenaučili pořádně česky. My jsme to se ségrou museli zvládnout během půl roku. Jak jinak bych se mohl ve škole učit ve všech předmětech, kdybych nerozuměl tomu základnímu? A hlavně mi přijde, že se vymlouvají. Důvodů proč se neučit česky je hodně. Málo času, málo peněz, špatná paměť. Navíc mě nutí mluvit s nimi ukrajinsky. Ale mně už se nechce mluvit jinak než všichni ostatní. To jsem zvědavě, co mi reknou, až si to přečtou.

Mám ještě jednu nepříjemnost. Sbor, do kterého chodím zpívat, se chystá na festival do Benátek. Všichni se těší, máme nazkoušený parádní písničky. Dokonce nás i omluví ze školy, protože bychom jeli na čtyři dny. Ale já nevím, jestli budu moct jet. Naši kvůli tomu zítra půjdou za právníkem. Nevíme totiž, jestli můžeme cestovat dál do Evropy. Že bychom tam s Rolničkou – tak se náš sbor jmenuje – měli jet, jsme se dozvěděli teprve minulý týden. A festival je už za čtrnáct dní. Nevím, jestli by se vízum stihlo takhle rychle vyřídit. Tak si strašně přeju, aby to šlo a abych taky mohl jet. Určitě tam bude spousta legrace.

„Sergeji, četl jsi, co sem dnes napsal Alexej?“ Však nás taky trápí, že si s našimi dětmi čím dál tím hůř rozumíme. Nechci děti nutit mluvit ukrajinsky. Zároveň ale chci, aby nezapomněly svůj rodný jazyk. Ukrajinština je jazyk, ve kterém jim dokážu poradit, když ode mě budou něco potřebovat. Snažím se jim to vysvětlovat. My dva už se nikdy nenaučíme česky tak jako oni, i když se budeme moc snažit. Jazyk, ve kterém si s nimi nejlíp porozumíme, bude vždycky ukrajinština. Věřím, že to překonáme a oni pochopí, proč nechceme, aby zapomněly svou řeč. Navíc, když si chtějí povídat s babičkou, jinak než ukrajinsky to nepůjde. Taky se může stát, že odsud budeme muset odejít a vrátit se domů. Co by pak dělaly, kdyby neznaly svůj jazyk?

Nikde nemáme jistotu, že si nebudeme muset za měsíc sbalit kufry a odjet.

To je všechno moje vina. Alexej má zčásti pravdu. Když mám chvíli volno, jsem raději doma a odpočívám. Jsem i líný začít chodit na kurzy češtiny. Dokonce si ani žádné nehledám. Už na tom ale začnu pracovat a hned se půjdu na nějaké kurzy podívat. Třeba najdu něco, kam se dá chodit, jen když člověk zrovna může. Nebo jsou třeba nějaké kurzy v neděli.

SLOVO EKS

Jedna naše kamarádka je migrantka. Požádali jsme ji, aby se s vámi podělila o svou zkušenost s tím, jak se zapojuje do české společnosti ona sama a jak její děti:

DĚTI, RODIČE A ČESKÝ JAZYK

Skoro všichni cizinci s dětmi, kteří se rozhodli žít v České republice, se přibližně po roce setkávají s konkrétním problémem. Děti přestávají mluvit rodným jazykem, a to dokonce i doma. Já si po několika konfliktech se svými dětmi kladu otázku: „Je to vůbec problém? A pro koho?“ Pro nás rodiče určitě ano. Většinou cizinců trvá několik let, než se naučí český jazyk. Kromě toho je pro ně přirozené mluvit rodným jazykem, hlavně s rodinou a přáteli. Děti, které chodí do školky a do školy, se bez přízvuku naučí mluvit asi za půl roku. Je to pro ně problém? Určitě ne. Naopak. Je to důkaz, že se dokázaly úplně přizpůsobit novému prostředí. Stálo je to moc práce, proto hrdě o sobě říkají, že se staly Čechy. Rodiče jsou z toho nejdřív v šoku a pak se zlobí.

A výsledek? Konflikty, hádky, protesty.

Co dělat v takové situaci?

Zkuste se na věc podívat očima dítěte. Konečně my, rodiče, jsme dosáhli toho, co jsme chtěli. Naše dítě začalo dobře mluvit česky. To znamená, že se může dobře učit ve škole. Chápe, co se ve škole probírá. A má šanci pokračovat ve studiu na jakékoli škole v České republice.

Musíte dítě chválit, že se za tak krátkou dobu naučilo česky. To, že se považuje za Čecha/Češku, zkuste dočasně ignorovat, i když vás to jistě bolí.

15 OLYMPIÁDA Z DĚJEPISU

Zítرا mě čeká velký den. Byla jsem za naši školu vybraná, abych nás reprezentovala v dějepisné olympiádě. To je taková soutěž pro žáky základních škol, ve které soutěží, kdo toho nejvíc ví z historie. Dějepis je můj oblíbený předmět. Ráda si čtu knížky, ve kterých se píše o historii českých zemí. Myslím si, že jsem dobře připravená. Jediné téma, kterému se ve škole moc nevěnujeme, je období komunistického režimu, který byl v Čechách od roku 1948. Paní učitelka nám říkala, že v soutěži budou určitě nějaké otázky z téhle doby. Je to takové zvláštní období. Hodně lidí si to ještě pamatuje, ale už se to bere jako historie. Pro mě je to taková živá historie. Moc o tom nevím, a tak si musím ještě něco zopakovat, abych to zvládla. Tak kdepak to mám, jak to všechno bylo? Významní lidé, o kterých se často mluví, jsou Milada Horáková a Václav Havel, teda kromě mnoha dalších. Přečtu si jejich životopis, to mi hodně napoví:

JUDR. MILADA HORÁKOVÁ

(25. prosince 1901 – 27. června 1950)

Milada Horáková byla významná česká politička, která bojovala za práva žen. Po vzniku samostatné Československé republiky v roce 1918 pracovala na změnách zákonů. Chtěla, aby měly ženy stejná práva jako muži. Československá republika uznala volební právo žen právě v tomto období. Patřila mezi první země v Evropě. Za II. světové války bojovala proti fašistům. V roce 1942 ji zatkl gestapo a byla odsouzena k osmi letům vězení. Po osvobození byla propuštěna a stala se poslankyní za Českou stranu národně sociální. Po komunistickém převratu v únoru 1948 se odmítla smířit s komunistickou politikou. Vzdala se poslaneckého mandátu. I když mohla emigrovat, zůstala v republice a znovu bojovala proti další totalitní moci. Byla zatčena, vězněna a mučena komunistickou státní bezpečností. Potom se stala hlavní postavou ve falešném politickém procesu, ve kterém bylo souzeno i dalších dvanáct jejích kolegů a kolegyň. Ani přes násilí a výhrůžky se Horáková nevzdala. Snažila se obhajovat své ideály a demokracii. Po osmi dnech procesu byla nakonec odsouzena k trestu smrti. Proti rozsudku protestovali politikové a významné osobnosti z celého světa, jako byl Albert Einstein nebo Winston Churchill. Přesto byla 27. června 1950 popravena.

Její tělo bylo po popravě spáleno a popel nikdy nebyl nalezen. Milada Horáková má symbolický hrob na vyšehradském hřbitově v Praze.

16 S
17 Č
18 P
19 S
20 N
21 P
22 Ů
23 S
24 Č
25 P
26 S
27 N
28 P
29 Ů
30 S
1 Č
2 P
3 S
4 N
5 P
6 Ů
7 S
8 Č
9 P
10 S
11 N
12 P
13 Ů
14 S
15 Č

Den její popravy, 27. červen, byl vyhlášen jako Den památky obětí komunistického režimu.

VÁCLAV HAVEL

(5. října 1936–18. prosince 2011)

Václav Havel byl český dramatik, spisovatel a politik. Po sametové revoluci v roce 1989 se stal prezidentem Československa a od roku 1993 České republiky a v úřadě zůstal až do roku 2003. Havel pochází z významné rodiny. Jeho dědeček Václav postavil v Praze několik důležitých staveb. Jednou z nich je palác Lucerna ve Vodičkově ulici, ve které je nejstarší pražské kino. Kvůli svému rodinnému původu nesměl Václav Havel v dobách komunistického režimu studovat, co by chtěl. Vystudoval technické obory. Celý svůj život ale zasvětil kultuře. Psal především divadelní hry.

V roce 1968 došlo k okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy. V té době se Havel otevřeně postavil proti komunistickému režimu. Musel odejít z divadla a jeho divadelní hry byly zakázány. Nesměl publikovat žádné texty.

Havel byl jedním ze zakladatelů hnutí s názvem Charta 77, které bojovalo za dodržování lidských práv. Za své aktivity proti komunistické moci byl několikrát vězněn. Celkem strávil ve vězení více než 5 let. Důležitou osobou v jeho životě byla manželka Olga, která ho vždy podporovala. Jako přední disident stál Havel v čele protestů, které vedly k sametové revoluci a pádu komunismu v roce 1989. Už dva měsíce po revoluci se stal prezidentem Československa. Prezidentem zůstal i po rozpadu Československa a vzniku České republiky. Ve své prezidentské funkci Havel podporoval rozvoj demokracie, občanských iniciativ, hnutí a spolků. Po ukončení politické kariéry se Havel vrátil k psaní. Jeho poslední divadelní hra se jmenuje *Odcházení*. Mezi jeho nejznámější divadelní hry z období totality patří *Audience* a *Zahradní slavnost*.

To je zajímavé. Uvidíme, jestli v soutěži dopadnu dobře.

KULTURNÍ TIP

Film Odcházení, režie Václav Havel (2011)

Dokument o Miladě Horákové v archivu České televize:

www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10153697395-proces-h/

Olympiáda z historie. Jak byste uspěli vy?

1) KDY SKONČILA VLÁDA KOMUNISTICKÉ STRANY?

.....

2) KDO BYLA MILADA HORÁKOVÁ?

.....

3) CO SE STALO V ROCE 1968?

.....

4) KDO BYL PRVNÍM PREZIDENTEM ČESKOSLOVENSKA
PO ROCE 1989?

.....

POZNÁMKY

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16 S

17 Č

18 P

19 S

20 N

21 P

22 Ů

23 S

24 Č

25 P

26 S

27 N

28 P

29 Ů

30 S

1 Č

2 P

3 S

4 N

5 P

6 Ů

7 S

8 Č

9 P

10 S

11 N

12 P

13 Ů

14 S

15 Č

TŘETÍ JAZYKOVÁ STOPA

Opět se vraťte o jednu jazykovou stopu zpět a řekněte si, co jste zvládli a co ne. Byli jste v plnění svých plánů úspěšní? Jestli ano, gratulujeme!

Do první stopy popište,
co děláte.

JAKÁ JE
VAŠE PRA-
COVNÍ DOBA?

.....

CO DĚLÁTE CELÝ
DEN?

.....

JAKÉ JSOU VAŠE
POVINNOSTI?

.....

CO VÁM V PRÁCI
DĚLÁ RADOST?

.....

CO VÁS NEBAVÍ?

.....

.....

.....

Do druhé stopy vyplňte,
co byste chtěl/a dělat
v budoucnu.

JAKÉ
JE VAŠE
VYSNĚNÉ
POVOLÁNÍ?

.....

CO JSTE OCHOT-
NÝ/Á UDĚLAT
PROTO, ABYSTE ZÍŠ-
KAL/A VYSNĚNOU
PRÁCI?

.....

CO BYSTE RÁD/A
DĚLAL/A?

.....

.....

JE NĚCO,
CO BYSTE
NIKDY DĚLAT
NECHTĚL/A?

.....

.....

16 RODIČOVSTVÍ JE VĚC NELEHKÁ

„Anno, představ si, co tady čtu:

- ◆ Pohozeného chlapečka našli zdravotníci po půlnoci ve sklepě hořovické nemocnice na Berounsku. Zdravého chlapečka našla v suterénu nemocnice uklízečka a předala ho neprodlené do péče zdravotníků.

Chápeš to? Jak tohle může někdo udělat?”

„Já to samozřejmě taky nechápu, proč to žena udělá. Nevím, co ji k takovému chování vede. Ale když se na to podívám z pohledu cizinky, tak vím, že je problém, když nemá trvalý pobyt. Je těžké odejít na mateřskou a přestat pracovat, když tu chce zůstat. Cizinky tady většinou potřebují chodit do práce a vydělávat peníze a ne se doma starat o děti. To je realita. Nedívím se, že třeba někdo začne zmatkovat.”

„Anno, mám pocit, že ty ženy trochu obhajuješ. Ty stojíš na jejich straně? Takovou strašnou věc nemůže žena udělat, ani kdyby jí šlo o život.”

„Ale vůbec ne, nikoho neomlouvám. Jen se snažím trochu přemýšlet nad tím, co takové strašné věci předchází. Podle mě je to málo informací, psychologický nátlak a okamžité lidské selhání. Tak si vzpomeň. Když jsme sem přišli, ničemu jsme nerozuměli. Znali jsme jen pár základních českých slov. Rozuměl bys tehdy slovu BABYBOX? Tušil bys, jak takové zařízení funguje a kde bys ho mohl najít? Já za sebe můžu stoprocentně říct, že ne.”

24 Č
25 P
26 S
27 N
28 P
29 Ů
30 S
1 Č
2 P
3 S
4 N
5 P
6 Ů
7 S
8 Č
9 P
10 S
11 N
12 P
13 Ů
14 S
15 Č
16 P
17 S
18 N
19 P
20 Ů
21 S
22 Č
23 P

„To máš pravdu, taky bych nevěděl.“

„Vidíš. A kdybych otěhotněla? Tušil bys, co nás čeká? Jestli nám zaplatí ze zdravotního pojištění porod a poporodní péči o dítě?“

„To bych taky nevěděl. Měl bych si to zjistit? Naznačuješ mi snad něco?“

„Ne, to ne. Ale vím, že když otěhotněla Liljana v práci, víš ta mladá kadeřnice, která stříhala celou naši rodinu, tak taky nevěděla, co má dělat. Netušila, jestli tu bude moci zůstat. Nevěděla, co se bude dít, až porodí, jestli si nebude muset zaplatit celý porod. To souvisí samozřejmě s penězi. Většina lidí sem přijíždí, aby si vydělala peníze. Všechno závisí na tom, jestli máš práci nebo ne. Co když ten příjem ztratíš? Když má žena malé dítě, nemůže chodit na osm hodin do práce. Kdo ji bude živit? To jsou otázky, na které nejsou hned odpovědi. A když neumíš česky, tak si neporadíš.“

„A jak to s tou Liljanou dopadlo? Odjela zpátky na Ukrajinu? Nebo tu zůstala?“

„Nedopadlo to vůbec dobře. Musela jít na potrat. Kdyby přestala pracovat, ztratila by povolení k pobytu. Liljana se nemohla vrátit domů. Půjčila si hodně peněz, aby sem mohla odjet a ještě je nesplatila. Otec dítěte se s ní rozešel, tak to vyřešila takhle smutně.“

„To je strašné. To je opravdu hodně špatná životní zkušenost. Do takové situace bych se nikdy nechtěl dostat. Kde jsou naše děti?“

„Světlanka je u Adélky, bude tam dnes spát. Dneska se zúčastnila olympiády z dějepisu a nedopadla dobře. Přitom se na ni tolik připravovala. Alexej má dneska delší zkoušku se sborem. Příští týden jedou na festival dětských sborů, tak trénují. Jsem ráda, že může jet. Bylo by mu to moc líto, kdyby nemohl jet. Volala jsem kvůli tomu právníkovi. Potvrdil mi, že naše děti na základě svých cestovních dokladů a povolení k dlouhodobému pobytu mohou cestovat do všech zemí schengenského prostoru.“

RADY, DOPORUČENÍ

Mohou cizinci bez trvalého pobytu v ČR cestovat do zemí Evropské unie?

- Když máte dlouhodobé vízum (vízum nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu, můžete cestovat po zemích Evropské unie, které jsou v schengenském prostoru.
- Pobyt v zahraničí ale nesmí být celkem delší než 3 měsíce během půl roku.
- Více informací se dozvíte na stránkách Ministerstva vnitra www.mvcr.cz/cizinci.

LÉKAŘSKÁ PÉČE V TĚHOTENSTVÍ A PŘI PORODU

Když máte veřejné zdravotní pojištění

- Lékařská péče v těhotenství a porod (péče o matku) je hrazena z vašeho zdravotního pojištění.

Když nemáte přístup k veřejnému zdravotnímu pojištění, musíte si zařídit „komerční“ zdravotní pojištění

- Když si prodlužujete dlouhodobé vízum nebo žádáte o povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR,

24 Č
25 P
26 S
27 N
28 P
29 Ů
30 S
1 Č
2 P
3 S
4 N
5 P
6 Ů
7 S
8 Č
9 P
10 S
11 N
12 P
13 Ů
14 S
15 Č
16 P
17 S
18 N
19 P
20 Ů
21 S
22 Č
23 P

musíte mít povinně pojištění na komplexní zdravotní péči.

- Součástí tohoto pojištění je také lékařská péče v těhotenství a v porodnici poskytovaná matce. Navíc si můžete zařídit pojištění pro péči o novorozence v porodnici.
- Když ještě nemáte trvalý pobyt, musíte zařídit cestovní zdravotní pojištění pro narozené dítě.

Když se vám narodí dítě

- Jste dlouhodobě uvolnění z práce. Můžete nastoupit na mateřskou a potom na rodičovskou dovolenou.
- Zároveň dostáváte finanční podporu od státu.
 - Nejprve je to peněžitá pomoc v mateřství („mateřská“) – to je dávka z nemocenského pojištění.
 - Potom je to rodičovský příspěvek.

Mateřská dovolená a „mateřská“

- Když otěhotníte, těsně před porodem a po porodu nemusíte chodit do práce. Nastoupíte na mateřskou dovolenou. Je to stejný princip, jako když jste nemocní a nemůžete chodit do práce.
- Zároveň, protože nechodíte do práce a nedostáváte mzdu, zažádáte o finanční podporu – „mateřskou“ (peněžitou pomoc v mateřství).
- Mateřská dovolená začíná většinou 6 týdnů před plánovaným porodem a trvá celkem 28 týdnů.
- Kdo má nárok na tuto dávku?
 - Každý, kdo měl za poslední 2 roky zaplacené nemocenské pojištění nejméně za 270 dní. V den, kdy začnete brát tuto dávku, musíte mít stále placené nemocenské pojištění.
 - Když nesplníte tuto podmínku (například jste dlouhodobě nezaměstnaní), můžete hned od narození dítěte požádat o rodičovský příspěvek.
- Kdo platí pojištění, ze kterého dostanete tuto dávku?
 - Když jste zaměstnaná, nemocenské pojištění platí každý měsíc z vaší mzdy zaměstnavatel.
 - Když podnikáte, platíte si ho sama. Nemáte ale povinnost platit nemocenské pojištění. Pokud neplatíte, nemáte nárok na žádnou dávku z nemocenského pojištění, tedy ani na mateřskou.

- *Kde žádat o „mateřskou“?*
 - *Když jste zaměstnaná, musíte odevzdat svému zaměstnavateli potvrzení od lékaře. Zaměstnavatel pošle žádost na okresní správu sociálního zabezpečení.*
 - *Potom nedostáváte mzdu od zaměstnavatele, ale dávku nemocenského pojištění přímo od okresní správy sociálního zabezpečení na váš účet.*
 - *Když podnikáte, musíte samy žádat o dávky nemocenského pojištění na okresní správě sociálního zabezpečení.*
- *Od 7. týdne po porodu může mateřskou čerpat místo matky i otec dítěte.*

Rodičovská dovolená a rodičovský příspěvek

- *Po skončení mateřské dovolené se můžete buď vrátit zpět do práce, nebo nastoupit na tzv. rodičovskou dovolenou.*
 - *Rodičovská dovolená trvá maximálně do 3 let věku dítěte. Zaměstnavatel vám po návratu musí umožnit návrat na podobné pracovní místo do 3 let věku dítěte.*
 - *Čtvrtý rok už musíte žádat zaměstnavatele o neplacené volno, nemáte na to automaticky nárok.*
- *Zároveň požádáte o dávku státní sociální podpory, která se jmenuje rodičovský příspěvek.*
- *Rodičovský příspěvek můžete dostávat až do 4 let věku dítěte.*
- *Pokud alespoň jeden z rodičů (matka nebo otec) má placené nemocenské pojištění, může si zvolit dobu a výši měsíční dávky (celkovou částku 220 000 Kč můžete dostávat každý měsíc po dobu minimálně 19 měsíců, maximálně do 4 let věku dítěte).*
- *Pokud ani jeden z rodičů nemá placené nemocenské pojištění, ode dne narození dítěte budete dostávat měsíčně stanovenou výši rodičovského příspěvku po dobu 4 let.*
- *Kdo má nárok na rodičovský příspěvek?*
 - *Každý, kdo má hlášený pobyt v České republice více než 1 rok.*
 - *Rodičovský příspěvek může dostávat matka nebo otec. Záleží, jak se dohodnou (mohou se i vystřídat).*

24 Č
25 P
26 S
27 N
28 P
29 Ů
30 S
1 Č
2 P
3 S
4 N
5 P
6 Ů
7 S
8 Č
9 P
10 S
11 N
12 P
13 Ů
14 S
15 Č
16 P
17 S
18 N
19 P
20 Ů
21 S
22 Č
23 P

- *Kde žádat o rodičovský příspěvek?*
 - *Žádá se na úřadu práce na odboru státní sociální podpory.*
- *Pokud jste na rodičovské dovolené, můžete zároveň pracovat.*

ŘEŠENÍ KRIZOVÉ SITUACE

Co je to babybox?

Babybox – vytápěná schránka, která je snímána kamerou, do které **mohou rodiče anonymně odložit své nechtěné dítě**. Schránka je napojena na stálou službu v nemocnici. Zdravotní sestry se tak o dítě okamžitě postarají. Ten, kdo dítě do boxu vloží, zůstává v anonymitě. **Pokud se matka k dítěti již nepřihlásí, je nabídnuto k adopci.**

V současné době je po celé České republice 50 babyboxů.
www.babybox.cz

Seznam nemocnic a měst, kde je v ČR babybox.

Nonstop linka – telefon: +420 602 305 139

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Informace o nemocenském pojištění („mateřská“)

Česká správa sociálního zabezpečení

www.cssz.cz/cz/nemocenske-pojisteni/

Call centrum – poradenství k problematice nemocenského pojištění

Telefon: +420 840 406 040

Okresní správa sociálního zabezpečení (OSSZ)

www.statnisprava.cz – kontakty podle bydliště

Úřady práce – odbor státní sociální podpory

Žádost o rodičovský příspěvek.

www.statnisprava.cz – kontakty podle bydliště

Informace o dávkách státní sociální podpory a formuláře

www.mpsv.cz

www.portal.mpsv.cz/soc/ssp/

17 KRAJE ČESKÉ REPUBLIKY

Je poslední školní den. Děti přinesly krásné vysvědčení a čekají je dva měsíce letních prázdnin. Do školy nastoupí znovu až 1. září. Světlanka měla jen dvě dvojky a Alexej čtyři dvojky. Oba se snaží, jsou pilní a my jsme na ně hrdí. V češtině jsou mnohem lepší než já a Anna. Nám už to tolik nejde. Hlavně ty odbornější výrazy, které bych potřeboval v práci. Na stavbě, kde pracuju jen s našima, češtinu opravdu moc nepotřebuju. Je to dobrá práce, nechci si stěžovat. Ale raději bych se vrátil zpátky k autům, kdyby to bylo jen trochu možné.

Myslel jsem, že bychom si v létě mohli společně vyrazit na pár výletů, tak jsem něco hledal na internetu. Ale ne všemu jsem rozuměl. Našel jsem třeba, že tady ve Středočeském kraji jsou dva skanzeny. Vůbec jsem nevěděl, co to je. Vlastně jsem ani nejdřív nevěděl, co to znamená „Středočeský kraj“. Nejdřív jsem si tedy našel informace o tom kraji. Jde o to, že Česká republika je rozdělena na menší území. Ta území se nazývají kraje. Každý kraj má jedno centrální větší město. V tomto krajském městě sídlí hejtman. To je nejvyšší představitel celého kraje. Zkusil jsem to přehledně uspořádat na konci kapitoly.

Ale zpátky k těm skanzenům. Ve slovníku jsem našel, že je to místo, kde se můžeme podívat na staré dřevěné vesnické domy, ve kterých dříve lidé bydleli. Dnes je to vlastně takové muzeum. Dva takové skanzeny jsou od nás nedaleko, jeden je v Přerově nad Labem a druhý v Kouřimi. Zjistím si ještě otvírací dobu, a jak se tam dostaneme, a s rodinou se vydáme na výlety. Rádi bychom poznali naše okolí. Přes rok na to není moc času, protože pracuju i o víkendech. Jen někdy mám volné neděle. Tak snad alespoň v létě, kdy bych si mohl vzít třeba den volna, se někam podíváme. Přál bych si, abychom třeba na týden všichni mohli jet k jezeru nebo třeba na hory. Ale na to nemáme peníze a taky musíme chodit do práce, jinak bychom nevyžili. Naštěstí jsou děti rozumné a chápou situaci, i když se jim to taky moc nelíbí.

Dneska nám zase přišel nějaký úřední dopis. Zkoušel jsem ho přečíst, ale nerozumím co v něm je. Ach jo. Musím zavolat některé z dětí, aby mi pomohly. Je to trapné.

„Alexeji! Pojd'sem prosím tě. Přišel nějaký dopis a já nevím, co v něm je. Pojd'mi to prosím tě přeložit.“

„No, tati, co je? Zase něco překládat? Mě to nebaví, teď jsem si chtěl pustit nějaký film, když už nemusím nic dělat do školy.“

„Prosím tě, pomoz mi to přeložit, nerozumím tomu. Nemám čas se učit česky.“

„Tati, to jsou jen výmluvy, čas by sis našel, jen musíš chtít. Určitě existují i nějaký kurzy pro lidi, kteří musí chodit do práce.“

„To asi jo, ale já si nemůžu dovolit platit soukromé hodiny, když přijdu z práce nebo když mám zrovna volno o víkend. Nemám ani na to, abych si zaplatil normální kurz češtiny. Všechno je to moc drahé. Snažím se učit, jak to jde, ale taky už mi na to nezbývají síly.“

„Tak ukaž, co potřebuješ přeložit, podívám se na to. Tati, ale slib mi, že se pokusíš s tou češtinou pohnout, přeci ti nebudu překládat všechny dopisy do konce života.“

„Zkusím se nad tím zamyslet, třeba na něco přijdu. Nemysli si, že mě to takhle baví. Taky bych chtěl umět lépe česky. Podívám se na internet, jestli se neotvírají nějaké nové kurzy od začátku příštího školního roku.“

30 S

1 Č

2 P

3 S

4 N

5 P

6 Ů

7 S

8 Č

9 P

10 S

11 N

12 P

13 Ů

14 S

15 Č

16 P

17 S

18 N

19 P

20 Ů

21 S

22 Č

23 P

24 S

25 N

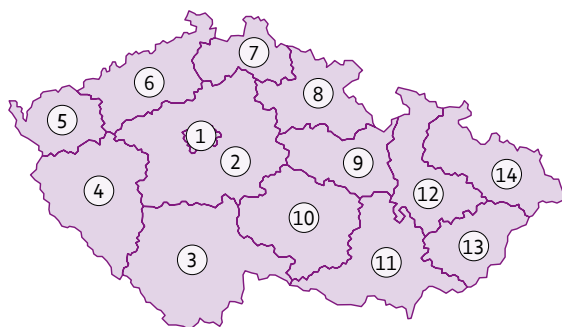
26 P

27 Ů

28 S

29 Č

ROZDĚLENÍ ČESKÉ REPUBLIKY NA KRAJE

① Hlavní město Praha	⑥ Ústecký kraj	⑩ Vysočina
② Středočeský kraj	⑦ Liberecký kraj	⑪ Jihomoravský kraj
③ Jihočeský kraj	⑧ Královéhradecký kraj	⑫ Olomoucký kraj
④ Plzeňský kraj	⑨ Pardubický kraj	⑬ Zlínský kraj
⑤ Karlovarský kraj		⑭ Moravskoslezský kraj

TIP NA VÝLET

Kam se můžete jet podívat, když budete chtít vidět tradiční venkovské domy

Skanzeny lidové architektury v Česku:

- *Muzeum lidové architektury Českého středohoří Zubrnice*
- *Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy Strážnice*
- *Národopisné muzeum Slánska Třebíz*
- *Polabské národopisné muzeum Přerov nad Labem*
- *Soubor lidových staveb Vysočina, Veselý kopec*
- *Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm*
- *Stará Ves Chomutov – skanzen podkrušnohorské vesnice*

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Chcete si udělat výlet a nemáte dost informací, kam se podívat?

www.hrady-zamky.cz

www.toulavakamera.cz

www.atlasceska.cz/ceska-republika/skanzeny

www.skanzeny.eu

www.kudyznudy.cz

18 CHYSTÁME SE NA SLAVNOSTNÍ NÁVŠTĚVU

Rozeslala jsem životopis a čekám, až mě pozvou na pohovor. To bude moje velká zkouška z češtiny.

Ale ještě před tím mě čeká další velká zkouška z češtiny. V červenci Češi slaví dva svátky. První je 5. července a slaví se příchod slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje. To byli dva muži, kteří v Čechách šířili křesťanství. Druhý je 6. července a připomíná upálení Mistra Jana Husa. To byl zase slavný teolog. Ani jeden z těchto svátků většina lidí nijak zvlášť neslaví. Češi to berou jako možnost prodloužit si dovolenou nebo víkend strávený na chalupě. Ale co, určitě je to přímá mít víc volna, odpočinout si a třeba líp poznat českou kulturu. Rozhodli jsme se, že svátek oslavíme tím, že pozveme na návštěvu rodiče Světlančiny spolužačky. Čas od času u nás přespí a Světlanka pak zase spí u nich. Jednou s nimi dokonce jela na víkend na chalupu. Už jsme se s nimi seznámili na školní besídce v lednu. Ale bylo to jen takové krátké setkání, nic jsme si nestihli říct. Chtěli bychom lidi, se kterými se Světlanka stýká, poznat víc. Společně jsme se domluvili, že návštěvě uvaříme jedno jídlo typicky české a druhé ukrajinské. Chceme ukázat něco ze své kuchyně, tak uvaříme polévku soljanku. Soljanka je hustá, kořeněná a kyselá polévka. Doma jsme hlasovali, které jídlo je takové nejvíc české, a shodli jsme se na svíčkové na smetaně s houskovým knedlíkem. Měli jsme i další varianty. Děti prosazovaly sladké plněné knedlíky, ale nakonec jsme se shodli, že pro hosty uvaříme knedlíky s omáčkou. Pak jsme si rozdali úkoly. Děti musely najít recept. Umí nejlíp česky, chodí do školní knihovny a orientují se na internetu. Receptů našly mnoho, jeden z nich jsme vybrali. I Sergej má svůj úkol, schválně jestli na něj nezapomněl.

*„Sergeji, pozítří přijdou na návštěvu Švecovi.
Zítra musíš nakoupit všechny potraviny potřebné
na uvaření oběda, nezapomněl jsi?“*

*„Ne, ne, myslím na to a zítra se chystám na nákup.
Cestou z práce vše obstarám. A knedlíky budeme
taky vařit, nebo mám koupit hotové, už uvařené?“*

3 S

4 N

5 P

6 Ů

7 S

8 Č

9 P

10 S

11 N

12 P

13 Ů

14 S

15 Č

16 P

17 S

18 N

19 P

20 Ů

21 S

22 Č

23 P

24 S

25 N

26 P

27 Ů

28 S

29 Č

30 P

31 S

1 N

„Knedlíky musíme uvařit domácí, chtěla bych se to naučit. Sergeji, jak ti to dopadlo v práci? Jdete i ve svátek?“

„Šéf chtěl, abychom šli oba dva dny, ale nakonec to po velké hádce dopadlo tak, že jdeme jen jeden den. Prostřídáme se, aby práce nestála. Půlka z nás jde pátého a půlka šestého. Domluvil jsem se s chlapama, že toho pátého, jak máme návštěvu, budu doma. Šestého půjdu na stavbu. Peníze přeci potřebujeme. Alexeji, co ty vlastně víš o tom Husovi, určitě jste se o něm něco učili. Zajímalo by mě, co udělal. Proč ho upálili?“

„Tati, to byl takovej učenec, kterej vykládal Bibli trochu jinak, než jak to dělala tehdejší církev. Něco jsme si o něm říkali, podívej se do mého sešitu, mám tam pár poznámek.“

Miška Jan Hus
Jan Hus je pro Čechy důležitá
historická postava. Jeho v
každém městě je Husova ulice
nebo náměstí. Někde jsou i sochy
šelma na Staroměstském
náměstí v Praze. Jan Hus žil
na přelomu 14. a 15. století. Měl
neobvyklé povolání. Byl kněz
a káňal v kostele. Byl učitel
a dokonce i reditel - říka se
komu někdy - na Karlově
univerzitě v Praze. Zajímalo
se o český jazyk, právo a
vymyslel háčky a čárky nad
písmenky. Kritizoval církev.
Neféřilo se mu, že církev lidem
říka něco jiného, než sama dělá.
Zhrděl a radilo mu toho dost

a háky to říkal ve svém kostele -
v Bítovské kapli v Praze.
jenže církev to nechtěla poslouchat
a milita ho, aby ho všechno odvolal.
Jan Hus byl statečný a nic neodvolal
a tak ho nakonec 6. července 1415 upálili
v Kostnici. Proto je v tento den
státní svátek. Me se na něj
vzpomíná. Češi, kteří měli Husa
rádi, si ho ale nenechali líbit.
Začali bojovat a chtěli, aby se
církev změnila. Nakonec z
koho bylo dvacet let války,
kterým se říka husitské války.

RADY, DOPORUČENÍ

Přehled svátků, které se v České republice slaví a jsou i dnem pracovního klidu

1. ledna – Nový rok a zároveň Den obnovy samostatného českého státu

Velikonoční pondělí – pohyblivý svátek, slaví se první pondělí poté, co byl první jarní den a po něm úplněk

1. května – Svátek práce

8. května – Den vítězství

5. července – Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje

6. července – Den upálení Mistra Jana Husa

28. září – Den české státnosti

28. října – Den vzniku samostatného československého státu

17. listopadu – Den boje za svobodu a demokracii

24. prosince – Štědrý den

25. prosince – 1. svátek vánoční

26. prosince – 2. svátek vánoční

RECEPTY

● UKRAJINSKÁ KUCHYNĚ

SOLJANKA

Existují tři hlavní druhy této polévky, podle hlavní ingredience (maso, ryby nebo houby). Všechny obsahují okurky nakládané ve slaném nálevu a často zelí, nasolené houby, smetanu a kopr.

Suroviny

2 lžice oleje	2 sladkokyselé nakládané okurky
1 větší cibule	
1 lžice rajského protlaku	2 bobkové listy
vývar	$\frac{1}{8}$ l kysané smetany
250 g vařeného masa	citron, sůl

Postup přípravy

Osmážíme cibuli, doplníme protlakem a zalijeme vývarem. Přidáme okurky, bobkový list a 15 minut vaříme. Osolíme, dochutíme citronem a na talíři přidáme lžici smetany a posypeme petrželkou, pažitkou nebo koprem.

3 S

4 N

5 P

6 Ů

7 S

8 Č

9 P

10 S

11 N

12 P

13 Ů

14 S

15 Č

16 P

17 S

18 N

19 P

20 Ů

21 S

22 Č

23 P

24 S

25 N

26 P

27 Ů

28 S

29 Č

30 P

31 S

1 N

3 S

• ČESKÁ KUCHYNĚ

4 N

SVÍČKOVÁ NA SMETANĚ

5 P

Suroviny

6 Ů

600 g hovězí svičkové

5 dkg celeru

7 S

50 g uzené slaniny

masový vývar

8 Č

sůl

bobkový list

9 P

černý pepř

2 kuličky nového koření

10 S

40 g tuku

40 g hladké mouky

11 N

1 cibule

2 ½ dl kysané smetany

12 P

8 dkg mrkve

cukr

13 Ů

5 dkg petržele

citronová šťáva

14 S

Postup přípravy

15 Č

Odleželou svičkovou očistíme (odblaníme), prošpikujeme proužky uzené slaniny, osolíme, opeříme a osmahneme v rozpáleném tuku ze všech stran a odložíme do tepla.

16 P

Na témže tuku zpěníme nadrobno nakrájenou cibuli, přidáme očištěnou a nakrájenou zeleninu, osmahneme a podlijeme masovým vývarem. Potom přidáme osmažené maso, bobkový list a celé nové koření, přikryjeme a dusíme ve vyhřáté troubě doměkka. Měkké maso vyjmeme, šťávu zahustíme moukou a povaříme ještě asi 20 minut.

17 S

Připravenou omáčku protřeme se zeleninou přes síto, přilijeme smetanu a podle chuti osladíme a okyselíme citronovou šťávou. Pro lepší barvu můžeme přidat lžičku zkaramelizovaného cukru.

18 N

Maso nakrájíme na plátky, podáváme s houskovým knedlíkem, plátkem citronu a brusinkami.

19 P

20 Ů

21 S

HOUSKOVÉ KNEDLÍKY

22 Č

Suroviny

23 P

2 housky

500 g hrubé mouky

24 S

1 žloutek

1 špetka soli

25 N

1 prášek do pečiva

2–3 dl vody

26 P

Postup přípravy

27 Ů

Mouku, sůl, prášek do pečiva, žloutek a vodu dobře vypracujeme na hladké těsto. Nakonec zapracujeme na kostičky nakrájené starší housky.

28 S

29 Č

Z těsta uděláme dva válečky, které zavaříme do slané vody. Od chvíle, kdy vyplavou, počítáme 20 minut varu (10 minut z každé strany).

30 P

Potom knedlíky nakrájíme kráječem nebo nití na plátky, naskládáme do servírovací mísy a přikryjeme přeloženou utěrkou. Ta zabrání chladnutí a hlavně odebere přebytečnou vlhkost.

31 S

1 N

19 NÁVŠTĚVA VE SVÁTEČNÍ DEN

„Sergeji, dneska nás čeká ta návštěva Adélčiných rodičů. Pomůžeš mi uvařit oběd?“

„Jo, jo pomůžu, včera jsem nakoupil snad všechno, co potřebujeme. Pomůžu ti třeba s těma knedlíkama. Ukaž, zamíchám těsto.“

„Tak, ještě příbory a vše je hotové a připravené na návštěvu.“

„Děti, někdo zvoní! Dobrý den, pojďte dál.“

„Dobrý den, tady to voní, vy jste snad i pekli!“

„Samozřejmě, dnes je sváteční den. Ten se bez dobrého moučnicku nemůže obejít.“

„Prosím posadte se, dáte si něco k pití?“

„Trochu vody, díky.“

„Já bych si dal pivo, jestli mohu.“

„Prosím, tady to je. A na přípitek lehký aperitiv.“

„Na zdraví, na zdraví!“

„Přátelé, dovolila bych si vám nabídnout tykání.
Jestli nemáte nic proti, jsem Lucie.“

„Jsme velice potěšeni. Anna.“

„Sergej.“

„Tomáš.“

„Děti, pojdte už ke stolu, budeme jíst.“

„Dobrou chuť.“

„Lucie, řekni nám, co je to dnes za svátek, když nikdo nikde neslaví? V práci se kolegyně Češky bavily o tom, jak stráví dny volna. Ale neslyšela jsem nic, že by pořádaly nějakou oslavu. Všechny vyráží ven z města, nejčastěji na chalupu. Ale na Cyrila a Metoděje si nikdo nevzpomněl.“

„To je pravda. Asi to je proto, že jde o učence, kteří sem přinesli křesťanství. Dnes se moc lidí ke křesťanské víře nehlásí, spíš jsou tu lidé bez vyznání, ateisti.“

„Aha, to je zajímavé. A co se v Čechách ještě slaví?“

„Tak třeba Svátek práce 1. května nebo konec druhé světové války 8. května. Konec druhé světové války se slaví v mnoha městech. Vzpomíná se na padlé vojáky, k pomníkům se nosí květiny a věnce. Je to pro mnoho lidí významný svátek.“

5 P

6 Ů

7 S

8 Č

9 P

10 S

11 N

12 P

13 Ů

14 S

15 Č

16 P

17 S

18 N

19 P

20 Ů

21 S

22 Č

23 P

24 S

25 N

26 P

27 Ů

28 S

29 Č

30 P

31 S

1 N

2 P

3 Ů

5 P

6 Ů

7 S

8 Č

9 P

10 S

11 N

12 P

13 Ů

14 S

15 Č

16 P

17 S

18 N

19 P

20 Ů

21 S

22 Č

23 P

24 S

25 N

26 P

27 Ů

28 S

29 Č

30 P

31 S

1 N

2 P

3 Ů

„My máme rodiče na Moravě a tam se dodržují třeba svátky a slavnosti spojené s ročním obdobím. Nejveselejší z nich jsou oslavy sklizení úrody. Na jižní Moravě je to nejčastěji vinobraní. Když se ve vinohradu dočeseou všechny hrozny, uspořádá se slavnost. Na té slavnosti se pije mladé víno, které kvasí jen 24 hodin. Je velice sladké, není v něm moc alkoholu a jmenuje se burčák. Symbolická část úrody se pak nosí do kostela k posvěcení. V jiných částech republiky se slaví, že se doseče obilí, takzvané dožínky. V dnešní podobě je to přehlídka populárních zpěváků, zpěvaček a kapel.“

„Mami, důležitý svátek je i 28. října, vznik republiky.“

„To je pravda Adélko, také slavíme svátek svatého Václava a 17. listopad. Je to Den boje za svobodu a demokracii. Tento den byly v roce 1939 uzavřeny české vysoké školy za to, že studenti demonstrovali proti německé okupaci. O padesát let později, v roce 1989 studenti demonstrovali znovu. Tentokrát proti komunistickému režimu. Demonstrace nakonec vedla ke svržení komunistické vlády.“

„Přátelé, konec toho dějepisu! Pustíme se do jídla, připravila jsem pro vás typickou ukrajinskou polévku.“

RADY, DOPORUČENÍ SPOLEČENSKÉ CHOVÁNÍ

Oslovování

- Osoby známé nebo vysoce společensky postavené oslovujeme titulem (např. paní ředitelko, pane ministře, pane prezidente atd.).

- *Jména představovaných osob uvádíme i s akademickým titulem (inženýr, doktorka, profesor, akademička atd.), ve služebním styku je nutné uvést funkci (ředitelka, vedoucí oddělení, náměstek, prokurátorka, primář atd.).*
- *Při představování musí muži v každém případě stát (netýká se pouze velmi starých, nemocných a invalidních). Žena smí sedět, je-li jí představován muž nebo výrazně mladší žena.*

Kdo nabízí tykání

- **Tykání navrhuje osoba společensky významnější.** *Kdo je více či méně společensky významný?*
 - *Vždy osoba starší než vy.*
 - *Žena je ve společnosti nadřazena muži.*
 - *Nadřízený k podřízenému.*

Podávání ruky

- *Vždy se podává ruka pravá, i u leváků. Podává se ruka celá, nikdy ne jen prsty. Ruku podává vždy první společensky významnější osoba. V zásadě tedy platí, že ve společnosti podává první ruku:*
 - *žena muži (s výjimkou např. prezidenta či předsedy vlády),*
 - *starší žena mladší ženě,*
 - *starší muž mladšímu muži.*
- *Zásadně si nepodáváme ruku vsedě, přes stůl, ani ne do kříže.*
- *Nepodáváme ruku zašpiněnou při práci, ruku v sádře, ani v rukavici.*

Osobní prostor

- *Je vzdálenost mezi mnou a ostatními lidmi při běžném styku. Každý člověk má svůj osobní prostor, kam pustí jiné lidi, když s nimi mluví. Není vždy příjemné, pokud je to příliš blízko. Osobní prostor rozlišujeme na čtyři vzdálenosti:*
 - **Intimní vzdálenost**
Blízký tělesný kontakt asi do 45 cm a méně. Do této blízkosti mohou vstoupit pouze lidé, které máme rádi, které dobře známe.

- **Osobní vzdálenost**
Jde o odstup (45 až 120 cm), dodržujeme ji při podávání si rukou, při pozdravu.
- **Společenská vzdálenost**
Odstup se pohybuje okolo 2 až do 4 metrů. Jde o vyčkávací postup, zaujímají ho lidé, kteří se neznají. Například při rozhovoru mezi více osobami (vhodný pro jednání a diskuzi).
- **Veřejná vzdálenost**
Tento odstup představuje několik metrů (asi 4 metry), jde například o proslov (platí to třeba i pro herce). Musejí upoutat ve vzdálenosti, která ještě umožňuje, aby byla vidět celá postava a její pohyb v prostoru.

Co byste mohli znát z české historie a kultury

Cyril a Metoděj

(826/7–869) a (815–885)

Svatí Cyril (Konstantin) a Metoděj byli bratři, kteří pocházeli ze Soluně. Říká se jim také slovanští věrozvěsti, protože na naše území přišli šířit křesťanskou víru ve slovanském jazyce, aby tomu všichni rozuměli. V 9. století byla na území dnešní Moravy (východní část České republiky) Velkomoravská říše. Ta se později i stala součástí Českého knížectví pod vládou Přemyslovského rodu. Říši vládl kníže Rostislav, který požádal byzantského císaře, aby mu poslal do země vzdělané muže. Křesťanskou víru znal, ale chtěl založit vlastní samostatnou církev, která by používala slovanský jazyk a ne latinský, jak bylo zvykem. Císař poslal dva vzdělané mnichy, kteří vytvořili pro slovanský jazyk písmo – hlaholici. Přeložili do něj části Bible. Na Velkou Moravu přišli v roce 863. Kázali a vyučovali ve slovanském jazyce – staroslověně. Cyrilovi se podařilo dostat povolení od papeže, že může kázat a vést bohoslužby ve staroslověně. Byl to velký úspěch, protože církev prosazovala hlavně latinu. Po Cyrilově smrti v roce 869 Metoděj pokračoval ve své práci a stal se prvním moravským arcibiskupem. Po jeho smrti se ale nepodařilo zachovat slovanskou bohoslužbu a jeho následovníci byli vyhnáni ze země. Velká Morava se vrátila pod vliv latinských kněží. Den příchodu Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu – 5. červenec – byl vyhlášen jako státní svátek.

POZNÁMKY

.....

.....

20 VÝLET NA KARLŠTEJN

Včera jsme s dětmi vyrazili na výlet. Bylo pěkné počasí a Sergej měl v práci volno. Tak jsme jeli vlakem na hrad Karlštejn. Byl to moc hezký výlet, vlak jede krásnou krajinou podél řeky Berounky. Karlštejn je příjemné místo, které je důležité pro českou historii. Do vesnice pod hradem jsme dorazili dopoledne. Procházkou jsme se vydali na hrad, který stojí na kopci. Koupili jsme si lístky a čekali, než začne prohlídka hradu. Pak už nás zavolala průvodkyně a začala nám povídat o hradě:

„Hrad Karlštejn je původně gotický hrad. Založil ho v roce 1348 český král a císař Karel IV., aby tam uložil korunovační klenoty a svaté relikvie. Stojí v kopcích u řeky Berounky asi 30 km od Prahy. V pozdějších dobách byl hrad několikrát přestavěn. Jeho současná podoba je z konce 19. století. Když přijíždíte do vesnice Karlštejn, hrad vidíte už z dálky. Působí majestátně. Je to proto, že stojí v kopci. Každá hradní budova stojí o něco výše než ta předchozí. Na nejvyšším místě je monumentální Velká věž, která měří 60 m. Nejkrásnější místo na hradě je Kaple svatého Kříže, ve které byly uloženy klenoty. Je bohatě vyzdobená zlatem a drahými kameny. V kapli je umístěno 129 gotických deskových obrazů, které namaloval Mistr Theodorik. Představují svaté postavy, panovníky a příslušníky církve. O obrazy se musí dobře pečovat. Do kaple mohou jenom malé skupinky návštěvníků, aby se nic nepoškodilo. Hrad Karlštejn proslavil muzikál Noc na Karlštejně, který často vysílá televize. Vypráví o Karlu IV. a jeho nařízení, že na hrad nesmí žádná žena. Jeho mladé ženě Elišce se ale po králi stýskalo. Převlékla se za muže a do hradu se dostala. Když to král zjistil, zrušil zákaz a Karlštejn byl ženám otevřen.“

Prohlídka byla velice zajímavá a průvodkyně uměla odpovědět na všechny naše otázky. Po skončení prohlídky děti dostaly nápad, že bychom mohli poslat pohled babičce a dědovi na Ukrajinu. Tak jsme koupili pohled a známku. Paní v obchodě nám omylem prodala známku, která platí jenom pro Českou republiku. Ukázalo se ale, že to mělo svůj důvod. Na té známce byl totiž zrovna Karel IV. Tak jsme se zasmáli a pohled pošleme až zítra.

1 N

2 P

3 Ů

4 S

5 Č

6 P

7 S

8 N

9 P

10 Ů

11 S

12 Č

13 P

14 S

15 N

16 P

17 Ů

18 S

19 Č

20 P

21 S

22 N

23 P

24 Ů

25 S

26 Č

27 P

28 S

29 N

30 P

Ke každému výletu patří také něco dobrého na zub. Dali jsme si zmrzlinu, podívali se do turistických obchodů a den byl pomalu za námi.

Dzdrav z Hradčivá

Tenhle pohled jsme vybrali pro babičku a dědu

RADY, DOPORUČENÍ

Co byste mohli znát z české historie a kultury

Karel IV.

(1316–1378)

Karel IV. byl nejvýznamnější český panovník. Byl nejenom český král, ale také král německý a římský císař. Za jeho vlády se Čechy staly centrem Evropy. Jeho matka Eliška pocházela z rodu Přemyslovců. Karel byl tedy z prvního českého knížecího rodu, který podle pověsti kdysi dávno založila kněžna Libuše s Přemyslem Oráčem. Byl vzdělaný. Uměl číst a psát a mluvil několika jazyky. To nebylo u panovníků ve středověku běžné. Když přišel Karel do Čech, země nebyla v dobrém stavu. Karel ji během své vlády povznesl na světovou úroveň. V roce 1344 založil v Praze arcibiskupství. Zároveň zahájil stavbu katedrály svatého Víta na Pražském hradě. V rozvoji a budování pokračoval po celou svou vládu. V roce 1348 založil v Praze první univerzitu, a tím se město stalo centrem vzdělanosti. Přes řeku Vltavu dal postavit most (dnes nazývaný Karlův) se dvěma věžemi

na krajích. Dal vyrobit nové korunovační klenoty, které byly zdobeny zlatem a drahými kameny. Během svého života měl Karel čtyři manželky. S každou manželkou získal také nové území. A tak jeho říše pořád rostla. Jeho poslední manželka Eliška Pomořanská byla podle legendy tak silná, že uměla rukama lámat meče a podkovy. Po smrti Karla IV. nastoupil na český trůn jeho syn Václav IV. Nebyl ale tak dobrý panovník jako jeho otec a země postupně ztrácela svůj význam. Nakonec přišla krize, která spustila husitské náboženské války.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

www.hrady.cz
www.hrady.hyperlink.cz
www.pametihodnosti.cz
www.unesco-czech.cz
www.archivy-dejiny-historie.abchistory.cz

POZNÁMKY

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CVIČENÍ

STAVÍME SI SVOU ULICI V ČESKÉ REPUBLICĚ

Zajímá vás architektura? V Čechách je mnoho obdivuhodných staveb. Pocházejí z dávných dob i ze současnosti. Vybrali jsme z nich pět, které vám chceme představit. Každá z nich je úplně jiná a věříme, že vás něčím osloví. Příkladáme informace a pozvání. Přijďte se na stavby podívat.

1	N
2	P
3	Ú
4	S
5	Č
6	P
7	S
8	N
9	P
10	Ú
11	S
12	Č
13	P
14	S
15	N
16	P
17	Ú
18	S
19	Č
20	P
21	S
22	N
23	P
24	Ú
25	S
26	Č
27	P
28	S
29	N
30	P

ULICE EKS

TELEVIZNÍ VYSÍLAČ
NA JEŠTĚDU

TUGENDHATOVA VILA

ROTUNDA SV. JIRÍ

TANČIČÍ DŮM

DŮM U ČERNÉ MATKY BOŽÍ

1 N
2 P
3 Ů
4 S
5 Č
6 P
7 S
8 N
9 P
10 Ů
11 S
12 Č
13 P
14 S
15 N
16 P
17 Ů
18 S
19 Č
20 P
21 S
22 N
23 P
24 Ů
25 S
26 Č
27 P
28 S
29 N
30 P

ULICE EKS

- 1) **Dům U Černé Matky Boží** – vrcholné dílo české kubistické architektury. Kubismus byl moderní evropský umělecký směr na počátku 20. století. Ale jenom v Čechách se silně promítl do architektury. Dům byl vystaven v letech 1911–1912 podle návrhu českého architekta Josefa Gočára. Nachází se v Praze na Starém Městě mezi Celetnou ulicí a Ovocným trhem. Jeho název souvisí s barokní soškou, která je umístěna v jeho průčelí. Dnes se v domě nachází Muzeum českého kubismu.
- 2) **Tančící dům** – jinak se mu také říká Ginger and Fred, byl dokončený roku 1996. Stojí v Praze na břehu Vltavy, na rohu Rašínova nábřeží a Jiráskova náměstí. Pojmenován je podle tvaru svých dvou věží. Ty jsou inspirovány slavným meziválečným tanečním párem Fredem Astairem a Ginger Rogersovou. Tančící dům navrhl český architekt chorvatského původu Vlado Milunić spolu s americko-kanadským architektem Frankem O. Gehrym. Stavba rozpoutala nejrozsáhlejší veřejnou diskuzi o architektuře v Praze. V českém časopisu Architekt se dostala mezi pět nejvýznamnějších českých staveb 90. let.
- 3) **Rotunda sv. Jiří** – jedna z nejstarších dochovaných staveb v Čechách. Stojí na hoře Říp severně od Prahy, asi 5 km od Roudnice nad Labem. Je postavena v románském slohu. Rotunda se během své historie stala oblíbeným poutním místem. V 19. století se na Řípu konalo mnoho národních poutí a setkání. Jedno z nejznámějších shromáždění se zde uskutečnilo 10. května 1868, kdy byl na Řípu slavnostně vyzdvížen první kámen do základů Národního divadla. Dnes je Říp i rotunda stále oblíbené místo na výlety.
- 4) **Tugendhatova vila** – moderní vila z 30. let 20. století. Stojí v Brně na Černopolní ulici č. 45. Tento dům ukázal ve své době nové formy moderního bydlení. Patří k základním dílům světové moderní architektury ve stylu funkcionalismu. Jeho autorem je německý architekt Ludwig Miese van der Rohe, který je považován za jednoho z otců moderní architektury 20. století. Dům je velmi vzdušný. Má obrovská okna až k podlaze, která dávají pocit splynutí se zahradou. Vila je zapsána v listině UNESCO.
- 5) **Televizní vysílač na Ještědu** – moderní technická stavba. Nachází se na vrcholu hory Ještěd nedaleko Liberce. Byl postaven v 60. letech 20. století architektem Karlem Hubáčkem. V dolní části vysílače je umístěn hotel a restaurace. Významnou roli sehrál vysílač krátce po srpnové okupaci Československa v roce 1968, kdy odtud ve dnech 25.–27. srpna vysílalo televizní Svobodné studio Sever. Vysílač je zapsán v listině UNESCO.

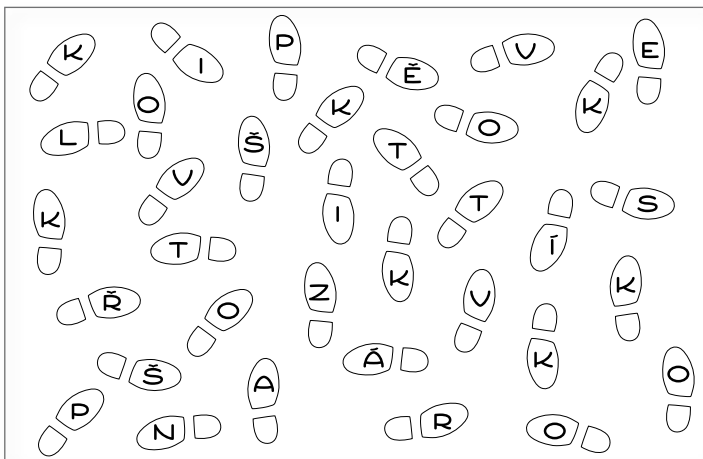
VAŠE ULICE

1 N		
2 P		
3 Ů		
4 S		
5 Č		
6 P		
7 S		
8 N		
9 P		
10 Ů		
11 S		
12 Č		
13 P		
14 S		
15 N		
16 P		
17 Ů		
18 S		
19 Č		
20 P		
21 S		
22 N		
23 P		
24 Ů		
25 S		
26 Č		
27 P		
28 S		
29 N		
30 P		

ČTVRTÁ JAZYKOVÁ STOPA

Mluvili jsme o významném českém hradě Karlštejně. Vaším dnešním úkolem je podle seznamu uvedených hradů a zámků zaškrtnat jejich názvy z písmenek ve stopách. Písmena, která vám zůstanou nezaškrtnutá, tvoří název dalšího českého hradu.

Ve stopách hledejte: Kost, Konopiště, Křivoklát, Kašperka _ _ _ _ _

Řešení: Zvíkov

Navštívili jste některé z uvedených památek? Jestli ne, určitě to udělejte, jsou to zajímavá místa.

Kašperk je hrad, který založil Karel IV. ve 14. století, byl součástí strážních hradů na jižní hranici země. Stojí nedaleko Vimperka a Strakonice v lesích pohoří Šumavy.

Konopiště je zámek a stojí ve středních Čechách, asi 30 km od Prahy u města Benešov. Byl sídlem Františka Ferdinanda d'Este, který byl zavražděn v Sarajevu. V okolí zámku vybudoval příjemné zahrady a parky.

Kost je gotický hrad v Českém ráji a je jedním z nejzachovalejších středověkých hradů.

Křivoklát je hrad, který založil Václav I. z rodu Přemyslovců. Stojí v krásné přírodě křivoklátských lesů nedaleko města Rakovník. Místo je ideální na výlet.

Zvíkov je hrad založený ve 12. století na soutoku Vltavy a Otavy. Do dostavby Karlštejna tu byly uchovávány korunovační klenoty.

21 NEŠŤASTNÁ SOUSEDKA

Dnes jsme měli pěkný den. Vyrazili jsme si s dětmi do zoologické zahrady. Byl slunečný den. Hodně jsme se nasmáli. Protože bylo moc hezky, domů jsme nijak nespíchali. Vrátili jsme se docela pozdě. Děti mají prázdniny, nevstávají do školy, tak to nebyl velký problém. Až na to, co nás čekalo na chodbě přede dveřmi...

Seděla tam naše sousedka. Už jsem ji tam jednou potkal. Tenkrát žádnou pomoc nechtěla, tak jsem se do jejího problému nepletl. Jenže teď tam seděla, byla uplakaná a měla na obličeji modřiny. Požádala, jestli by u nás nemohla chvíli zůstat, že jí není dobře. Tak jsme ji pozvali k nám. Byla to ale velmi nepříjemná situace. Všichni jsme věděli, že ji zmlátil její manžel, ale nikdo o tom nechtěl mluvit. Jak jen jí pomoci? Co bychom pro ni mohli udělat? Běží mi to hlavou do teď. Určitě to není ani poprvé ani naposledy, kdy jí takhle ublížil. Jenže co s tím? Měli bychom zavolat policii? Měla by od něj odejít? A kam? Nebo by se měli zkusit domluvit? Co kdyby se obrátila na nějakou organizaci, kde jí poradí, co má dělat?

RADY, DOPORUČENÍ

Domácí násilí

Násilí mezi partnery, tedy domácí násilí, je skutečně velký problém. Navíc je to trestný čin. Když muž bije svou ženu nebo naopak ona jeho, nebo někdo třeba týrá starého nebo hendikepovaného člověka, je nutné to ihned řešit. Podle zákona je takové chování naprosto nepřijatelné. Násilník riskuje vězení. V České republice existují organizace, které nabízejí pomoc obětem domácího násilí. Podpoří je a poradí jim, co mají dělat. Můžou jim také nabídnout ubytování v azylovém domě. Většinou jsou tyto služby zdarma.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Kde hledat pomoc, když jste obětí domácího násilí

Pokud vás partner nebo někdo z rodiny bije nebo týrá, volejte na policii nebo bezplatné telefonní linky pro oběti domácího násilí. Nemusíte o sobě vůbec nic říct a pomůžou vám.

NONSTOP LINKY PRO OBĚTI DOMÁCIHO NÁSILÍ

Bílý kruh bezpečí, telefon: +420 257 317 110

DONA, telefon: +420 251 511 313

Rosa, telefon: +420 241 432 466, +420 602 246 102

Akorus, telefon: +420 283 892 772

Policie ČR – tísňová linka

158

Intervenční centrum

Pomoc osobám ohroženým domácím násilím. Je v každém kraji. Poskytuje individuální psychologickou a sociální pomoc, zprostředkovává poskytnutí následné sociální, lékařské, psychologické a právní pomoci.

Kontakty: www.domacinasili.cz/intervencni-centra/

adresar-intervencnich-center-cr-kontakty-pro-verejnost

www.stopnasili.cz

www.acorus.cz

Krizová telefonní linka, psychosociální pomoc obětem domácího násilí, lůžka pro krizový pobyt.

www.bkb.cz

Základní informace o domácím násilí, praktické rady.

www.centrumelektra.cz

Centrum pomoci ženám, obětem sexuálního násilí v dětství a ženám znásilněným.

www.domacinasili.cz

Stránky Aliance proti domácímu násilí.

www.koordona.cz

Koalice organizací proti domácímu násilí na ženách.

www.profem.cz

Právní pomoc pro ženy – oběti násilí.

www.rosa-os.cz

Bezplatná, komplexní pomoc ženám – obětem domácího násilí.

www.strada.cz/cz/pomoc/

Pomoc osobám, které se dostaly kvůli nucené prostituci nebo obchodování s lidmi do obtížné životní situace.

22 ANNA PÍŠE ŽIVOTOPIS A ALEXEJ JE V NOVÉ ŠKOLE

Napsala jsem svůj životopis, nebylo to jednoduché. Začínám ho rozepisovat na inzeráty, které jsem si našla. Taky začínám být nervózní. Co když se mi nikdy nepodaří najít si práci v oboru? Co když už to nezvládnou?

Mám za sebou první dny v nové škole. Máme nové předměty, které jsme na základní škole neměli. Jsou to předměty, které se už přímo týkají naší odbornosti. To, co jsme se zatím dozvěděli, je hodně zajímavé. Co je pro mě hodně nové, je to, že máme druhý cizí jazyk. Kromě angličtiny se tak začínám učit francouzštinu. To bude hodně náročné. Jednak je to hodně těžký jazyk a hlavně máme na něj rodičeho mluvčího, Francouze. Na hodinách hodně mluvíme, a to dokonce i francouzsky, i když známe teprve pár slovíček.

Hned na první hodině nás docela udivil. Pierre je rodilý mluvčí, ale snažil se s námi alespoň trochu mluvit česky. Když mluví francouzsky, všechno nám vysvětlí. Ale co se nestalo první hodinu! Učitel přišel, krátce se představil a zadal nám úkol. Měli jsme na jednu stránku v sešitě napsat, co si myslíme o příchodu cizinců do České republiky. Myslel jsem si, jak budu mít práci nejlepší, protože mám svou vlastní zkušenost. Psal jsem o tom, jak jsme sem přišli za mámou a tátou. Jak to pro nás bylo těžké být rok na Ukrajině bez nich a tak dále. Další hodinu učitel přišel a bez komentáře nám rozdál zpět práce. Všichni jsme měli nedostatečnou, tedy pětku, nejhorší známku, kterou může v Čechách učitel dát. Okamžitě jsme se začali všichni ozývat, že to není spravedlivé. Že přeci nejde jen tak dát pětku, když se neptal na naše znalosti, ale na naše názory. A ty jsme mu napsali tak, jak si to myslíme. Ve třídě se rozhostila diskuze na témata, která se objevila v písemných pracích. Učitel si na tabuli poznamenával naše názory a jen občas se na něco zeptal, něco doplnil. Věty, které si učitel napsal na tabuli, nám pak přeložil do francouzštiny. Potom s námi zopakoval fráze a slovíčka týkající se sdělování názoru: „myslím si, že...“, „já s tebou nesouhlasím...“, „ještě bych k tomu chtěl říct, doplnit, podotknout.“

Části diskuze jsme si přeložili a znovu je zkusili říct. Musím prozradit, že tyhle slovíčka si budu pamatovat do konce života. Na konci hodiny

jsme se dozvěděli, že pětky neplatí. Měly vyvolat diskuzi o tom, co si myslíme. Na francouzštinu se teď vždycky těším. Čekám, čím novým nás učitel překvapí, co si pro nás vymyslí.

Jsem rád, že se tu setkávám s dalším migrantem, i když už se cítím jako Čech. Stejně je příjemné vědět, že někdo, s kým se pravidelně potkávám, má stejnou zkušenost. Může mi třeba v něčem trochu lépe porozumět a pochopit, jak se cítím.

RADY, DOPORUČENÍ

Jak správně napsat životopis?

Životopis je spolu s motivačním dopisem vaší první vizitkou. Musí být stručný, přehledný a uspořádaný do tematických částí (osobní údaje, vzdělání, praxe), úhledný (napsaný na počítači) a pravdivý. Má vystihnout to, co je pro daného zaměstnavatele podstatné.

Životopis

Osobní údaje

Anna Kovalenko
U lesa 26
121 25 Mladá Boleslav
Tel.: +420 123 123 123
E-mail: anna_kovalenko@gmail.com

Pracovní zkušenosti

2010–současnost: živnostenské oprávnění – úklidové práce
2008–2010: výrobní podnik, dělnice ve výrobě, Mladá Boleslav
2003–2008: soukromé podnikání v autodopravě, Lvov
1997–1999: dětská zdravotní sestra na soukromé klinice, Lvov
1990–1995: zdravotní sestra v ambulanci soukromého dětského lékaře, Lvov
1986–1990: zdravotní setra na dětském onkologickém oddělení v nemocnici, Lvov

Vzdělání

1982–1986: Střední zdravotnická škola Lvov
– střední odborná škola s maturitou

Jazykové znalosti

ukrajinština – rodilá mluvčí, **ruština** – B2 (pokročilá znalost),
čeština – A2 (velmi dobrá znalost), **angličtina** – A1 (základní konverzace)

Práce s počítačem

Microsoft Office – uživatelská znalost

Ostatní dovednosti

pečlivý přístup, příjemné vystupování, dobré organizační schopnosti

3 P

4 S

5 N

6 P

7 Ů

8 S

9 Č

10 P

11 S

12 N

13 P

14 Ů

15 S

16 Č

17 P

18 S

19 N

20 P

21 Ů

22 S

23 Č

24 P

25 S

26 N

27 P

28 Ů

29 S

30 Č

1 P

2 S

Motivační dopis

Motivační dopis má za úkol zaměstnavatele informovat, o jakou profesi se ucházíte, vysvětlit důvody vašeho zájmu a nastínit vaše předpoklady k výkonu práce. Měl by být krátký, ale výstižný a samozřejmě bez gramatických chyb. Také by měl být (stejně jako životopis) napsaný na počítači a vytištěný na bílý papír formátu A4, neměla by chybět adresa (vaše i zaměstnavatele), oslovení, pozdrav a vlastnoruční podpis.

Anna Kovalenko
U lesa 26, 121 25 Mladá Boleslav
Tel.: +420 123 123 123
E-mail: anna_kovalenko@gmail.com

Vážená paní
MUDr. Alena Veselá
praktická lékařka pro děti a dorost
Luční 270
121 25 Mladá Boleslav

Mladá Boleslav 3. července 2012

Vážená paní doktorko,

reaguji na Vaši nabídku práce zdravotní sestry v ordinaci dětské lékařky. Pracovala jsem jako zdravotní sestra na Ukrajině, nejprve v nemocnici a poté v soukromé ordinaci. Po příchodu do České republiky jsem profesi nemohla vykonávat, ale nyní již mám ověřené vzdělání a také jsem se naučila dostatečně dobře česky.

Ráda bych nyní opět využila své zkušenosti s prací zdravotní sestry. S dětmi pracuji opravdu ráda, a proto hledám zaměstnání tam, kde jim mohu pomáhat.

Ve svém volném čase stále zlepšuji svoje schopnosti pracovat s počítačem. Proto věřím, že bych jako sestra ve Vaší organizaci mohla bez problémů vykonávat i nezbytnou administrativní činnost. Navíc se jako cizinka poměrně dobře orientuji v situaci týkající se komerčního pojištění.

Pokud Vás můj životopis zaujme, ráda se dostavím na osobní pohovor.

Těším se na případnou spolupráci.

S pozdravem

Příloha: Životopis

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Rady a tipy

Jak napsat správně životopis a motivační dopis, jak se připravit na přijímací pohovor. Vzory životopisů.

www.jobs.cz/poradna/uvod

www.europass.cz

www.monster.cz

CVIČENÍ

ŽIVOTOPIS

Zkuste si vytvořit svůj životopis. Můžete se inspirovat životopisem Anny.

Jméno a příjmení, titul:

Adresa:

Telefon:

E-mail:

Pracovní zkušenosti

(od–do) název firmy, pracovní pozice, náplň práce

Dosažené vzdělání

(od–do) název školy, obor, typ ukončení

Další vzdělání

Jazykové znalosti

Počítačové znalosti

Řidičský průkaz

Vlastnosti a zájmy

3 P

4 S

5 N

6 P

7 Ů

8 S

9 Č

10 P

11 S

12 N

13 P

14 Ů

15 S

16 Č

17 P

18 S

19 N

20 P

21 Ů

22 S

23 Č

24 P

25 S

26 N

27 P

28 Ů

29 S

30 Č

1 P

2 S

23 POHOVOR

Mám za sebou těžký den. Dneska proběhl můj první přijímací pohovor a nedopadlo to vůbec dobře. Na pohovor jsem se dlouho připravovala. Než mě vůbec na nějaký pozvali, trvalo to dost dlouho. Věděla jsem ze všech příruček a doporučení, jak se mám chovat, co si obléknout a na co mohu být připravená. To, co psali v knížkách, se ale vůbec nepodobalo tomu, co jsem dnes zažila. Byla jsem připravená odpovídat na otázky spojené s mojí kvalifikací a praxí v oboru. Ale to nikoho nezajímalo. Pohovor se mnou vedli dva lidé. Ředitel personálního oddělení nemocnice a vrchní sestra dětského oddělení. Bylo vidět, že ani tito dva lidé spolu moc nevycházejí. Nechybělo moc a u pohovoru by se pohádali. Hlavně ani jeden z nich nevěděl nic o zaměstnávání cizinců a cizinek. Když jsem jim řekla, jak to chodí, rovnou mi řekli, že nemají kapacity řešit ještě další byrokratické úkoly. Bylo mi z toho smutno. Vůbec je nezajímalo, jaká bych byla sestřička. Nepřišel žádný praktický úkol, žádná odborná otázka. Celý hovor se točil jen okolo Ukrajiny. Proč jsme odešli, jak dlouho tu jsme, jak dlouho tu ještě chceme zůstat. Rozumím, že budoucí zaměstnavatel potřebuje vědět, na jak dlouho se mnou může počítat. Ale neměla jsem pocit, že se ptají, aby mě mohli zaměstnat. Celou situaci uzavřeli nabídkou, po které jsem se skoro rozplakala. Řekli mi rovnou, že mi práci zdravotní sestry nedají. A to ani přesto, že už je více než tři měsíce pozice volná. Ale jestli prý chci, tak agentura, která nemocnici zajišťuje úklid, hledá uklízečky. Že bych se mohla zeptat tam.

Je mi líto, že to dopadlo takhle. Ale nesmím se nechat odradit hned první špatnou zkušeností. Zatím je jen jedna a brzy mě snad pozvou na další pohovor. Tam už budu připravená. Rychle odpovím na všechny otázky spojené s mou migrací a pustíme se do pořádné práce. Na pohovoru se mě dokonce ptali, kolik mám dětí a kolik jim je let. A taky kdo se o ně bude starat, až budou nemocné a já budu mít službu v nemocnici. Přišlo mi to drzé, ptát se na tak soukromé věci. Ale odpověděla jsem jim, co jsem mohla dělat? Jsem ráda, že to mám za sebou a jdu rozesílat další odpovědi na inzeráty. Určitě mě pozvou na další pohovory a nakonec práci dostanu.

„Ahoj rodino! Tak jsem konečně našel kurz češtiny, který by mohl být pro mě. Říká se mu nízkoprahový kurz. To znamená, že když někdy nebudu moct přijít, nic se neděje. Nebudu muset nic vysvětlovat ani dohánět. A dokonce mi ani nepropadnou žádné peníze. Kurzy jsou udělané tak, že každá lekce je uzavřená a dopředu budu vědět, kdy se co bude probírat. Když mě něco bude hodně zajímat, budu vědět, kdy můžu přijít. Začínáme hned příští týden ve středu v sedm hodin. Už se moc těším. Ale já mluvím jen o sobě. Anno, jak jsi dopadla na pohovoru? Podařilo se ti to? Poslední dny ses hodně připravovala, určitě jsi jim ukázala, co všechno dokážeš.“

„Právě jsem to dopsala do deníčku, můžeš si to přečíst. Nedopadlo to nejlíp. Ale nevzdávám se a hledám dál. Co si dneska dáme k večeři? Dala bych si něco pořádného, abych si zlepšila náladu.“

„A víte co? Vyrazíme si někam na jídlo. Co kdybychom šli na ty dobrotky, které vaří U Beránka?“

RADY, DOPORUČENÍ

Pohovor

- Je spousta věcí, které můžete udělat ještě předtím, než půjdete na pohovor.
 - Zjistěte si co nejvíce informací o firmě, do které se hlásíte: jak se jmenuje, kde sídlí, v jakém oboru podniká, co je na ní zajímavého.
 - Prostudujte si pečlivě jejich webové stránky.

6 P

7 Ů

8 S

9 Č

10 P

11 S

12 N

13 P

14 Ů

15 S

16 Č

17 P

18 S

19 N

20 P

21 Ů

22 S

23 Č

24 P

25 S

26 N

27 P

28 Ů

29 S

30 Č

1 P

2 S

3 N

4 P

5 Ů

6 P

7 Ů

8 S

9 Č

10 P

11 S

12 N

13 P

14 Ů

15 S

16 Č

17 P

18 S

19 N

20 P

21 Ů

22 S

23 Č

24 P

25 S

26 N

27 P

28 Ů

29 S

30 Č

1 P

2 S

3 N

4 P

5 Ů

- *Na co se vás mohou zeptat na pohovoru? Na jaké otázky se připravit? Rozmyslete si dopředu odpovědi na základní otázky:*
 - *Proč chcete pracovat právě u nás?*
 - *Co vás na nabízené pozici zaujalo?*
 - *Jaké dovednosti můžete nabídnout?*
 - *Jaké jsou vaše slabé stránky?*
 - *Jaký největší problém jste v minulém zaměstnání řešil/a a jak?*
- *Také je potřeba promyslet si opravdu dobře, jestli nabízenou práci opravdu zvládnete:*
 - *Není potřeba dojíždět moc daleko?*
 - *Není práce příliš fyzicky namáhavá?*
 - *Budu se muset naučit něco nového?*
- *Než se vydáte na pohovor, zkontrolujte, zda máte správnou adresu a také telefonní číslo na kontaktní osobu. Nikdy nevíte, co vás může zdržet. Je vhodné zavolat a omluvit se v případě, že máte zpoždění.*
- *Na pohovor chodte asi 10–15 minut předem.*
- *Vaše oblečení by mělo být čisté, spíše jednoduché s méně nápadnými barvami, mělo by vám být pohodlné.*
- *Na pohovor si vezměte svůj životopis, inzerát, na který se hlásíte, případně další doklady (například ověření vzdělání).*
- *Vezměte si i trochu neperlivé vody, případně o ni na místě požádejte.*
- *Připravte si několik otázek, na které se chcete sami zeptat, například:*
 - *Jak je rozložená pracovní doba?*
 - *Poskytujete nějaké školení po nástupu na pozici?*
- *Nezapomeňte! Buďte příjemní, chcete přece, aby si vás vybrali jako nového kolegu nebo kolegyni. Se zamračeným člověkem nikdo pracovat nechce.*

Na co by se vás zaměstnavatel u pohovoru neměl zeptat?

Zákon o zaměstnanosti říká:

„Zaměstnavatel nesmí při výběru zaměstnanců vyžadovat informace týkající se národnosti, rasového nebo etnického původu, politických postojů, členství

v odborových organizacích, náboženství, filozofického přesvědčení, sexuální orientace. Na žádost uchazeče o zaměstnání je zaměstnavatel povinen prokázat potřebnost požadovaného osobního údaje. Hlediska pro výběr zaměstnanců musí zaručovat rovné příležitosti všem fyzickým osobám ucházejícím se o zaměstnání.”

Zdroj: Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

KURZY PRO CIZINCE

Co je to nízkoprahový kurz?

- Kurz, který je otevřen jakémukoliv cizinci, který dlouhodobě nebo trvale pobývá na území ČR.
- Kurz, do kterého může každý kdykoliv přijít a kdykoliv odejít.
- Kurz, na který si cizinec nemusí kupovat žádnou učebnici, výukové materiály získá na místě.
- Kurz, kde není nutná rezervace ani registrace.
- Kurz, kde se neplatí dopředu žádná částka za výuku.
- Kurz, kde neprobíhá žádné testování a rozřazování účastníků do různých skupin.
- Kurz, kde je každá lekce uzavřeným tematickým celkem. Účastníci se mohou rozhodnout, která témata je zajímají a která ne, a podle toho plánovat svou účast. (Příklady témat: hledání práce, úřady, zdraví.)
- Kurz, kde si účastníci vzájemně pomáhají.
- Prostor, kde je každý vítán.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Nízkoprahové kurzy

Centrum pro integraci cizinců (CIC) www.cicpraha.org

Evropská kontaktní skupina www.ekscr.cz

CVIČENÍ

Zjistěte si, jestli ve vašem městě existují neziskové organizace, které pořádají nízkoprahové kurzy.

.....

.....

.....

V restauraci

- V průběhu jídla se příbory dávají křížem.
- Když dojíme, položíme příbory vedle sebe. Je to znamení pro číšníka, aby talíř odnesl, i když je na něm ještě jídlo.
- Není slušné kouřit během jídla. Vždy, když si chceme zapálit cigaretu, zeptáme se nejprve ostatních.
- Spropitné je vyjádřením naší spokojenosti.
- Obvykle se dává spropitné přibližně ve výši 5–10 % z účtu. Jsme-li s obsluhou (případně kuchyní) výrazně nespokojeni, není naší povinností dávat jakékoli spropitné.

CVIČENÍ

Na co u pohovoru nemusíte odpovídat?

Annin nepřijemný zážitek z pohovoru není jenom o neslušnosti. Chování zaměstnavatele navíc odporuje české legislativě. Víte, na jaké otázky se zaměstnavatel Anny při pohovoru neměl zeptat?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Správné řešení:

Zaměstnavatel se nemá ptát na otázky spojené s národností, které se týkají etnického původu. Neměl se tedy ptát na důvody migrace či setrvání v České republice. Nemá se také ptát na počet dětí a osobní rodinnou situaci.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Diskriminace při přijímání do zaměstnání

Úřad práce www.statnisprava.cz

Gender Studies, poradna www.rovneprilezitosti.cz

24 POHOVOR – DALŠÍ POKUS

Dneska jsem zase byla na jednom pohovoru. Hledají zdravotní sestru u praktického lékaře pro děti a dorost. Dorost, jak jsem si dopředu našla, znamená starší děti v období mezi 12. a 18. rokem.

Nejdřív jsem sice chtěla pracovat v nemocnici, ale zatím jsem nic nenašla. Proto jsem si řekla, že začnu odpovídat i na inzeráty, ve kterých hledají zdravotní sestru k praktickému lékaři. Na pohovor jsem se připravila stejně jako na všechny předchozí. Zjistila jsem si, co všechno se po zdravotní sestře chce. Také jsem si připravila otázky na to, co bude přibližně mou pracovní náplní. Konkrétně jsem se to dozvěděla při pohovoru. Ten byl velice milý a přátelský. Byl to první pohovor, kde mi hned v úvodu neřekli, že vyřízení pracovního povolení pro cizinku je v Česku velice náročné. Inzerát na tuto práci visel na úřadu práce už déle než dva měsíce a pořád se nikdo nehlásil. Jejich zdravotní sestra jde v listopadu do důchodu, takže někoho potřebují co nejdřív. Aby si mě vyzkoušeli, dostala jsem dokonce i několik praktických úkolů. Jeden z nich byl pro mě opravdu nečekaný. Trvalo mi to moc dlouho. Tak si myslím, že jsem moc neuspěla, i když jsem ho nakonec splnila správně. Musela jsem do kartotéky – to jsou šuplíky, ve kterých jsou zdravotní karty všech pacientů a pacientek – zařadit deset vybraných karet, a to podle abecedy. Doktorka, která přihlížela, se moc bavila, když jsem si každé písmenko musela předříkávat. Jsem ráda, že hodnocení toho úkolu vzala s nadhledem. Jak sama řekla, právě tohle si můžu trénovat, když v ordinaci nikdo nebude nebo až skončíme s ordináčními hodinami. Je to jen otázka cviku. To, co opravdu umím, jsem mohla prokázat, když přišlo na očkování a preventivní prohlídku půlročního miminka. Musela jsem ho zvážít, změřit a připravit paní doktorce očkovací vakcínu. Prohlídka proběhla dobře, a já jsem tak mohla potvrdit, že praxi v ošetřování malých dětí mám. Dokonce jsem si všimla, že vakcína, kterou jsme očkovali, dochází. Tak jsem se zeptala, jakou zásobu bychom jí měli mít. To obě ženy v ordinaci, paní doktorce i zkušenou zdravotní sestru, mile překvapilo. Myslím, že jsem tím získala kladné body. Z ordinace jsem odcházela s příjemným pocitem a s informací, že do konce týdne mi dají vědět, jak se rozhodli. Musím být trpělivá, ale moc mi to nejde.

Zítřejší je svátek a nemusím jít do práce, Sergej ale jít musí. Přemýšlím, co bychom mohli s dětmi podniknout. Bude svátek svatého Václava, patrona české země. Přečetla jsem si v novinách, že budou vystaveny

české korunovační klenoty. Tak asi děti vezmu na jejich prohlídku. Nejsou vystavovány moc často a čeká se, že přijde hodně lidí. Musíme vyrazit brzy ráno, abychom vystáli dlouhou frontu a korunovační klenoty si stihli prohlédnout.

„Sergeji, zítra jedeme s dětmi do Prahy na prohlídku korunovačních klenotů. Mohl by ses mi podívat, jak nám jedou vlaky? Musíme jet už okolo šesté hodiny ráno.“

„Ano, už to zadávám: www.jizdnirady.cz. Z Mladé Boleslavi do Prahy, odjezd 6:00. Jede vám to v 6:05. Ranní ptáče dál doskáče.“

SLOVÍČKA K VYSVĚTLENÍ

ordinační hodiny – čas, kdy je lékař v ordinaci a přijímá pacienty
očkování – preventivní injekce proti vážným nemocem
praktický lékař/lékařka (obvodní lékař/lékařka) – lékař, ke kterému chodíme s běžnými nemocemi a který nás může poslat k odborníkům (specialistům) na další vyšetření
kartotéka – skříň se zásuvkami, do které se ukládají zdravotní karty pacientů

RADY, DOPORUČENÍ

Co jsou to pořekadla?

Porekadlo nebo také přísloví je krátký text, který vyjadřuje zkušenost a názor mnoha generací lidí, který se předává stále dál. Pořekadla se často týkají běžného života, ročních období nebo počasí. „Ranní ptáče dál doskáče“ znamená, že kdo dřív ráno vstane z postele, stihne víc udělat.

Co byste mohli znát z české historie a kultury

Svatý Václav

(907–935)

Svatý Václav byl českým knížetem, který pocházel z rodu Přemyslovců. Je považován za patrona české země, světce a mučedníka. Je nejoblíbenějším českým svatým. Podle legend byl Václav vzdělaný a velice moudrý. Vychovávala ho jeho babička svatá Ludmila. Ludmila byla pohanská kněžna, která se svým manželem, knížetem Bořivojem,

27 P
28 Ů
29 S
30 Č
1 P
2 S
3 N
4 P
5 Ů
6 S
7 Č
8 P
9 S
10 N
11 P
12 Ů
13 S
14 Č
15 P
16 S
17 N
18 P
19 Ů
20 S
21 Č
22 P
23 S
24 N
25 P
26 Ů

přijala křesťanství. Babiččina výchova měla na Václava velký vliv. Byl velmi zbožný a po dobu své vlády podporoval novou křesťanskou víru ve své zemi. Stavěl kostely, pomáhal chudým a dokonce vykonával zázraky. Během své vlády se dostal do sporu s bratrem Boleslavem, který se týkal politické orientace českého knížectví. Spor vyvrcholil zavražděním Václava ve Staré Boleslavi 28. září 935. Václav byl velmi oblíbeným panovníkem a brzy po své smrti byl prohlášen za svatého. Smutný konec měla i jeho babička, která byla zavražděna na příkaz Václavovy matky Drahomíry. Ostatky svatého Václava jsou uchovány v katedrále svatého Víta na Pražském hradě. Jeho lebka je při významných státních příležitostech vystavována. Se svatým Václavem se můžeme setkat na mnoha místech. V Praze se po něm jmenuje Václavské náměstí, na kterém je postavena jeho jezdecká socha od českého sochaře Josefa Václava Myslbeka. Václavovu postavu na koni obklopují další čeští svatí. Kromě svaté Ludmily je to ještě svatá Anežka, svatý Prokop a svatý Vojtěch. Svatému Václavu je věnován také nejslavnější středověký slavnostní zpěv – Svatováclavský chorál. Část jeho textu je vytesána právě na podstavci sochy na Václavském náměstí v Praze. Zní takto: „Svatý Václave, vévodo české země, kníže náš, nedej zahynouti nám ni budoucím.“ Den Václavova zavraždění, 28. září, je státním svátkem.

České korunovační klenoty

Soubor předmětů, které se používaly při korunovaci českých králů. Soubor zahrnuje Svatováclavskou korunu, žezlo, královské jablko a další části. Nejstarší a nejkrásnější je Svatováclavská koruna, kterou nechal v roce 1346 vyrobit Karel IV. pro svou korunovaci českým králem. Ostatní předměty se staly součástí později. Klenoty jsou uloženy v chrámu sv. Víta na Pražském hradě. Při významných příležitostech jsou vystavovány.

25 ANNA ZÍSKÁVÁ KVALIFIKOVANOU PRÁCI

*„Dobrý den, u telefonu Anna Kovalenko.
V pondělí jsem u vás byla na pohovoru. Chtěla
jsem se zeptat, jak jste se rozhodli.“*

*„Dobrý den, zrovna jsem vám chtěla volat,
abych vám řekla, že vás přijímáme. Můžete
nastoupit hned, jak vyřídíme pracovní povolení.
Myslím, že k 1. listopadu by se nám to mohlo
povést. Myslíte, že byste mohla během příštího
týdne přijít k nám do ordinace, abychom se
domluvili na dalším postupu?“*

„Rozumím vám dobře, že mám práci?“

„Ano, rozumíte dobře, přijali jsme vás.“

*„Určitě můžu přijít hned v pondělí mezi třináctou
a patnáctou hodinou a na všem se domluvíme.“*

„Budeme se těšit na shledanou.“

„Na shledanou.“

*„Sergeji, já jsem tu práci dostala, mám novou
práci! Budu pracovat jako zdravotní sestra!“*

29 S

30 Č

1 P

2 S

3 N

4 P

5 Ů

6 S

7 Č

8 P

9 S

10 N

11 P

12 Ů

13 S

14 Č

15 P

16 S

17 N

18 P

19 Ů

20 S

21 Č

22 P

23 S

24 N

25 P

26 Ů

27 S

28 Č

„Anno, moc ti gratuluju! To je opravdu veliký úspěch! Hurá, sláva, děti maminka má novou práci! Anno, a proč ta jejich sestra odchází? Je tam nespokojená?“

„Ne, odchází do důchodu.“

„Aha, tak to jo. Víš, myslel jsem, abys nenastupovala někam, kde by se ti třeba nelíbilo.“

„Myslím, že tam budu spokojená. Už na pohovoru bylo vidět, že doktorka je sympatická žena, která má cizince ráda. Vůbec se ke mně nechovala nadřazeně, jak to někdy zažívám ve své současné práci.“

„To jsem rád, musíme to dneska pořádně oslavit. Je to snad největší úspěch v naší rodině, jaký jsme v Česku zatím zažili. Kdy nastupuješ?“

„Oficiálně 1. listopadu, ale ještě před tím bych tam chtěla zajít podepsat smlouvu. A také se domluvit s doktorkou a její zdravotní sestrou, která mi práci postupně předá a vysvětlí. Chtěla bych tam několikrát zajít na zácvik. Paní, která odchází do důchodu, mi slíbila, že první měsíc mi ještě bude chodit pomáhat.“

RADY, DOPORUČENÍ

CO MUSÍTE VĚDĚT, KDYŽ JSTE NĚKDE
ZAMĚŠTNANÝ/ZAMĚŠTNANÁ

**Jaké jsou formy zaměstnání – jak můžete být
zaměstnaný/zaměstnaná?**

1. Pracovní poměr – uzavírá se pracovní smlouva

- Pracovní smlouva musí být písemná.
- Jeden podepsaný výtisk pracovní smlouvy musíte dostat vy jako zaměstnanec, jeden si nechá zaměstnavatel.
- Pracovní smlouva musí být uzavřena dříve, než nastoupíte do práce.
- Pokud není v pracovní smlouvě uvedena délka pracovního poměru, uzavírá se na dobu neurčitou.

Jaké informace musí být v každé pracovní smlouvě?

Den nástupu do práce – **od kdy** budu pracovat (datum)

Místo výkonu práce – **kde** budu pracovat (adresa)

Druh práce – **co** budu dělat, **jakou** práci budu dělat

2. Dohody mimo pracovní poměr

- **Dohoda o pracovní činnosti (DPČ)**
 - Je to dohoda, kterou uzavřete se svým zaměstnavatelem.
 - Musí být vždy písemná.
 - Můžete pracovat v průměru za celý rok 20 hodin týdně.
 - Z vaší odměny za práci zaměstnavatel odvede (zaplatí) sociální a zdravotní pojištění a daň z příjmů.
- **Dohoda o provedení práce (DPP)**
 - Je to dohoda, kterou uzavřete se svým zaměstnavatelem.
 - Musí být vždy písemná.
 - Na tuto dohodu můžete pracovat jenom 300 hodin za rok u jednoho zaměstnavatele.
 - Z vaší odměny za práci odvede (zaplatí) zaměstnavatel daň z příjmů. Když je váš měsíční výdělek větší než 10 000 Kč, musí zaměstnavatel odvést také zdravotní a sociální pojištění.

3. Agenturní zaměstnávání

- Agentura práce funguje stejně jako zaměstnavatel.

29 S
30 Č
1 P
2 S
3 N
4 P
5 Ů
6 S
7 Č
8 P
9 S
10 N
11 P
12 Ů
13 S
14 Č
15 P
16 S
17 N
18 P
19 Ů
20 S
21 Č
22 P
23 S
24 N
25 P
26 Ů
27 S
28 Č

- Pracovník/pracovnice je v roli zaměstnance.
- S agenturou práce zaměstnanec uzavře pracovní smlouvu nebo dohodu o pracovní činnosti (nesmí uzavřít dohodu o provedení práce).
- Agentura práce své zaměstnance dočasně přiděluje na práci do firem (například do továrny).
- Od roku 2012 platí zákon, že musíte mít trvalý pobyt (po 5 letech pobytu v ČR), abyste mohli pracovat u agentury.
- Pracovní poměr s agenturou práce se často uzavírá na dobu určitou. Může se neomezeně dlouho (opakovaně) uzavírat pracovní poměr na dobu určitou – to je odlišné od normálního pracovního poměru. Jinak ale platí všechno stejně a řídí se zákoníkem práce.

Mzda

- **Stát stanovuje na každý rok minimální mzdu. Zaměstnavatel vám nesmí dát nižší mzdu.**
- Máte nárok na příplatky nebo náhradní volno za práci přesčas, v noci, o víkendy a ve státní svátek. Zaměstnavatel se s vámi ale může domluvit o zahrnutí práce přesčas do běžné mzdy. Nemusí vám pak nic doplácet až do výše 150 hodin přesčas za rok.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Informace pro zaměstnance, pracovněprávní vztahy, agenturní zaměstnávání

www.suip.cz/informacni-materialy/pracovnepravni-vztahy
www.prace.cz/poradna/uvod

Státní úřad inspekce práce /oblastní inspektoráty práce

www.suip.cz

Kontrola diskriminace, pracovních podmínek a vztahů mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem v zaměstnání, bezplatné poradenství pro zaměstnance.

Agenturní zaměstnávání

www.portal.mpsv.cz/sz/zamest/zpr_prace

Mzda

www.vypocet.cz

DŮLEŽITÝ ZÁKON

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

CVIČENÍ

Zde jsou vysvětlená různá slovíčka, která se vám mohou hodit. Zkuste si vždy spodní řádek zakrýt listem papíru a uhodněte, jaké slovíčko to je. Odpověď je psaná velkými písmeny.

Člověk, který je v zaměstnaneckém poměru. Není to podnikatel. Daně, sociální a zdravotní pojištění za něj platí zaměstnavatel/zaměstnavatelka.

- ▶ ZAMĚSTNANEC/ZAMĚSTNANKYNĚ

Člověk nebo firma, která mi dává práci. Platí za mě daně, sociální a zdravotní pojištění.

- ▶ ZAMĚSTNAVATEL/ZAMĚSTNAVATELKA

Práce, kterou si vydělávám peníze.

- ▶ ZAMĚSTNÁNÍ

Dokument, který musím mít, když chci v ČR legálně pracovat.

- ▶ POVOLENÍ K ZAMĚSTNÁNÍ = PRACOVNÍ POVOLENÍ

Oficiální místo, kde si vyřizují pracovní povolení.

- ▶ ÚŘAD PRÁCE

Podnikatel, který si sám platí daně, sociální a zdravotní pojištění. Není zaměstnanec/zaměstnankyně.

- ▶ OSVČ (osoba samostatně výdělečně činná)

Firma, která mi hledá práci, můj zaměstnavatel.

- ▶ AGENTURA PRÁCE

Když firma hledá nového zaměstnance/zaměstnankyni, má pro ně...

- ▶ VOLNÉ PRACOVNÍ MÍSTO

Vztah, který vznikne mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem po podepsání pracovní smlouvy.

- ▶ PRACOVNÍ POMĚR

Dokument, který musím podepsat, když někde dostanu práci.

- ▶ PRACOVNÍ SMLOUVA

V pracovní smlouvě není napsáno, kdy mi pracovní poměr končí.

- ▶ PRACOVNÍ POMĚR/SMLOUVA NA DOBU NEURČITOU

29 S

30 Č

1 P

2 S

3 N

4 P

5 Ů

6 S

7 Č

8 P

9 S

10 N

11 P

12 Ů

13 S

14 Č

15 P

16 S

17 N

18 P

19 Ů

20 S

21 Č

22 P

23 S

24 N

25 P

26 Ů

27 S

28 Č

29 S

V pracovní smlouvě je napsáno, kdy mi pracovní poměr končí (například k 30. červnu 2012). Může být sjednán na dobu max. 3 roky, a to může být ještě dvakrát zopakováno (tedy další 3 a 3 roky).

► PRACOVNÍ POMĚR/SMLOUVA NA DOBU URČITOU

2 S

Úřad, který kontroluje, jestli jsou v pořádku všechny pracovní podmínky. Kontroluje také zaměstnavatele, jestli se chovají ke svým pracovníkům podle zákona.

► INSPEKTORÁT PRÁCE

3 N

4 P

5 Ů

Doba, která může být domluvena, když nastoupím do nového zaměstnání. Trvá maximálně tři měsíce (u vedoucích pracovníků až 6 měsíců). V této době mě můžou propustit z práce a nemusejí mi vysvětlit proč. Já můžu v této době kdykoli odejít. Tuto dobu nejde dále prodlužovat.

► ZKUŠEBNÍ DOBA

6 S

7 Č

8 P

9 S

10 N

Počet hodin, které musím každý den odpracovat. Nesmí to být víc než 40 hodin týdně.

► PRACOVNÍ DOBA

11 P

12 Ů

Placené pracovní volno, na které mám nárok. Je to doba, kdy nechodím do práce, ale dostávám peníze. Podle zákona je to minimálně 4 týdny za rok.

► DOVOLENÁ

13 S

14 Č

15 P

16 S

Písemný dokument, který dostanu při nástupu do nového zaměstnání. Když není výše mojí mzdy v pracovní smlouvě, je napsána v tomto dokumentu.

► MZDOVÝ VÝMĚR

17 N

18 P

19 Ů

Peníze, které si vydělám, ale ještě z nich zaměstnavatel nezaplatil daň, sociální pojištění a zdravotní pojištění.

► HRUBÁ MZDA

20 S

21 Č

22 P

23 S

Moje vydělané peníze za práci, které dostanu od svého zaměstnavatele v hotovosti nebo na účet.

► ČISTÁ MZDA

24 N

25 P

Peníze, které platím státu ze své hrubé mzdy.

► DAŇ Z PŘÍJMU

26 Ů

27 S

28 Č

Písemný dokument, který každý měsíc dostanu od svého zaměstnavatele. Jsou v něm informace o mojí mzdě, odvodech na sociální a zdravotní pojištění, vyčerpané dovolené aj.

► VÝPLATNÍ PÁSKA

26 KOLEGYNĚ ODCHÁZÍ DO DŮCHODU

Anna nastupuje do práce za paní, která odchází do důchodu. Nad tím jsem nedávno také přemýšlel, když jsem slyšel ve zprávách o zvyšování věku pro odchod do důchodu. Teď mi to Anna připomněla. Nevím, jestli tu budeme dostávat důchod i my. Vůbec nevím, jak se taková věc zařizuje. Ještě se nás to netýká, do důchodu máme daleko. Ale rád bych věděl, jestli nám tu důchod budou vyplácet. A když jo, tak co pro to musíme udělat. V těch zprávách tehdy říkali, že je dobré, když země, odkud cizinec nebo cizinka pocházejí, má s Českou republikou uzavřenou nějakou smlouvu. Ta celou situaci s důchody a jejich vyplácení řeší. Já ani nevím, jak a kde se o důchod žádá. Musím si všechny tyhle záležitosti začít zjišťovat. Abych pak nebyl překvapený, až budu chtít jít do důchodu.

„Tati ahoj, už jsem doma ze školy.“

„Ahoj Světlanko, tak jak ses měla?“

„Tati, my jsme dnes ve škole měli moc zajímavý den. Měli jsme dějepis a mluvili jsme o našem prvním prezidentovi.“

„Cože, vy jste mluvili o Leonidu Kravčukovi? To byl první ukrajinský prezident.“

„Ne tati, o Tomáši Garrigueu Masarykovi, to byl první československý prezident.“

„Jo, jo, to vím, četl jsem o něm článek v novinách.“

12 Ú

13 S

14 Č

15 P

16 S

17 N

18 P

19 Ú

20 S

21 Č

22 P

23 S

24 N

25 P

26 Ú

27 S

28 Č

29 P

30 S

31 N

1 P

2 Ú

3 S

4 Č

5 P

6 S

7 N

8 P

9 Ú

10 S

„Něco ti o něm řeknu.“

TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK

„Tomáš Garrigue Masaryk žil dlouho, od roku 1850 do roku 1937. Jeho život byl bohatý. Studoval filosofii a taky se zabýval sociologií. Představ si, že ho zajímalo, proč lidi páchají sebevraždu. Napsal o tom knihu. Učil na vysokých školách a pak se dal na politiku a stal se poslancem. Jeho žena Charlotta byla Američanka. Díky ní se taky zajímal o emancipaci žen. Taky si vzal její příjmení. To bylo v té době úplně výjimečné. V jeho době Čechy patřily do Rakouska-Uherska. Společnost byla hodně nacionalistická a taky dost antisemitistická. Zastal se jednoho Žida, který byl nespravedlivě souzen za vraždu mladé dívky. Byl asi hodně statečný. Když vypukla I. světová válka, odjel ze země. Strašně se snažil v cizině propagovat český národ. V Rusku podpořil vznik českých vojsk, kterým se říkalo legie. Bylo to důležité, protože když už měli Češi své vojsko, mohli žádat o samostatný stát. TGM (tohle je zkratka jeho jména) už nechtěl, aby Češi byli zase po válce v tom Rakousku-Uhersku. Nakonec se dostal až k prezidentu USA Wilsonovi a dokázal mu, že malé národy ve střední Evropě mají právo na vlastní státy. Povedlo se, a tak vznikla po válce v roce 1918 Československá republika. Masaryk byl zvolený jejím prvním prezidentem. A prezidentem byl až do roku 1935. Byl moc populární, ale docela už taky starý. Když se stal prezidentem, bylo mu skoro 70 let. Rád jezdil na koni, často pobýval v prezidentském zámku v Lánech. Podporoval demokracii a kulturu a přátelil se s umělci, hlavně se spisovateli. Dneska je po Masarykovi pojmenováno kde co, ulice, nádraží, náměstí. Taky ho můžeme vidět na bankovce a známkách. Taky je hodně jeho soch.“

„No, tak to bylo, Světlanko, teda vyčerpávající.
Jak si to všechno můžeš pamatovat?“

„Všechno jsme se to učili dneska. Myslím, že časem něco asi zapomenu. Ale ráda bych se někdy jela zase podívat do Prahy na Pražský hrad. Jeho moderní přestavbu, která je na Hradě dodnes, objednal právě Masaryk. Dělal ji taky cizinec, slovinský architekt Josip Plečnik.“

RADY, DOPORUČENÍ

Důchodové zabezpečení

- Na starobní důchod má nárok každý, kdo dosáhl důchodového věku a získal potřebnou dobu pojištění.
- Důchodový věk je věková hranice, ve které se může odejít do důchodu.
 - Dříve byla v 60 letech, ale postupně se zvyšuje až na 68 let (záleží na roce narození).
 - Ženy odcházejí do důchodu dříve (věk odchodu do důchodu záleží u žen na počtu vychovaných dětí).
- Doba pojištění je počet let, během kterých si člověk platí důchodové pojištění (důchodové pojištění je součástí sociálního pojištění), nebo je v systému důchodového pojištění.
 - Důchodové pojištění platí jak zaměstnanci, tak podnikatelé (osoby samostatně výdělečně činné).
 - Potřebná doba pojištění byla dosud 25 let, ale postupně se zvedá až na 35 let.
- Je také možné odejít do předčasného důchodu – 3 roky před nástupem do normálního důchodu. Předčasný důchod je ale trvale nižší.

Žádost o důchod

- Podává se písemně na okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ) podle místa trvalého bydliště. Nejdříve 4 měsíce před dnem, od kdy je možné důchod pobírat.
- Zároveň se můžete rozhodnout, jestli chcete důchod zasílat na bankovní účet, nebo v hotovosti poštou. Když vám to nebude vyhovovat, můžete vždy požádat o změnu způsobu výplaty.

Vyplácení důchodu cizincům

- Pokud splníte obě základní podmínky (důchodový věk a dobu pojištění), máte nárok na stejný důchod jako Češi.
- Pokud je vaše odpracovaná doba v ČR nižší, záleží, zda má vaše země s Českou republikou uzavřenou mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení.
- Například Ukrajina má s ČR takovou smlouvu uzavřenou. Co to znamená?

12 Ú
13 S
14 Č
15 P
16 S
17 N
18 P
19 Ú
20 S
21 Č
22 P
23 S
24 N
25 P
26 Ú
27 S
28 Č
29 P
30 S
31 N
1 P
2 Ú
3 S
4 Č
5 P
6 S
7 N
8 P
9 Ú
10 S

- Pokud máte v ČR odpracováno méně let, než kolik stanoví zákon, započítává se vám i doba, kterou jste platili důchodové pojištění na Ukrajině.
- Každý stát vám pak vyplácí dílčí důchod podle doby pojištění v každém státě.
- Žádosti o důchod cizinců s trvalým pobytem v České republice vyřizuje okresní správa sociálního zabezpečení.

Které další země kromě států Evropské unie mají uzavřenou tuto smlouvu o sociálním zabezpečení?

- Je to například Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Chorvatsko, Makedonie, Srbsko nebo Turecko.
- Seznam všech zemí, které uzavřely smlouvu s ČR, najdete v kontaktech.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Česká správa sociálního zabezpečení

www.cssz.cz

Kontakty na okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ) podle místa bydliště.

Informace o nemocenském a důchodovém pojištění.

Adresa: Křížová 25, 225 08 Praha 5

Call centrum důchodového pojištění

Telefon: +420 257 062 860

E-mail: posta@cssz.cz

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

www.mpsv.cz

Adresa: Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

Telefon: +420 221 921 111

E-mail: posta@mpsv.cz

Informace o důchodovém pojištění

www.mpsv.cz/cs/3

Seznam zemí, které uzavřely s ČR smlouvu o sociálním zabezpečení

www.cssz.cz/cz/mezinarodni-smlouvy/smlouvy-uzavrene-cr/

Seznam všech formulářů v elektronické formě

www.cssz.cz/cz/tiskopisy/duchodove-pojisteni.htm

27 CO JSEM DĚLAL, KDYŽ JSEM BYL NEMOCNÝ

Jsem nemocný, mám chřipku. Už ve škole mi nebylo dobře. Odpoledne jsem celé prospal. Když jsem se vzbudil, šel jsem si vzít pití a upadl jsem. Měl jsem vysokou horečku. Tak vysokou, že mě naši raději vzali a chtěli jsme jet na pohotovost. To je lékařská služba, která funguje i v noci. Když se vám stane něco vážného, je lepší si zajet do nemocnice, kde většinou tahle služba funguje 24 hodin. U vchodu do domu jsme potkali souseda, znal jsem ho jen od vidění. Když nás viděl, nabídl, že nás někam odveze, jestli potřebujeme. Byl jsem moc rád, že se nebudu muset nikam trmácet autobusem. Ale naši nechtěli, že pryč to zvládnu. „*Já bych se raději svezl,*“ řekl jsem a jeli jsme.

U doktora jsem dostal recept na léky, které jsme v lékárně vyzvedli. Už je beru třetí den a začíná mi být dobře. A taky se začínám v posteli nudit. Tak jsem zavolal mamce, aby se cestou z práce stavila v půjčovně a půjčila mi nějaká DVD. Tak se těším, až přijde domů z práce. Dopoledne jsem si trochu četl, ale to mě ještě hodně unavuje. Ještě mám trochu teplotu. Mamka mi říkala, že když se nudím, můžu si opakovat do školy. Ale to už jsem udělal a celý den stále přede mnou. A kdyby jen celý den, mám před sebou ještě čtyři dny doma. Na kontrolu jdu až po týdně od návštěvy lékaře. Ale to už mi řekne, že jsem zdravý a budu moci zase do školy. Ani bych nevěřil, že se tam budu takhle těšit.

„Ahoj Alexeji, jak se cítíš?“

*„Ahoj mami, moc dobře, už skoro nemám teplotu.
Čaj jsem vypil a antibiotika beru každých šest
hodin, jsem vzorný.“*

„To jsem ráda, že je ti líp, nesu ti ty filmy.“

„Super, ukaž... Obecná škola, Tmavomodrý svět,
hm... Snowbordáci, aspoň něco. Mami, ty první
dva filmy mi nic neříkají.“

„Doporučil mi je pán v půjčovně, prý jsou to
dobré filmy.“

RADY, DOPORUČENÍ

Pohotovost

- Lékaři vám poskytnou lékařskou pomoc (péči) v nemocnici nebo na poliklinice mimo běžnou ordináční dobu (v noci nebo o víkendu).

Záchranná služba (sanitka)

- Když potřebujete lékařskou pomoc, ale nejste schopni se sami dostat k lékaři nebo do nemocnice.
- Zavolejte na linku 155 a přijede pro vás sanitka, odveze vás do nemocnice.

Lékárna

- Tady si vyzvedáváte léky na recept (předpis) od lékaře.
- Můžete si také koupit volně prodejné léky (bez receptu).

Recept (lékařský předpis)

- Obecně recept platí 14 dní, recept na antibiotika 5 dnů a recept z pohotovosti 1 den.
- U některých léků budete doplácet, i když jsou na předpis.
- Informaci o částce, kterou budete doplácet, vám řekne váš lékař.
- Můžete lékaři říct, ať vám předepíše podobné léky, na které se doplácí méně nebo vůbec. U každého druhu léku je jeden, na který se nedoplácí nic – je plně zaplacený vaší zdravotní pojišťovnou.

4 Č

5 P

6 S

7 N

8 P

9 Ů

10 S

11 Č

12 P

13 S

14 N

15 P

16 Ů

17 S

18 Č

19 P

20 S

21 N

22 P

23 Ů

24 S

25 Č

26 P

27 S

28 N

29 P

30 Ů

1 S

2 Č

3 P

FILM

Kdo z Čechů získal Oscara, cenu americké Akademie filmových umění a věd?

Ivan Jandl (1948) – dětský Oscar – oceněn za roli Karla Malíka ve filmu *Poznamenání*

Obchod na korze (1965) – nejlepší cizojazyčný film – film režisérů Jána Kadára a Elmara Klose

Ostře sledované vlaky (1967) – nejlepší cizojazyčný film – film režiséra Jiřího Menzela

Karel Černý (1984) – výprava – český architekt byl členem týmu filmu Miloše Formana *Amadeus*

Theodor Pištěk (1984) – kostýmy – výtvarník se dočkal ceny také za *Formanova Amadea*

Kolja (1996) – nejlepší cizojazyčný film – film režiséra Jana Svěráka

Markéta Irglová (2008) – nejlepší filmová píseň – oceněna za píseň *Falling Slowly* ze snímku *Once*

Zajímavé české filmy

- *Spalovač mrtvol*
- *Hoří, má panenko*
- *Skřivánci na niti*

Muzikály

- *Kdyby tisíc klarinetů*
- *Starci na chmelu*

České pohádky

- *Šíleně smutná princezna*
- *Princezna se zlatou hvězdou na čele*
- *Pyšná princezna*

KULTURNÍ TIP

Vždy na začátku července probíhá v Karlových Varech mezinárodní filmový festival. Je to jedna z nejvýznamnějších kulturních událostí v České republice.

Chcete-li se dozvědět víc, podívejte se na www.kviff.com.

www.rozhlas.cz/ctenarskydenik/portal

Namluvená díla české klasické literatury.

28 LÁZNĚ

Dostala jsem dopis od své kamarádky Taťany, psala mi už v létě, že bychom se mohly setkat v Karlových Varech. Hned jsem jí odpověděla, že ji po letech uvidím moc ráda, a domluvily jsme se na tento víkend.

5. července 2012

Milá Taňo,
 moc ráda se s Tebou sejdu.
 Udělám všechno proto,
 abychom se spolu mohly
 vidět. Nepominíš, jak
 jsme se minule marmálo?
 Na dlouho jsem se takhle
 s milým nebarvila ...
 Určitě se domluvíme. Hned
 jak přijedeš, zavolej mi,
 kde bydlíš a jak dlouho
 se zdržíš.

Anna

„Sergeji o víkendu jedeme za Taťanou do Karlových Varů. Volala mi, že už dorazila. Chtěla bych jí koupit nějaký dárek. Myslíš, že bude lepší koupit něco typicky českého? Nebo mám spíš vzít něco jiného? Mám pro ni už porcelánový čajový servis, ale chtěla bych jí koupit ještě nějakou drobnost.“

„Anno, počkej, o víkendu já rozhodně nikam jet nemůžu. Budu v práci v sobotu i neděli. Šéf nás potřebuje a taky za to budou peníze. To nemůžu zahodit.“

„Sergeji, společný výlet za mojí kamarádkou do Karlových Varů jsme si naplánovali už před třemi měsíci. Chceš mi říct, že jsi na to zapomněl a že s námi nepojedeš?“

„Je mi to líto, úplně mi to vypadlo z hlavy. Musíte jet s dětmi sami. Určitě si s Táňou máte co říct i beze mě.“

„To určitě, ale chtěla jsem jí vzít větší dárek. Mám tu pro ni ten porcelán. Uznej, že tahat krabici s porcelánem na nádraží a pak zase na návštěvu je pro jednoho člověka docela nepohodlné.“

„Uznávám a omlouvám se, že jsem zapomněl. Už to nemůžu zrušit, chlapi se mnou počítají. Můžu vás brzy ráno, než půjdu do práce, doprovodit na autobus.“

„Tak ti pěkně děkuju. Budu si muset zjistit, jak mi to jede.“

A takhle je to pořád. Už mě nebaví být pořád závislá na tom, kdy má Sergej čas. Potřebovali bychom auto. Zkusím se Sergejem promluvit. Třeba bychom si mohli koupit něco levného v bazaru. Sergej má řidičský průkaz už od nás z domova. Já jsem si ho nikdy nezařídila. Teď by se mi hodil. Zkusím se podívat, jak můžu řidičák získat tady a kolik to stojí.

19 P

20 S

21 N

22 P

23 Ů

24 S

25 Č

26 P

27 S

28 N

29 P

30 Ů

1 S

2 Č

3 P

4 S

5 N

6 P

7 Ů

8 S

9 Č

10 P

11 S

12 N

13 P

14 Ů

15 S

16 Č

17 P

18 S

19 P

RADY, DOPORUČENÍ

Jak získat řidičský průkaz

- Řidičský průkaz je doklad, který vás opravňuje (máte oprávnění) řídit motorku, auto a další motorová vozidla, podle toho, pro jakou skupinu řidičský průkaz vlastníte. Mezi lidmi se mu říká „řidičák“.
- Řidičské oprávnění můžete získat:
 - Když jste dosáhli stanoveného věku, například pro osobní automobil je to od 18 let.
 - Máte na území ČR trvalý nebo přechodný pobyt v trvání nejméně 185 dnů.
 - Když jste zdravotně způsobilí – to posuzuje registrující praktický lékař na formuláři, který se jmenuje **Posudek o zdravotní způsobilosti žadatele k řízení motorových vozidel**.
- Žádost se podává na předepsaném tiskopisu o vydání řidičského průkazu na místně příslušném obecním úřadu obce s rozšířenou působností. Na stejném úřadě se vyzvedává.
- K žádosti o vydání řidičského průkazu doložíte:
 - ✓ platný doklad totožnosti,
 - ✓ fotografii,
 - ✓ záznam o zkouškách z odborné způsobilosti – informaci, že jste absolvovali autoškolu, kde jste složili zkoušky,
 - ✓ lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel.
- Když máte řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz Evropské unie a máte dlouhodobý nebo trvalý pobyt:
 - musíte do 3 měsíců od získání povolení k pobytu požádat o vydání českého národního řidičského průkazu!

1 S

2 Č

3 P

4 S

5 N

6 P

7 Ů

8 S

9 Č

10 P

11 S

12 N

13 P

TIP NA VÝLET

Západočeský lázeňský trojúhelník – tři lázeňská města v západních Čechách.

15 S

16 Č

17 P

18 S

Karlovy Vary

Karel IV. při svém pobytu na hradě Lokti často lovil v lesích. Při lovu jeden ze psů při pronásledování zvěře spadl do tůně, ze které tryskala teplá voda. Karel IV.

usoudil, že tato voda může léčit mnohé nemoci. Sám to vyzkoušel při léčbě nemocné nohy. V místě dal založit město, které nazval Teplé Lázně u Lokte. Jméno současného města je výrazem úcty ke svému zakladateli. Jsou to lázně císaře Karla, tedy Karlovy Vary. V Karlových Varech se léčí zejména poruchy trávení. Nejznámější pramen se jmenuje Vřídlo.

Mariánské Lázně

V Mariánských Lázních se léčí nejvíc nemocí na jednom místě. Je to díky tomu, že na relativně malém území města vyvěrají prameny s chemicky velmi různorodým složením.

Léčí se tu zejména nemoci ledvin a močových cest, nemoci dýchacího ústrojí, metabolická onemocnění, gynekologická onemocnění, onkologická onemocnění. Lázně navštěvují významné osobnosti. V minulosti k nim patřili třeba operní pěvkyně Ema Destinová a hudební skladatel Antonín Dvořák.

Františkovy Lázně

Františkovy Lázně, to je především dlouhá tradice v léčení pohybového aparátu, srdečních a cévních chorob, ženských nemocí včetně neplodnosti a v následné péči po onkologických onemocněních.

Symbolem města je soška nahého chlapce Františka, který sedí na kouli. Provází ho už několik desetiletí pověst o zázračné léčivé síle: žena, která si na Františka sáhne, brzy otěhotní. Ryba v rukou Františka symbolizuje plodnost.

Lázně v České republice

Na území České republiky vyvěrají jedinečné minerální prameny, které jsou již od počátku 15. století využívány při léčení. Lázeňská města se nacházejí v krásné krajině. Jsou zajímavá také svou architekturou.

Mezi nejvýznamnější české lázně patří: Bechyně, Lázně Bělohrad, Běloves, Bílina, Bludov, Bohdaneč, Darkov-Karviná, Dubí, Františkovy Lázně, Hodonín, Jáchymov, Konstantinovy Lázně, Janské Lázně, Jeseník, Karlova Studánka, Karlovy Vary, Kostelec u Zlína, Kundratice-Osečná, Kynžvart, Libverda, Lipová, Luhačovice, Mariánské Lázně, Mšené, Ostrožská Nová

19 P

20 S

21 N

22 P

23 Ů

24 S

25 Č

26 P

27 S

28 N

29 P

30 Ů

1 S

2 Č

3 P

4 S

5 N

6 P

7 Ů

8 S

9 Č

10 P

11 S

12 N

13 P

14 Ů

15 S

16 Č

17 P

18 S

19 P
20 S
21 N
22 P
23 Ů
24 S
25 Č
26 P
27 S
28 N
29 P
30 Ů
1 S
2 Č
3 P
4 S
5 N
6 P
7 Ů
8 S
9 Č
10 P
11 S
12 N
13 P
14 Ů
15 S
16 Č
17 P
18 S

Ves, Poděbrady, Slatinice, Teplice nad Bečvou, Teplice v Čechách, Toušeň, Třeboň, Velichovky, Vráž, Železnice, Velké Losiny.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

www.ridicske-prukazy.info
www.zakruta.cz

Autoškoly

Jak se připravit na zkoušky pro získání řidičského průkazu.

www.autoskolaonline.cz
www.autoskola-testy.oficialni-stranky.cz
www.zakruta.cz/seznam-autoskol

Ministerstvo dopravy

www.mdcr.cz
Adresa: nábr. L. Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1
Telefon: +420 225 131 111
E-mail: posta@mdcr.cz

POZNÁMKY

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

29 ZŮSTANEME TU TRVALE?

Venku mrzne, rovnou z práce jsem šla domů. Měla jsem sice v plánu podívat se cestou na nějaké vánoční dárky, ale nakonec jsem na to neměla vůbec náladu. Neměla jsem zrovna dobrý den. Dnes jsme očkovali děti. Měli jsme hodně napilno. Byl to můj první větší úkol. Musela jsem všechno správně připravit a dobře rozumět všemu, co po mně v tom zmatku bude paní doktorka chtít. Soustředila jsem se a myslím, že se mi vedlo dobře. Pak přišla do ordinace maminka s chlapečkem, který hodně plakal a nedal se za žádnou cenu utiřit. Maminka už z toho byla hodně nervózní. Navíc zapoměla vzít chlapečkův očkovací průkaz, což by se stát nemělo. Pak se mi stala ta nepříjemná věc. Když jsem připravovala očkovací vakcínu paní doktorce, aby ji mohla píchnout chlapečkovi, vyklouzlo mi všechno z rukou a spadlo na zem. Celou věc jsem tak musela připravovat znova. Maminku dítěte to velice rozčílilo a začala na mě křičet. Prý že jsem blbá Ruska. Že prý její dítě nebude ošetřovat hloupá ženská bez vzdělání. Už bych to ani neuměla všechno říct, jak mi nadávala. Paní doktorka se snažila situaci uklidnit, pomohla mi rychle připravit nové očkování. Dokonce i maminku napomenula, že se chová neslušně. Dítě jsme naočkovali a za celou tou situací jsme zavřeli dveře. Celá jsem se rozklepala a rozplakala. Zbytek dne jsme se snažila dál pracovat co nejlépe, ale moc mi to nešlo.

Situace, která se odehrála v ordinaci, ve mně ale vyvolává mnoho otázek. Příští rok tu budeme pět let. Za rok bychom mohli požádat o trvalý pobyt. Znamenalo by to, že bychom měli už skoro stejná práva a povinnosti jako občané České republiky. Až na pár výjimek. Například bychom nemohli volit. Nepotřebovali bychom pracovní povolení. Mnoho věcí by bylo jednodušších. Říkám si ale, co by to znamenalo pro mě osobně. Chci tu vůbec zůstat? Vždyť tu vždycky budu cizí. Vždycky budu mít přízvuk, podle kterého každý lehce pozná, odkud jsem. Nebylo by lepší, abychom se vrátili? Ale kam? Kde je náš domov? Já vím, nemůžu a hlavně nechci dětem brát to, co si tu vybudovaly. Mají tu kamarády, spolužáky, své zájmy, úspěchy, školu, do které oba chodí velmi rádi. Asi to bude věčná otázka, zůstat nebo se vrátit? Dneska jsem měla zrovna jednu špatnou zkušenost. Ale těch dobrých je mnohem víc. Nejdůležitější je, že mám dobrou kvalifikovanou práci. Brzy se to podaří i Sergejovi. No, bude to ještě náročné. Ale když získáme povolení k trvalému pobytu, mnoho věcí

se zlepši. Musím se podívat, co všechno budeme muset udělat před tím, než o trvalý pobyt zažádáme. Nejprve nás bude čekat zkouška z českého jazyka. Na tu se musíme dobře a včas připravit. Bez ní o trvalý pobyt žádat nemůžeme.

RADY, DOPORUČENÍ

TRVALÝ POBYT

Jak a kdy žádat o trvalý pobyt v ČR?

- *Podmínka: po 5 letech nepřetržitého pobytu v ČR můžete podat žádost o povolení k trvalému pobytu.*
- *Tuto žádost osobně podáte na pracovišti Ministerstva vnitra ČR podle místa vašeho pobytu.*
- *Co musíte doložit:*
 - ✓ *cestovní doklad,*
 - ✓ *2 fotografie,*
 - ✓ *doklad o zajištění ubytování,*
 - ✓ *doklad o zajištění finančních prostředků (musíte prokázat, že máte dost peněz na váš pobyt v ČR),*
 - ✓ *doklad o vaší znalosti českého jazyka (musíte složit zkoušku z češtiny).*
 - ✓ *Mohou vás požádat ještě o doložení výpisu z evidence Rejstříku trestů (ze státu, jehož jste státním občanem, a dále ze všech států, v nichž jste v posledních 3 letech pobývali nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců).*

Znalost češtiny

- *K žádosti musíte doložit Osvědčení o znalosti českého jazyka, které vám vydá jazyková škola po úspěšném vykonání zkoušky.*

Zkouška z češtiny

- *Tuto zkoušku musíte udělat jenom ve škole, která je uvedena v seznamu, který najdete na stránkách www.cestina-pro-cizince.cz. Tam si také můžete vyzkoušet, jestli byste ve zkoušce obstáli.*
- *Cena za zkoušku je 1 500 Kč. To za vás uhradí stát na základě poukazu, který si vyzvednete zdarma na pracovišti Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR.*

- Tento poukaz musíte odevzdat na škole (kterou si vyberete v seznamu) při prvním pokusu o složení zkoušky.
- Když se vám nepodaří udělat zkoušku napoprvé, další pokusy si musíte zaplatit sami.

Příprava na zkoušku

- Můžete navštěvovat kurzy češtiny pro cizince.
- Můžete si koupit učebnice češtiny nebo si je půjčit v knihovně a studovat z nich doma.
Doporučujeme vám následující knihy:
 - ADAMOVIČOVÁ, Ana, IVANOVÁ, Darina: *Basic Czech I*. Praha: Karolinum, 2007.
 - CVEJNOVÁ, Jitka: *Česky, prosím*. Praha: Karolinum, 2008.
 - HÁDKOVÁ, Marie: *Čeština pro cizince a azylanty A1 a A2*. Praha: MŠMT, 2005.
 - NÝVLTOVÁ, Dana, PINKOVÁ, Jitka: *Česky v Česku pro studenty se znalostí ruštiny I, II*. Praha: Akropolis ve spolupráci s ÚJOP UK, 2008 (úroveň A1+).
 - ŠTINDLOVÁ, Barbora a kol.: *Česky v Česku I, II*. Praha: Akropolis ve spolupráci s ÚJOP UK, 2008.
 - ŠTINDL, Ondřej: *Easy Czech Elementary*. Praha: Akronym, 2008 (s CD).

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Informace a kontakty – trvalý pobyt Ministerstvo vnitra ČR

www.mvcr.cz/cizinci

www.mvcr.cz/clanek/sluzby-pro-verejnost-informace-pro-cizince-kontakty.aspx

Infolinka Ministerstva vnitra ČR

Telefon: +420 974 832 421, +420 974 832 418

pondělí–čtvrtek 8.00–16.00, pátek 8.00–15.00

E-mail: pobyty@mvcr.cz

Zkouška z češtiny

www.cestina-pro-cizince.cz

Informace o zkoušce a o přípravě na tuto zkoušku v českém, anglickém, ruském jazyce a dalších.

info@cestina-pro-cizince.cz

info@check-your-czech.com (v anglickém jazyce)

30 Ú

POZNÁMKY

1 S

2 Č

3 P

4 S

5 N

6 P

7 Ú

8 S

9 Č

10 P

11 S

12 N

13 P

14 Ú

15 S

16 Č

17 P

18 S

19 N

20 P

21 Ú

22 S

23 Č

24 P

25 S

26 N

27 P

28 Ú

29 S

PÁTÁ JAZYKOVÁ STOPA

Vraťte se opět ke své první jazykové stopě na straně 36. Co jste chtěli umět za rok? Splnili jste si vaše předsevzetí?

CO SE
VÁM DAŘÍ?

.....
.....

KDE SE DOKÁŽETE
DOMLUVIT?

.....
.....

CO SE VÁM V ČES-
KÉM JAZYCE NEDAŘÍ
ZVLÁDNOUT?

.....
.....
.....

JSTE
LEPŠÍ V POROZU-
MĚNÍ MLUVENÉMU
NEBO PSANÉMU
TEXTU?

.....
.....
.....

JAKÉ
JSOU
VAŠE PLÁNY
OHLEDNĚ ČES-
KÉHO JAZYKA?

.....
.....

CO BUDETE
V NÁSLEDUJÍCÍM
ROCE ZLEPŠOVAT?

.....
.....

JAK
TOHO CHCETE
DOCÍLIT?

.....
.....
.....

30 ADVENTNÍ ČAS

Za necelý měsíc už budou Vánoce. Tady se slaví Vánoce 24. prosince, ne jako u nás až 6. ledna. Kolikáté Vánoce už budeme prožívat v České republice? Už to budou čtvrté Vánoce tady. Ty první tak nějak prošly okolo nás. Ani jsme nevěděli, co a jak. Od té doby jsou stále krásnější a krásnější. Letos bych chtěla, aby všechno bylo nachystané a celý byt aby byl uklizený. Proto začínáme všechny práce plánovat už hodně dopředu. Chtěla bych totiž letos zkusit upéct i nějaké tradiční české vánoční cukroví. Dostala jsem recepty od naší šéfově v práci.

Ale dneska je taky sváteční den. Dneska je totiž 5. prosince, a to děti navštěvuje svatý Mikuláš. Děti už máme docela velké, ale stejně jsou hodně napjaté, jestli letos něco dostanou. Tady se totiž drží taková tradice, že večer se někteří lidé převléknou do masek Mikuláše, čerta a anděla. Chodí po domácnostech a podle toho, jestli byly děti hodné, nebo zlobily, rozdávají nadílku. Pokud byly hodné, dostanou něco sladkého, nejčastěji čokoládové figurky. A pokud zlobily, dostanou brambory a uhlí. Je to tradice, která je svázaná s postavou dobrého mnicha Mikuláše, který doopravdy žil. I naše děti dostávají košíček sladkostí. K tomu jim vždycky dám jednu bramboru, aby věděly, že se o jejich zlobení ví!

V pátek jsme byli na mikulášské besídce. Školní besídky se konají vždy při nějaké příležitosti. Třeba na konci školního roku nebo na Mikuláše či před Vánoci. Děti si připraví pěvecká, taneční nebo divadelní představení. Pozvou rodiče a celý večer pak předvádějí, co si nacvičily. Besídky se většinou odehrávají ve školní tělocvičně nebo ve větší třídě. Je to taková slavnostní událost ve škole.

Besídka se moc podařila. Děti jsou šikovné, zahrály divadlo o životě Mikuláše. V závěru besídky příběhlo do místnosti několik čertů a začali malé děti zlobit. To byla mela! Byla to velká zábava a legrace, jakou jsme si společně už dlouho neužili.

Teď děti přecházejí po obýváku nervózně sem a tam. Každý rok se snažíme, aby si nebyly jisté, jestli něco dostanou. A když jo, jestli to nebude jen uhlí. Připomínám jim jejich hříchy a zlobení. Ale nakonec dostanou trochu sladkostí. A hned o víkendu se dám do pečení cukroví, aby stihlo pěkně změkhnout. Musí prý ležet několik týdnů.

„Rodino! Musíme si rozdělit úkoly spojené s předvánočními povinnostmi! O víkendu bych chtěla začít péct cukroví, pomůžete mi?“

„Jo, jo mami, já už se na to moc těším.“

„No, já taky můžu něco udělat, ale v sobotu jdu dopoledne s klukama na hokej.“

„Já pomůžu taky, to je jasný. Já nakoupím, můžu zdobit cukroví a taky ochutnávat! A taky se postarám o oběd. Kdo peče cukroví, ten nevaří a naopak.“

„Dobře, to jsem ráda. Sergeji, tady jsou nějaké recepty, sepiš si podle nich, co je potřeba koupit.“

RECEPTY NA VÁNOČNÍ CUKROVÍ

VANILKOVÉ ROHLÍČKY

Suroviny

320 g hladké mouky

240 g másla

160 g mletých vlašských ořechů

80 g moučkového cukru

2 žloutky

moučkový + vanilkový (vanilínový) cukr na obalení

Postup přípravy

Ze surovin zpracujeme těsto a necháme ho v lednici odpočinout, vychladnout. Pak tvoříme rohlíčky (každý je asi 2–3 cm dlouhý), pokládáme je na plech vyložený pečicím papírem a pečeme na 180 stupňů do růžova. Rohlíčky budou nahoře vždy světlejší, proto se podíváme na spodek rohlíčku – ten musí být světle

5 N

6 P

7 Ú

8 S

9 Č

10 P

11 S

12 N

13 P

14 Ú

15 S

16 Č

17 P

18 S

19 N

20 P

21 Ú

22 S

23 Č

24 P

25 S

26 N

27 P

28 Ú

29 S

30 Č

31 P

1 S

2 N

3 P

31 POMOC ČESKÉ RODINĚ Z PRVNÍHO PATRA

To byl zase dneska den! Co se dneska přihodilo, bylo opravdu hodně zajímavé. A pro mě i hodně poučné. Byla sněhová kalamita, a tak nám nenavezli dost materiálu na stavbu. Nemáme z čeho stavět, a tak jsem doma. Ráno někdo zvonil u dveří. Šel jsem otevřít a tam stál soused z prvního patra. Pan Dvořák, ten co nás odvezl na pohotovost, když byl Alexej nemocný. Tentokrát lékaře potřeboval sám. Vypadal hodně špatně, celý bledý. Trochu se i třásl, s kapesníkem u nosu. Zeptal jsem se, co potřebuje a on mi vylíčil jejich rodinnou situaci. On prý má nějakou virózu, horečku vysokou tak, že se sotva drží na nohou. A jeho manželka, ta včera cestou z práce špatně šlápla, spadla a má něco s kolenem. Doufali, že se to přes noc trochu spraví. Ale je to čím dál tím horší, a tak by raději šla k lékaři. Jenže všude mrzne. Po chodníku se nedá chodit, takže na autobus s bolavým kolenem nedojde. Manžel by ji vzal autem, ale má horečku a bojí se v tom počasí řídit.

Volali záchranku, ale tam jim řekli, že pokud nejsou v ohrožení života, nikdo k nim nepojede. Ať si poradí, jak umí. K tomu mají doma malého chlapečka, kterému je sotva rok. No, nebudu to prodlžovat. Soused mě přišel požádat, jestli bych jeho manželku neodvezl jejich autem do nemocnice. To jsem taky udělal a musím říct, že jsem jim pomohl moc rád. Potěšilo mě, jak mi důvěřují. Dalo mi to takový příjemný pocit, že mě berou za svého, zahřálo mě to. Ale proč to vyprávím, má i další souvislost. Celé dopoledne jsem čekal v nemocnici se sousedkou, než jí řeknou, co se jí s kolenem stalo. Měl jsem tak dost času přemýšlet. Uvědomil jsem si, jak i Čechům se tady děje spousta nepříjemných situací. Že ne všechno špatné, co si tu prožíváme, je myšleno nějak zaujatě proti nám. Je to prostě tak, že tenhle systém není dokonalý. Jsou životní situace, ve kterých člověk potřebuje pomoc někoho známého, rodiny, kamaráda. My jako cizinci jsme trochu v nevýhodě. Nikoho tu neznáme, a tak můžeme chtít pomoc jenom od cizích lidí, od úřadů, od zaměstnavatele. Jde to ale vydržet, než si člověk ty známé a kamarády udělá. Dneska už je máme a nejen mezi cizinci, ale i mezi Čechy. Máme několik přátel mezi rodiči spolužáků našich dětí a s těmi si čas od času s něčím pomůžeme.

Odpoledne jsme se s dětmi vydali kupovat vánoční stromeček a kapra, zitra jsou Vánoce. My už prožíváme vánoční svátky skoro jako Češi.

23 Č
24 P
25 S
26 N
27 P
28 Ů
29 S
30 Č
31 P
1 S
2 N
3 P
4 Ů
5 S
6 Č
7 P
8 S
9 N
10 P
11 Ů
12 S
13 Č
14 P
15 S
16 N
17 P
18 Ů
19 S
20 Č
21 P

Teda, máme i svoje Vánoce, které slavíme až v lednu. Ale tady jsou Vánoce tak hezké a milé, že jsme si je do našich svátků zkrátka přidali. Letos možná budeme dělat i nějaké zajímavé zvyky. Světlanka si půjčila v knihovně takovou zajímavou knížku o českých Vánocích a tam jsem si přečetl, co všechno Češi na Vánoce dělají.

„Sergeji, prosím tě, nech už dneska toho psaní. Pojď mi prosím tě oloupat brambory. Chci ten bramborový salát udělat už den dopředu. Sousedka mi říkala, že když se nechá proležet, je mnohem lepší.“

„Už jdu. To je dobře, že to děláme už dneska. Aspoň budeme mít zítra víc času na lenošení a na překvapení.“

VÁNOČNÍ RECEPTY

BRAMBOROVÝ SALÁT

Suroviny

70 dkg brambor	10 dkg petržele
3 vejce	3 dkg zeleného hrášku
13 dkg kyselých okurky	majonéza
5 dkg cibule	ocet
10 dkg mrkve	cukr
10 dkg celeru	sůl a pepř

Postup přípravy

Brambory uvaříme ve slupce. Necháme je vychladnout, oloupeme a nakrájíme na kostičky, dáme do mísy. Přidáme na kostky nakrájenou okurku, cibuli, vařenou mrkev, celer, petržel a hrášek. Přidáme majonézu, ocet, špetku cukru, sůl, pepř a případně několik lžic hořčice. Dobře promícháme, dochutíme a nakonec přidáme na kostky krájená vařená vejce a ještě zlehka promícháme. Dáme uležet do chladna.

VÁNOČNÍ KAPR

Suroviny

400 g filetu z kapra

TROJOBAL znamená, že kapra obalíte nejprve v hladké mouce, potom v rozšlehaném vejci a nakonec ve strouhance.

Na ochucení masa – česnek, kmín/muškatový květ/suché bylinky – bylinkovou sůl

Postup přípravy

Před smažením v trojobalu můžete ochutit samotné maso kapra.

Jedna možnost je například třeným česnekem, kmínem a trochou zázvoru.

Jiná variace, která po usmažení úchvatně zavoní, je muškátová. Stačí do masa spolu se solí vetřít muškátový květ. Ale pozor, nesmíte to přehnat s jeho množstvím.

Další určitě zajímavou možností jsou pak různé bylinky. Můžete připravit kapra s majoránkou, rozmarýnem nebo tymiánem. Asi nejlepší variantou je jemná směs provensálského koření smíchaná se zelenou petrželkou. Prostě a jednoduše ochutíte kapra bylinkovou solí.

Potom si připravíte trojobal. Do první misky mouku, do druhé rozšlehané vejce a do třetí strouhanku. Ochuceného kapra obalíte postupně ve všech miskách a smažíte na oleji.

VÁNOČKA

Suroviny

500 g polohrubé mouky

30 g droždí

100 g cukru krupice

sůl

trochu mléka

1 vejce

2 žloutky a 1 žloutek na potřetí

150 g másla

smetana

vanilkový (vanilínový) cukr

hřebíček

muškátový oříšek

mandle

rozinky

tuk na vymazání plechu

Postup přípravy

Nejdříve mouku prosejeme. Potom rozdrobíme droždí, přidáme část cukru a vmícháme malé množství vlažného mléka s moukou. Tuto směs řádně promícháme a necháme dostatečně dlouho vykynout (vytvoříme tak kvásek). Do mouky přidáme rozpuštěné máslo a vejce. Potom vmícháme žloutky spolu s malým množstvím nastrohaného koření. Do této směsi ještě nasypeme cukr a vanilkový cukr. Vlijeme vykynutý kvásek, a když bude potřeba, tak také trošku vlažné sme-

23 Č

24 P

25 S

26 N

27 P

28 Ú

29 S

30 Č

31 P

1 S

2 N

3 P

4 Ú

5 S

6 Č

7 P

8 S

9 N

10 P

11 Ú

12 S

13 Č

14 P

15 S

16 N

17 P

18 Ú

19 S

20 Č

21 P

32 SILVESTR – BILANCOVÁNÍ

O půlnoci skončí rok, který jste prožili společně s námi. Ušli jsme dlouhou cestu a vyřešili nejednu životní situaci. Byly to situace šťastné a veselé, ale i tíživé a problematické. Co nás čeká dál? Jaký bude další rok prožít v České republice? Co se pro nás cizince změní? Naši rodinu čeká v příštím roce podání žádosti o trvalý pobyt. Když ho získáme, co to pro nás bude znamenat? Co od příštího roku očekáváme?

Anna: „Příští rok bude pro mě zajímavý tím, že to bude první rok, kdy jsem zaměstnaná. Nebudu se muset starat o všechny ty věci spojené s živnostenským oprávněním. Cítím v sobě takový příjemný klid a pohodu, že mám pořádnou práci. Zaměstnavatel za mě odvádí daně, zdravotní i sociální pojištění. Já mám jistotu, že nezapomenu na žádné platby a nemusím se bát nepříjemností, jako jsou nedoplatky, dluhy nebo penále z prodlení. Když jsem podnikala, stávalo se mi to docela často a pro rodinu to nebylo příjemné. Těším se, až půjdu po Novém roce do práce. Dneska mi končí zkušební doba, takže od ledna budu mít v zaměstnání větší jistotu. Jsem spokojená.“

Sergej: „Co mě osobně čeká v příštím roce? Budu si hledat lepší práci. Chci pracovat v oboru. Znalosti češtiny si postupně zlepšuju. Za několik měsíců bych si mohl troufnout hledat práci v nějaké auto-dílně. Navíc se mi na jazykovém kurzu podařilo seznámit se se zajímavým chlapíkem. Občas s ním zajdu do hospody a mluvíme spolu česky. Je to náročné, ale hodně mi to pomáhá, protože Vladimír umí česky o trochu líp než já. Tím to ale pro mě nekončí. Musím se naučit všechna slova, která jsou s opravou aut spojená. To bude ještě hodně práce. Mám do té práce obrovskou chuť, takže to určitě zvládnou.“

Alexej: „Já mám zatím největší změnu ve svém životě za sebou už v tomto roce. Nastoupil jsem na střední školu. Zvykl jsem si na nový kolektiv a na nové učitele a učitelky. Bylo fajn, že kromě mého jména nikdo nepoznal, že jsem nevyrůstal od narození v Čechách. Do kolektivu jsem zapadl jako každý jiný. A co příští rok? V létě chceme s klukama na kolech objet celou republiku. Rozdělili jsme si trasu a každý z nás musí připravit jeden úsek cesty, abychom nikde nezabloudili. Dostal jsem za úkol východní Čechy. Vůbec to tam neznám, tak budu muset dávat pozor v zeměpisu. Chci najít co nejvíc zajímavostí, na které bychom se mohli podívat. No a samozřejmě škola. Chci mít

31 P

dobré vysvědčení, abych mohl studovat dál. Taky bych se měl věnovat ukrajinštině a pomáhat ségře, aby nezapomněla rodný jazyk. To jsou má předsevzetí do příštího roku.”

1 S

2 N

3 P

Světlanka: „Co bych v příštím roce chtěla udělat? Hlavně bych chtěla vyhrát olympiádu z dějepisu. Je to můj nejoblíbenější předmět a tenhle rok jsem na olympiádě neuspěla moc dobře. K Vánocům jsem dostala několik zajímavých knížek o historii. Na soutěž se příště líp připravím a v příštím roce určitě vyhraju. Chtěla bych být učitelkou dějepisu. A další předsevzetí? Budu našim víc pomáhat a mluvit s nimi ukrajinsky, jak si přeji.”

4 Ú

5 S

6 Č

7 P

8 S

Co říct na konec? Cesta integrace do české společnosti je těžká. Začíná to problémy s českým jazykem, se získáním práce a bydlení. Pak si chce člověk najít přátele. To je taky důležitá věc v životě. Chceme, aby se tu naše děti cítily dobře. Postupně přijímáme kulturu a zvyky Čechů. Ty naše jdou do pozadí. Některé svátky ale pořád slavíme a zveme na ně i naše české přátele.

9 N

10 P

11 Ú

12 S

13 Č

Držíme vám palce, ať už se rozhodnete zůstat tady, nebo se vrátíte do země, ze které jste přišli. Ať vás štěstí provází na vaší cestě životem.

14 P

15 S

16 N

17 P

18 Ú

19 S

20 Č

21 P

22 S

23 N

24 P

25 Ú

26 S

27 Č

28 P

29 S

ZDROJE INFORMACÍ

INTERNETOVÉ ZDROJE

Zaměřené na problematiku migrace a integrace cizinců v ČR

www.amiga-migrant.eu
www.barevnaplaneta.cz
www.berkat.cz
www.burma-center.org
www.cestina-pro-cizince.cz
www.cicpraha.org
www.cizinci.cz
www.clovekvtisni.cz
www.domavcr.cz
www.ekscr.cz
www.charita.cz
www.imigrant.cz
www.inbaze.cz
www.integracnicentra.cz
www.iom.cz
www.konsorcium-nno.cz
www.meta-os.cz
www.migrace.com
www.migraceonline.cz
www.migration4media.net
www.mkc.cz
www.mostlp.org
www.mvcr.cz/cizinci
www.oberig.cz
www.opu.cz
www.p-p-i.cz
www.poradna-prava.cz
www.procizince.cz
www.slovo21.cz
www.soze.cz
www.strada.cz
www.unhcr.cz

Zaměřené na praktické informace a zajímavosti o České republice

www.atlasceska.cz
www.kudyznudy.cz
www.narodni-divadlo.cz
www.panovnici.cz
www.portal.gov.cz

www.quido.cz
www.vaclavhavel.cz
www.velikani.cz
www.wikipedia.cz

JAZYKOVÉ ŠKOLY, KTERÉ POŘÁDAJÍ KURZY ČESKÉHO JAZYKA PRO CIZINCE

www.elingua.cz
www.elvis.cz
www.grant-langschooll.com
www.interkontakts.com
www.jazykova-skola-pelikan.cz
www.jazykovka.com
www.oaberoun.cz
www.oakv.cz
www.sjsjs-tabor.cz

ZÁKONY

Zákon č. 198/2009 Sb., antidiskriminační zákon
Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu
Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění
Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění
Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky
Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění
Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání
Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

LITERATURA

Dějiny zemí Koruny české I., II. Praha: Paseka, 2002.
Kaplan, Karel. Největší politický proces: M. Horáková a spol. Brno: Doplněk, 1995.
Třeščík, Dušan. Počátky Přemyslovců. Praha: Lidové noviny, 1997.

Deníková část publikace vznikla na základě výzkumů, které EKS v minulosti uskutečnila v rámci projektů Na rovinu a Diskriminace azylantů a azylantek v ČR z genderové perspektivy, a deníků migrantů v projektu Poznáváme svou novou zemi.

ADRESÁŘ

Č

D

E

ADRESÁŘ

F

G

H

ADRESÁŘ

CH

I

J

ADRESÁŘ

K

L

M

ADRESÁŘ

Z

O

P

ADRESÁŘ

Q

R

Ř

ADRESÁŘ

S

Š

T

ADRESÁŘ

U

V

W

ADRESÁŘ

x

y

z

ADRESÁŘ

Ž

POZNÁMKY

Evropská kontaktní skupina (EKS) je nezisková organizace, která se specializuje na vzdělávání migrantů a migrantek.

V našich kurzech se můžete naučit:

- jak hledat a najít práci v ČR
- napsat životopis, připravit se na pohovor u zaměstnavatele
- jaká jsou práva a povinnosti zaměstnanců a OSVČ
- jak zahájit živnostenské podnikání
- co všechno je „česká kultura“
- jak zlepšit své komunikační schopnosti

Kurzy jsou nízkoprahové, otevřené všem zájemcům a zájemkyním. Výuka probíhá v češtině (stačí pouze základní znalost) s pomocí jazykového lektora nebo lektorky. Výsledek? Dozvíte se důležité a užitečné informace, zlepšíte se v češtině a také získáte nové známé.

Chcete mít přehled o tom, jaké kurzy EKS nabízí a kdy se můžete přihlásit? Navštivte naše webové stránky www.ekscr.cz a tam se vše dozvíte!

Jeden rok v nové zemi je deník fiktivní ukrajinské rodiny Kovalenko, která si do něj po dobu jednoho roku zapisovala své zážitky.

V Čechách žijí už čtyři roky. Matka Anna, otec Sergej, syn Alexej a dcera Světlana se s námi podělí o radosti, vítězství, ale i starosti a neúspěchy. Tato publikace je určena všem cizincům a cizinkám, kteří přišli do Čech žít či pracovat. Jde o příručku, která obsahuje informace a rady, ale v netradiční formě. Čtenáři se prostřednictvím příběhu dozvědí o svých právech a povinnostech a získají důležité kontakty na potřebné instituce. Kromě toho nahlédnou do denního života i historie české společnosti prostřednictvím tipů na výlety, popisu historických osobností, architektury nebo receptů na tradiční české pokrmy. Publikace v sobě spojuje různé složky, které jsou důležité pro integraci cizinců.

Potřebujete vědět, jak vyřídit pracovní povolení nebo jak začít podnikat? Chcete se dozvědět víc o českých zvycích, tradicích, významných osobnostech? Hledáte dobrou radu, jak se lépe orientovat v české společnosti?

Máte chuť naučit se vařit české jídlo?

Nevíte, kam se s rodinou vydat na výlet?

Chcete získat informace o kulturních událostech?

Potřebujete odkazy a kontakty na důležité úřady nebo jiné instituce?

